

STRATEGJIA PËR ZHVILLIM LOKAL EKONOMIK TË QYTETIT TË SHKUPIT, ME PLAN TË AKSIONIT

PËR PERIUDHËN 2018-2021

Shkup
korrik, 2018

Përmbajtja

Hyrje

1. Koncepti dhe metodologjia	5
1.1 Analiza e gjendjes ekzistuese	5
1.2 Definimi i prioriteteve, qëllimeve strategjike dhe masave	8
1.3 Ndjekja e statusit të realizimit të Strategjisë dhe planit të aksionit	11
1.4 Pjesëmarrësit në procesin.....	11
2. Parime për zhvillimin e qytetit të Shkupit.....	11
3. Aktivitete themelore të procesit të përgatitjes së Strategjisë dhe Planit të aksionit	12
4.Pasqyrë e aktiviteteve më të rëndësishme të realizuara.....	13
5. Gjendja ekzistuese e zhvillimit lokal ekonomik të Qytetit të Shkupit	15
5.1 Njësi të vetëqeverisjes lokale	16
5.2 Demografi biznesi dhe dinamikë biznesi.....	17
5.3 Analiza SWOT	18
6. Vizioni, misioni dhe qëllimet strategjike	23
6.1 Vizioni	23
6.2 Misioni i Strategjisë	23
6.3 Qëllimet strategjike:.....	24
7. Qëllimet strategjike	24
7.1 Qytet i mençur- modernizim i qytetit.....	24
7.1.1 Transporti publik i mençur.....	25
7.1.2 Ndriçimi rrugor i mençur	26
7.1.3 Ndjekja e mençur e cilësisë së ajrit	26
7.1.4 Menaxhim i mençur i mbeturinave.....	27
7.1.5 Zgjidhje e mençur për sigurinë publike	27
7.1.6 Menaxhimi i mençur i trafikut.....	28
7.1.7 Parkim i mençur.....	29
7.1.8 Mbushja e mençur e automjeteve elektrike.....	29
7.1.9 Zgjidhje e mençur për huazimin e biçikletave	30
7.1.10 Menaxhim i mençur i krizave	30

7.1.11 Tabelë e mençur e kontrollit të qytetit	30
7.2 Nxitja e zhvillimit të NVM dhe sipërmarrësisë	31
7.3 Ambienti i volitshëm afarist	32
7.4 Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit	33
7.5 Përmirësimi i cilësisë së jetesës së qytetarëve	35
7.6 Energjetika dhe efikasiteti energjetik	36
7.7 Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës	36
8. Implementimi, kontrolli, masat e korrëgjimit dhe revizioni i Strategjisë	38
9. Plani i aksionit	40
Aneksi 1 - Pjesëmarrësit në projekt	220
Dispozitat përfundimtare	223

Hyrje

Qyteti i Shkupit është qendra më e madhe administrative, kulturore, ekonomike, sportive dhe urbane në Republikën e Maqedonisë dhe si e tillë mundëson zhvillim të tërësishëm shoqëror, ekonomik dhe social dhe stil jetese dhe standard të përmirësuar bashkëkohor. Duke pasur paraqysh rëndësinë e Qytetit të Shkupit, si kryeqytet i shteti, si dhe vendosjen e tij organizative, bëhet përpunimi i Strategjisë për zhvillim lokal ekonomik për periudhën e viteve 2018-2021e cila është një mjet i domosdoshëm për zhvillimin ekonomik të qytetit, e njëherësh, edhe të tërështetit. Qëllimi është përmirësimi i cilësisë së qytetit të Shkupit dhe afrimi i R. së Maqedonisë kah Bashkimi Evropian. Krahas zhvillimit ekonomik, për banorët e qytetit të Shkupit, rëndësi të veçantë ka zhvillimi edhe i zonave të tjera që janë në kompetencë të qytetit, e që e bëjnë qytetin të jetë vend funksional, efikas, efektiv dhe modern për të jetuar. Zhvillimi lokal ekonomik është proces me të cilin autoritetet lokale menaxhojnë në mënyrë efektive dhe efikase me resurset që i kanë në dispozicion dhe krijojnë kushte për t'u stimuluar aktiviteti ekonomik dhe për t'u hapur vende të reja pune.

Procesi i planifikimit strategjik ndihmon që të parashikohet zhvillimi i qytetit të Shkupit dhe i komunave në qytet në të ardhshmen. Fokusohet në çështjet me rëndësi kritike, mundësitë dhe problemet me të cilat ndeshen qyteti dhe njësitet e vetëqeverisjes lokale. Jep mundësi për një analizë më reale të problemeve të përditshme dhe ndihmon për t'u zbuluar dhe për t'u gjetur zgjidhjet e vërteta.

Përcaktohen përparësitë dhe qëllimet të cilat konsiderohen si më të rëndësishme, definojnë programet, projektet dhe aktivitetet, përmes të cilave realizohen përparësitë e definuara.

E gjithë kjo bëhet me qëllim të arritjes së vizionit për ardhmërinë e qytetit. Planifikimi strategjik është proces i vazhdueshëm dhe shërben për përcaktimin e përparësive të zhvillimit të Qytetit të Shkupit. Ai është një proces proaktiv, nëpërmjet të cilit, Qyteti i Shkupit dëshiron të përgatitet por edhe ta formësojë ardhmërinë e vet, duke iu përkushtuar çështjeve kritike strategjike dhe aktiviteteve me përparësi më të lartë.

Spektori i zhvillimit lokal ekonomik i kryen punët e planifikimit të zhvillimit lokal ekonomik, propozon përparësi zhvillimore dhe strukturore, në nivel të Qytetit të Shkupit, propozon masa dhe aktivitete për të udhëhequr politikën lokale ekonomike dhe zhvillimin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme dhe sipërmarrësinë, kujdeset për zhvillimin dhe përmbushjen e detyrimeve ligjore, nga kompetenca e Qytetit të Shkupit, në sferën e zejtarisë, hotelërisë, turizmit dhe tregtisë, propozon masa për zhvillimin dhe nxitjen e turizmit alternativ dhe kulturor, propozon masa për

përmirësimin e kushteve të qëndrimit të turistëve në Qytetin e Shkupit dhe informimin turistik propagandues, e koordinon punën e vet me sektorët e tjerë në kuadër të administratës së qytetit.

Planifikimi strategjik është proces në të cilin përcaktohen përparësitë dhe qëllimet, të cilat konsiderohen si më të rëndësishme, me ç'rast definohen projekte dhe aktivitete, përmes të cilave, realizohen përparësitë e definuara dhe caktohen mjetet e nevojshme për realizimin e përparësive përmes procesit buxhetor. Në atë mënyrë realizohet vizioni për ardhmërinë e qytetit.

Vizioni për Qytetin e Shkupit është orientuar drejt konstruktimit të një qyteti të prosperitetshëm dhe të hapur, të njëjtë për të gjithë, qytet promotor i biznesit dhe qytet i dëshiruar për të investuar me ambient të volitshëm afarist. Qytet me ekonomi të qëndrueshme, të bazuar në dituri, inovacione dhe fuqi punëtore me kualifikim të lartë. Qytet me infrastrukturë dhe ndërtime të adaptuara për nevojat e qytetarëve, me shërbime cilësore për qytetarët që do ta radhisin Shkupin në vargun e metropoleve evropiane dhe qyteteve të mençura.

Në këtë mënyrë, qyteti i Shkupit do të jetë inkluziv, modern, i prosperitetshëm, qendër e fuqishme shoqërore dhe ekonomike dhe bashkësi sociale me standard të përmirësuar jetese për gjeneratat e tashme dhe të ardhshme..

1. Koncepti dhe metodologjia

Metodologjia i definon fazat dhe procedurat në procesin e përgatitjes së Strategjisë për zhvillim lokal ekonomik të Qytetit të Shkupit.

I përfshin kornizat kohore për realizimin e masave dhe aktiviteteve konkrete dhe e parashikon dinamikën e aktiviteteve përmes të cilave sigurohet realizimi i përparësive strategjike.

➤ Strategjia për zhvillimin lokal ekonomik të qytetit të Shkupit me Plan të aksionit për periudhën e viteve 2018-2021 bazohet në këta aktivitete:

- Analiza e gjendjes ekzistueseme përfaqësues të vetëqeverisjes lokale në territorin e Qytetit të Shkupit, odat dhe institucionet tjera për mbështetjen e NVM, me përfaqësues të sektorit joqeveritar dhe të biznesit, me qëllim të përcaktimit të shkallës së realizimit të strategjisë së deritashme, me pasqyrë të mjeteve të planifikuara dhe të realizuara.

Analiza e gjendjes ekzistuese u bë përmes:

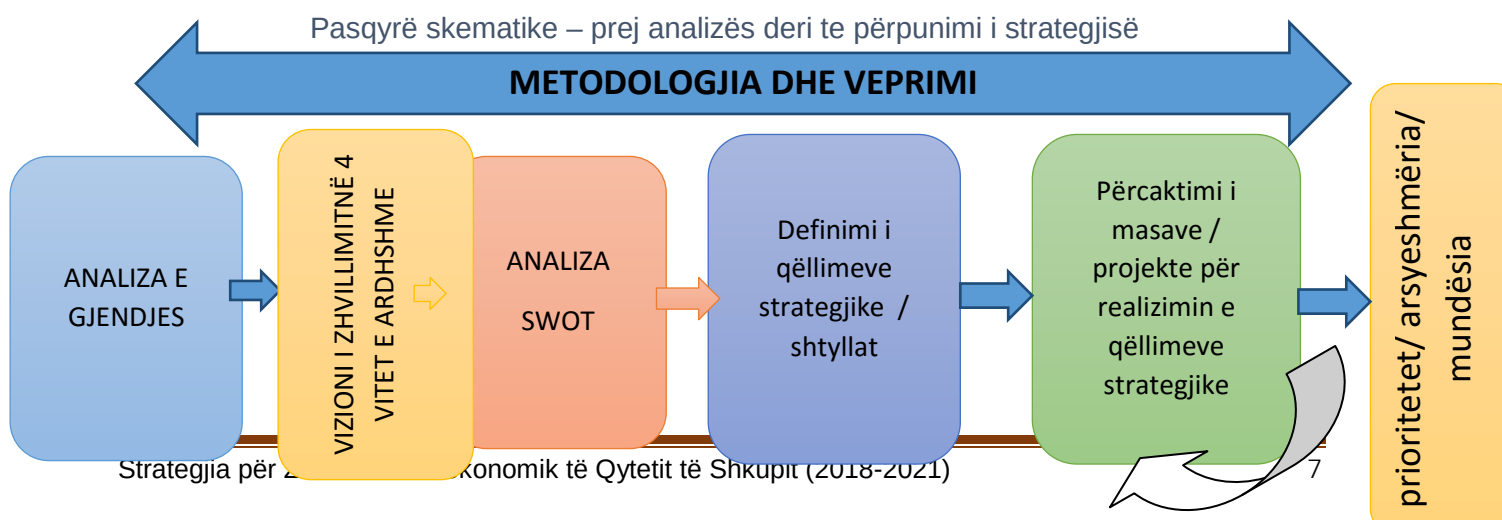
- **Anketës:**
- **Pyetësorëve anketues:**

- Intervistave dhe takimeve të drejtpërdrejta të punës me përfaqësues relevantë;
 - Analizës krahasuese të programeve (2014-2017) me projektet, përparësitë, qëllimet strategjike, dhe masat e realizuara.
- **Korniza normative** – akte, në bazë të të cilave është përgatitur Strategjia për ZHLE të Qytetit të Shkupit për vitet 2018-2021:
- Programi zgjedhor i prefektit të Qytetit të Shkupit,
 - Probleme dhe situata të identifikuara gjatë analizës së gjendjes ekzistuese në sferat që janë në kompetencë të Qytetit të Shkupit,
 - Programe sektorësh të aprovuara nga Këshilli i Qytetit të Shkupit për vitin 2018,
 - Plane strategjike dhe dokumente të Qytetit të Shkupit për periudhën e planifikimit, për veprimtari që janë në interes të qytetit (Strategjia për kulturë, Strategjia për të rinj, Strategjia për NVM, Strategjia për arsim, Strategjia për turizëm, Strategjia për efikasitet energjetik etj.).
 - Ligji për Qytetin e Shkupit
 - Ligji për vetëqeverisje lokale
 - Ligji për mbrojtje sociale
 - Ligji për ambient jetësor
 - Strategjia nacionale për zhvillim të qëndrueshëm në Republikën e Maqedonisë 2009-2030
 - Plani strategjik për zhvillim rajonal të vetëqeverisjes lokale.
 - Strategjia evropiane për rritje ekonomike- Evropa 2020
 - Programi nacional për miratimin legjislativ të Bashkimit Evropian (NPAA) 2017 – 2019
 - Programi për zhvillimin e veprimtarisë për mbrojtjen e fëmijëve për vitin 2018
 - Plani strategjik 2016-2018
 - Strategjia për të rinjtë e Qytetit të Shkupit 2014 – 2018
 - Programi nacional për zhvillimin e mbrojtjes sociale 2011-2021
 - Strategjia nacionale për barazimin e të drejtave të personave me invaliditet 2010-2018
 - Politika industriale e Republikës së Maqedonisë 2009-2020
 - Propozimi i Strategjisë për menaxhimin e mbeturinave të Republikës së Maqedonisë (viti 2008-2020)
 - Strategjia nacionale e punësimit në Republikën e Maqedonisë 2016-2020

- Strategjia nacionale për zvogëlimin e varfërisë dhe përjashtimit social në Republikën e Maqedonisë (2010-2020)
 - Strategjia për shfrytëzimin e burimeve të rinovueshme të energjisë në Republikën e Maqedonisë deri në vitin 2020
 - Strategjia nacionale për personat e moshuar 2010-2020
 - Strategjia e zhvillimit rajonal të Republikës së Maqedonisë për vitet 2009-2019
 - European Commission action plan for 5G – 2025
- **Mbledhja dhe analiza e propozimeve për zhvillim lokal ekonomik të Qytetit të Shkupit** –përmes përfshirjes së të gjithë palëve të interesuara relevante, me qëllim të përpunimit cilësor të Strategjisë dhe planit të aksionit, për çka është e domosdoshme të sigurohet përkushtueshmëri e të gjithë partnerëve – pjesëmarrës në këtë proces. Bashkëpunimi me partnerët e involvuar- pjesëmarrës, realizohet përmes organizimit të mbledhjeve punuese, takimeve dhe punëtoriveme qëllim që të fitohen informata të nevojshme dhe propozime për definimin e nevojave zhvillimore dhe potencialeve zhvillimore për zhvillimin lokal ekonomik.
- **Ndjekja e statusit të realizimit të Strategjisë dhe Planit të aksionit**, përkatësisht realizimit të projekteve të planifikuara, sa i përket dinamikës së parashikuar. Rendësi e veçantë e progresit, drejt realizimit të aktiviteteve të planifikuara, është marrja e informatës kthyesë, në kohën e duhur, e përgjegjësve për realizimin e planit të aksionit dhe nevojat për harmonizime dhe ndryshime eventuale të Strategjisë dhe Planit të aksionit.

Realizimi i Strategjisë dhe planit të aksionit do të bazohen në modelin e bashkëpunimit afatgjatë, në të cilin koordinohen resurset e të gjithë partnerëve dhe resurset e Qytetit të Shkupit. Kjo duhet të rezultojë me përmirësim të vazhdueshëm të rezultateve në zhvillimin lokal ekonomik të qytetit.

Në vazhdim është dhënë pasqyra skematike e metodologjisë dhe procedura e përpunimit të Strategjisë dhe Planit të aksionit për ZHLE.

NDJEKJA E STATUSIT TË REALIZIMIT TË STRATEGJISË DHE PLANIT TË AKSIONIT

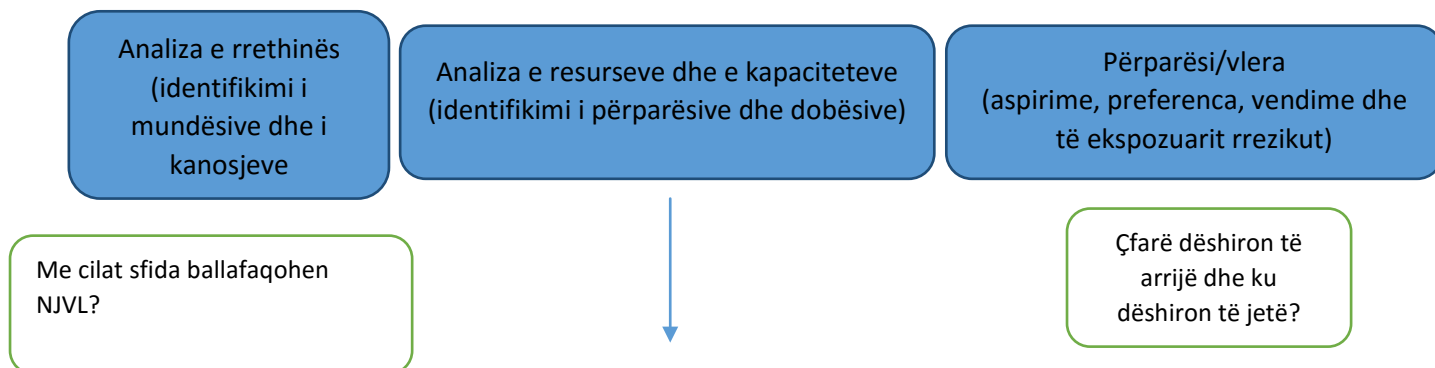
- Analiza duhet të japë një pasqyrë të detajuar të zhvillimit lokal ekonomik dhe t'i vendos themelet e të kuptuarit të thellësishëm të gjendjes ekzistuese si dhe dinamikës së zhvillimit lokal, që lidhen me demografinë, faktorët shoqërorë, resurset natyrore, disponueshmërinë e infrastrukturës, cilësinë dhe mbrojtjen e ambientit jetësor.
- Analiza përmban të dhëna sasiore dhe cilësore dhe parametra nga bazat adekuate të informatave (p.sh. Odat Ekonomike, LOE, Enti shtetëror i statistikës, ministri, njësi të vetëqeverisjes lokale etj.).
- Nga cilësia e të dhënave hyrëse do të varet edhe cilësia e vlerësimit të gjendjes për zhvillimin e NVM, që është bazë për përcaktimin e vizionit, qëllimeve, prioritetëve dhe masave.
- Nga vetë analiza perceptohen dhe përcaktohen:
 - Karakteristikat pozitive dhe negative;
 - Problemet e zhvillimit dhe nevojat e zhvillimit;
 - Indikatorët për zhvillim të nevojshëm të mëtejshëm.

Analiza e të dhënave do të orientohet kah ata sektorë të cilët janë përcaktuar si problematikë ose potencialë për zhvillimin.

1.2 Definimi i prioritetëve, qëllimeve strategjike dhe masave

Vizioni

Vizioni është një ide e qartë dhe e përcaktuar saktësisht për ndryshimet e dëshiruara për zhvillimin lokal ekonomik të qytetit. Ai është formuluar në mënyrë të përgjithshme dhe nuk është konkretizuar në mënyrë specifike, për një sektor të veçantë, por shpie në përparimin e përgjithshëm i cili duhet të arrihet.

Analiza SWOT është definim i nevojave dhe potencialeve të zhvillimit

- **Qëllimi i analizës SWOT** është që të sqarohet gjendja konkrete, përmes caktimit të hollësishëm të anëve të forta dhe të dobëta si dhe mundësive dhe kanosjeve për zhvillim të mëtejshëm.
- **Dobësitë dhe kanosjet** analizohen në kontekst të nevojave të zhvillimit, ndërsa **përparësitë dhe mundësitë**, në kontekst të potencialeve të zhvillimit.
- **Përparësitë** – janë sektorët, resurset dhe kapacitetet e NJVL¹ me mundësi më të mëdha për sukses.
- **Dobësitë** – janë sektorët, resurset dhe kapacitetet të cilat e përkufizojnë ose e pamundësojnë zhvillimin e NJVL.
- **Mundësi** – janë sektorët, resurset dhe kapacitetet jashtë entitetit, të cilat do të mund të shfrytëzohen për zhvillimin e NJVL (përparimin dhe përsosjen e përparësive dhe/ose zvogëlimin e dobësive).
- **Kanosje** – janë sektorët, resurset dhe kapacitetet jashtë entitetit të cilat mund ta rrezikojnë zhvillimin e NJVL (përmes zvogëlimit të përparësive dhe/ose theksimit dhe rritjes së dobësive).

Qëllimet strategjike

Si rezultat i analizës së gjendjes u definuan shtatë aspekte kyçe (shtylla), nga të cilat dolën këta qëllime strategjike:

1. Qytet i mençur – modernizimi i qytetit
2. Nxitja e zhvillimit të NVM dhe sipërmarrësisë
3. Ambient i volitshëm afarist
4. Përmirësim i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit
5. Përmirësim i cilësisë së jetës dhe standardit të jetesës së qytetarëve

¹Njësi të vetëqeverisjes lokale

6. Energjetika dhe efikasiteti energjetik

7. Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës

Masat

Për çdo qëllim strategjik ishin zhvilluar masa konkrete, aktivitete dhe projekte, përmes realizimit të të cilave, duhet arritur qëllimet strategjike.

Përcaktimi i prioritetëve të projekteve të propozuara

Pas definimit të propozimprojekteve për secilin qëllim strategjik, filloi qasja drejt përcaktimit të prioritetit të masave dhe projekteve, në të cilat duhet të fokusohet Strategjia.

Përcaktimi i prioritetëve u realizua përmes vlerësimit të masave/projekteve të definuara nga pjesëmarrësit e punëtorëve të organizuara, sa u përket tre aspekteve:

1. Relevanca/arsyeshmëria e masës/projektit
2. Prioriteti i masës/projektit
3. Realizueshmëria (mundësitë) dhe Parakushtet për realizimin e masës/projektit

Duke e përmbledhur vlerësimin në lidhje me tre aspektet e para, u fitua një vlerësim përfundimtar prioritetesh për masat / projektet konkrete.

Në atë mënyrë u përcaktuan masat dhe projektet prioritare, në të cilat duhet fokusuar Strategjia, të cilat, para së gjithash, janë ndarë në disa sfera, në kuadër të Planit të aksionit, edhe atë:

- Projekte me rëndësi strategjike për zhvillimin e qytetit të Shkupit
- Ambienti jetësor
- Planifikimi hapësinor dhe urbanizmi
- Trafiku
- Efikasiteti energjetik
- Çështjet komunale
- Turizmi
- Zejtaria
- Arsimi
- Kultura

- TI dhe modernizimi

1.3 Ndjekja e statusit të realizimit të Strategjisë dhe planit të aksionit

Ndjekja e statusit të realizimit të Strategjisë dhe planit të aksionit do të realizohet përmes roleve dhe përgjegjëse, të përcaktuara dhe të definuara qartë, të bartësve dhe shfrytëzuesve të masave dhe aktiviteteve konkrete si dhe obligimi i tyre për dhënien e informimit kthyes, në kohë të duhur, të përgjegjësve për realizimin e aktiviteteve dhe projekteve të definuara si dhe nevojat për harmonizime dhe ndryshime eventuale të Strategjisë dhe Planit të aksionit.

1.4 Pjesëmarrësit në procesin

Bartës i procesit të përgatitjes dhe realizimit të Strategjisë dhe Planit të aksionit për zhvillim lokal ekonomik, për periudhën e viteve 2018-2021 është Qyteti i Shkupit, përkatësisht Sektori për zhvillim lokal ekonomik të Qytetit të Shkupit, me mbështetje të kompanisë Evrosimovski Konsalting.

Pjesëmarrës të përfshirë në mënyrë aktive gjatë përpunimit të Strategjisë dhe Planit të aksionit ishin përfaqësuesit e emëruar nga institucionet e mëposhtme:

- Qyteti i Shkupit (sektorët relevantë)
- Komunitat në qytetin e Shkupit
- Shoqata, asociacione të NVM dhe oda të zejtarëve dhe ato ekonomike.
- Organizata joqeveritare
- Ministri dhe institucione të tjera publike

Lista e pjesëmarrësve është dhënë në shtojcën 1.

2. Parime për zhvillimin e qytetit të Shkupit

Zhvillimi i qëndrueshëm afatgjatë i qytetit të Shkupit duhet koncentruar në:

1. **Rritje e qëndrueshme-** Ngritje e nivelit të konkurrencës në sektorin publik dhe atë privat, zhvillim i infrastrukturës, qasje ekologjike dhe me efikasitet energjetik, zhvillim dhe përparim i kapaciteteve teknike, organizative dhe njerëzore të institucioneve në sferën e zhvillimit lokal ekonomik.
2. **Parimi i sundimit dhe qeverisjes së mirë-** Rritje dhe përmirësim i kapacitetit të administratës publike, mundësimi i sundimit të së drejtës, zvogëlimi i korrupsionit dhe partizimit dhe krijimi i kushteve për një klimë të volitshme dhe ambient i cili do ta nxisë efektivitetin dhe efikasitetin në të punuarit e bizneseve dhe do të

sigurojë shërbime publike të cilat janë të domosdoshme për zhvillimin e tërësishëm.

3. **Rritje inkluzive-** Theksimi i nevojës së zhvillimit të shtuar të shkathtësive, punësimeve dhe vetëpunësimeve, pjesëmarrjes inkluzive në tregun e fuqisë punëtore.
4. **Integrim dhe bashkëpunim i ndërsjellë** –model i bashkëpunimit të vazhdueshëm në të cilin koordinohen resurset e të gjithë partnerëve dhe resurset e Qytetit të Shkupit. Kjo duhet të ketë si rrjedhojë përmirësimin e vazhdueshëm të rezultateve në **zhvillimin e gjithëmbarshtëm ekonomik, social dhe shoqëror**.

Si parim, duhet të jetë i implementuar në dy mënyra:

- Integrim i nevojave të përbashkëta lokale, i arritur përmes pjesëmarrjes aktive të të gjithë aktorëve lokalë dhe rajonalë, dhe
 - Integrimi i planeve për zhvillimin e sektorëve të cilët duhet të përkrahen mes vetes, me qëllim të sigurimit të kompatibilitetit dhe harmonizimit të aktiviteteve për realizimin e masave të identifikuara.
5. **Cilësia** –duhet të arrihet përmes identifikimit, të bërë mirë, të situatës socio-ekonomike, përparësive krahasuese të definuara mirë, si dhe mundësive të përzgjedhura dhe fushave të intervenimit.
 6. **Inovacioni dhe aftësia e shtuar konkurruese** - Aftësia konkurruese e vlerës së shtuar, e jo e çmimit të ulët të fuqisë punëtore. Si parim ka rëndësi të veçantë për zhvillimin e qëndrueshëm të qytetit, gjen zbatimin e vet në përcaktimin dhe definimin e projekteve si dhe në pjesën e formave të mundshme të shfrytëzimit efikas të resurseve në dispozicion, për realizimin e projekteve.
 7. **Ndërlidhje rrjetore ekonomike** Promovim i investimeve dhe ndërlidhje rrjetoreme ekonominë rajonale dhe atë evropiane.

3. Aktivitete themelore të procesit të përgatitjes së Strategjisë dhe Planit të aksionit

Gjatë përpunimit të Strategjisë për ZHLE të Qytetit të Shkupit për periudhën e viteve 2018-2021 u konsultuan njësitë e organizuara të Qytetit që ato ta japin kontributin adekuat në krijimin e Strategjisë. Participimi dhe pjesëmarrja e të gjitha palëve të interesuara në procesin e planifikimit, kontribuojë që kjo Strategji t'i marrë parasysh prioritetet, qëllimet, programet, projektet dhe aktivitetet e palëve të interesuara si dhe përvojat nga realizimi i tyre.

Bazë nisëse gjatë përgatitjes së Strategjisë ishte analizimi i dokumenteve programore, strategjive të komunave/sectorëve, programeve si dhe bisedave dhe komunikimit me njerëzit kompetentë në qytet për atë se si realizohen ata dhe cilat janë pikëpamjet për realizimin e tyre në të ardhshmen. Ai komunikim ishte siguruar përmes pyetësorëve të anketimit, të përgatitur dhe dorëzuar te personat kompetentë dhe përgjegjës nga komunat, sektorët/sectori i biznesit, oda ekonomike dhe ajo e zejtarëve dhe sektori i OJQ, pastaj përmes bisedave me kompetentët nga Qyteti, me antarët e grupit të punës, të formuar nga Qyteti, për përgatitjen e Strategjisë për ZHLE për vitet 2018-2021, me qëllim të analizimit të mënyrës, sipas së cilës, janë realizuar qëllimet e shtruar të deritashme, programet dhe aktivitetet nga strategjitë e veçanta për kompletimin e analizës së gjendjes ekzistuese. Pastaj ishin organizuar punëtori, në të cilat u caktuan prioritetet dhe qëllimet, programet, projektet dhe aktivitetet e definuara në Strategji.

4.Pasqyrë e aktiviteteve më të rëndësishme të realizuara

Për ndërtimin e Strategjisë për zhvillim lokal ekonomik të Qytetit të Shkupit, me plan të aksionit, për periudhën e viteve 2018-2021, në periudhën prej shkurtit deri në korrik të vitit 2018, janë realizuar aktivitetet e mëposhtme:

1. Nënshkrimi i marrëveshjes ndërmjet Qytetit të Shkupit dhe realizuesit të projektit, EVROSIMOVSKI Konsalting, dhe fillimi i përgatitjes së Strategjisë .
2. Definimi dhe harmonizimi i metodologjisë dhe konceptit me propozim të aktiviteteve dhe kornizës kohore për realizimin e projektit.
Metodologjia i definonte fazat dhe procedurat në procesin e përpunimit të Strategjisë për zhvillim lokal ekonomik të Qytetit të Shkupit, me Plan të aksionit, për periudhën e viteve 2018-2021. U definuan kornizat kohore për realizimin e masave konkrete dhe aktiviteteve përmes të cilave sigurohet realizimi i prioritetëve strategjike.
3. Realizimi i prezantimit hyrës dhe punëtorisë për analizën SWOT në Qytetin e Shkupit.
4. Analiza e dokumenteve ekzistuese strategjike dhe e ligjeve relevante për zhvillimin lokal ekonomik.
Revizion i Strategjisë ekzistuese me analizë të shkallës së realizimit të Strategjisë, pasqyrë e mjeteve të planifikuara dhe të realizuara dhe dhënia e komenteve dhe konkluzioneve.

5. Përgatitja dhe dorëzimi i Pyetësorit për analizën e mendimeve për përgatitjen e Strategjisë së zhvillimit lokal ekonomik të Qytetit të Shkupit, me Plan të aksionit, për periudhën e viteve 2018-2021.

Përgjigjet dhëna në pyetësin anketues dhe propozimet e shprehura përmes plotësimit të pyetësorit janë pjesë përbërëse e projekteve të propozuara në Strategjinë për periudhën e ardhshme katërvjeçare të viteve 2018-2021.

Ishin të përfshira pyetje lidhur me:

- Gjendjen ekzistuese në Qytetin e Shkupit (me cilat sfida dhe probleme ballafaqohen njësitë e vetëqeverisjes lokale, nevojat e njësive të vetëqeverisjes lokale dhe të NVM)
- Propozimet për përmirësimin e ambientit afarist për zhvillim të gjithëmbarshtëm ekonomik të qytetit dhe të njësive të vetëqeverisjes lokale dhe qasje të mundshme në burimet e financimit, për nevojat e përparimit dhe zhvillimit
- Idetë dhe propozimet për nxitjen dhe përmirësimin e bashkëpunimit ndërmjet komunave dhe Qytetit të Shkupit
- Idetë dhe propozimet për nxitjen e zhvillimit lokal ekonomik (integrim i qëllimeve ekonomike dhe sociale, zgjidhje e sfidave sociale dhe ekologjike për forcimin e rritjes inkluzive)
- Projektet e planifikuara, të cilat kanë rëndësi për zhvillimin lokal ekonomik
- Nevojat e zhvillimit (nevojat e njësive të vetëqeverisjes lokale për zhvillim dhe përparim të mëtejshëm në punën e tyre)
- Potencialet e zhvillimit (potenciale dhe mudësi të cilat ekzistojnë dhe të cilat duhet të theksohen dhe realizohen)

Pyetësi iu dërgua:

- Anëtarëve të grupit të punës nga Qyteti i Shkupit
- Sektorëve në qytetin e Shkupit
- Të gjitha komunave të Qytetit të Shkupit (10)
- Lidhjes së Odave ekonomike dhe Odës ekonomike, e nëpërmjet tyre, odave-anëtare dhe përfaqësuesve të sektorit të biznesit, në përputhje me përzgjedhjen adekuate të odave
- Odës së zejtarëve
- Ministrisë së ekonomisë
- Ministrive dhe institucioneve
- Sektorit joqeveritar (minumum 10 OJQ)

Procedura e dërgimit të pyetësorit u përsërit në muajin qershor me qëllim që të merret një numër optimal i pyetësorëve tërësisht të plotësuar.

6. Analiza e gjendjes ekzistuese në pjesën e zhvillimit lokal ekonomik të Qytetit të Shkupit.
7. Mbajtja e punëtorisë dyditore, më 28- 29 maj, në Veles për përpunimin e Strategjisë për zhvillim lokal ekonomik të Qytetit të Shkupit.
U organizua seminar (i moderuar) për definimin e vizionit, misionit dhe qëllimeve strategjike si dhe për definimin dhe përpunimin e projekteve, në përputhje me prioritetet strategjike.
8. Analiza e përgjigjeve, mendimeve, propozimeve dhe ideve të marra nga të gjitha palët e përfshira.
9. Projekt-strategjia – drafti
10. Pritja e vërejtjeve
11. Futja e vërejtjeve dhe versionit përfundimtar

5. Gjendja ekzistuese e zhvillimit lokal ekonomik të Qytetit të Shkupit

Për tu fituar një pasqyrë reale për gjendjen ekzistuese në pjesën e zhvillimit lokal ekonomik në Qytetin e Shkupit, u analizuan të dhënat nga dokumentet relevante dhe strategjitë që kanë të bëjnë me Republikën e Maqedonisë, të plotësuara me të dhëna të caktuara statistikore për ambientin afarist dhe gjendjen e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, standardin jetësor të qytetarëve, cilësitë dhe funksionet hapësinore të qytetit dhe segmenteve të ngjashme si dhe njohuritë e fituara nga hulumtimet e bëra, posaçërisht për nevojat e përgatitjes së kësaj Strategjie, ndërsa kanë të bëjnë me gjendjen e gjithmbarshme për zhvillim të mundshëm dhe potencial në Qytetin e Shkupit. Pasqyra e gjendjes ekzistuese bazohet në paraqitjen tabelare për shkallën e realizimit të Strategjisë paraprake, për zhvillim lokal ekonomik të Qytetit të Shkupit, për periudhën e viteve 2014-2017, pastaj me anë të analizës së mendimeve dhe të dhënave të fituara gjatë komunikimit me palët e interesuara, si përfaqësues anëtarë të grupit të punës për përgatitjen e kësaj Strategjie; rezultatet nga punëtoritë e mbajtura me përfaqësues nga të gjitha komunat në Qytetin e Shkupit, nga sektori publik e privat dhe odat ekonomike.

Si bazë nisëse gjatë analizës së gjendjes ekzistuese, është revizioni i Strategjisë ekzistuese, me qëllim që të caktohet shkalla e realizimit të Strategjisë së deritashme 2014-2017 dhe të nxirret nevoja reale e bashkësisë lokale.

Pasqyra e shkallës së realizimit të Strategjisë së ZHLE për vitet 2014-2017	
Në vazhdimësi	27% e projekteve dhe e masave, të cilat ishin pjesë përbërëse e Strategjisë së zhvillimit lokal ekonomik 2014-2017, kanë rrjedhë të vazhdueshme realizimi të aktiviteteve
Të realizuara	Pjesa më e madhe (51%) e projekteve dhe masave që ishin pjesë përbërëse e Strategjisë së zhvillimit lokal ekonomik 2014-2017, janë realizuar tërësisht, me tendencë rritjeje të shkallës së projekteve të realizuara për shkak të vazhdimësisë së aktiviteteve
Të pa realizuara	22% e projekteve dhe masave të cilat ishin pjesë përbërëse e Strategjisë së zhvillimit lokal ekonomik 2014-2017 janë të pa realizuara

5.1 Njësi të vetëqeverisjes lokale

Për dallim nga të gjitha njësitë tjera të vetëqeverisjes lokale në Republikën e Maqedonisë, Qyteti i Shkupit shtrihet në rajonet ku shtrihen komunat e Qytetit të Shkupit. Territorin e Qytetit të Shkupit e përbëjnë territoret e komunave:

- Aerodrom
- Butel
- Gazi Baba
- Gjorçe Petrov
- Karposh
- Kisella Voda
- Saraj
- Qendër
- Çair, dhe
- Shuto Orizari

në kufijtë e përcaktuar me Ligjin për Qytetin e Shkupit (G. Zyrtare e RM nr. 55/04).

Rapoti ndërmjet Qytetit dhe komunave të Qytetit të Shkupit është definuar me Ligjin e Qytetit të Shkupit. Ligji i definon saktësisht territoret dhe kufijtë të gjitha komunave të Qytetit. Në qytetin e Shkupit kompetencat, në sferat e përcaktuara me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë, i kryejnë organet e Qytetit të Shkupit dhe organet e komunave në Qytetin e Shkupit.

Me këtë rast, punët me rëndësi lokale që, në aspektin funksional, janë të pandashme dhe me rëndësi të njëjtë për tërë territorin e Qytetit të Shkupit, i kryejnë organet e qytetit të Shkupit.

Punët me rëndësi lokale që, në aspektin funksional, janë të ndashme për nga karakteri i vet dhe kanë rëndësi për komunat në Qytetin e Shkupit, i kryejnë organet e komunave në Qytetin e Shkupit.

Në kryerjen e punëve, nga kompetenca e vet, qyteti i Shkupit dhe komunat në Qytetin e Shkupit realizojnë bashkëpunim të ndërsjellë përmes:

- Këmbimit të materialeve, nga kompetenca e vet, për shkak të informimit të ndërsjellë ose dhënies së pëlqimit;
- Iniciativës së akteve dhe masave për rregullimin e çështjeve në interes të përbashkët për Qytetin e Shkupit;
- Ndërmarrjes së aksioneve dhe masave të përbashkëta për zgjidhjen dhe kryerjen e çështjeve nga kompetenca e vet, dhe
- Dhënies së ndihmës profesionale në zbatimin e ligjeve dhe dispozitave të tjera.

5.2 Demografi biznesi dhe dinamikë biznesi

Konkurrenca e shëndoshë dhe numri i madh i bizneseve të zhvilluara, zejeve dhe turizmit, janë pjesë e bazës për ekonomi të suksesshme dhe ambient të volitshëm të një vendi. Me reformat ekonomike dhe disa nga politikat, siç janë fushatat për tërheqjen e investimeve të huaja dhe subvencionimi i vetëpunësimit, krijohen kushte për zhvillimin e bizneseve, tanimë ekzistuese, si dhe mbështetjen e ideve për biznese të reja, duke krijuar mundësi për njerëzit e të gjitha shtresave, moshave dhe vendbanimit. Duke i zvogëluar dallimet sociale dhe fenomenet negative sociale dhe duke krijuar kushte të volitshme për zhvillimin e kapaciteteve njerëzore kanë për qëllim të mundësojnë zhvillim të pa penguar të biznesit dhe zhvillim demografik në tërë vendin.

Për sigurimin e rritjes ekonomike, zhvillimit dhe mirëqenies rëndësi fundamentale ka sigurimi i shpërndarjes së diturisë. Së këndejmi, vendosja e masave për përparimin e inovacionit, paraqet parakusht themelor për realizimin e përfitimeve pozitive ekonomike dhe sociale. Është e pranueshme gjerësisht se inovacionet kanë rëndësi thelbësore për sigurimin e rritjes së prodhimit dhe produktivitetit, në kuadër të ndërmarrjeve, e me vetë këtë, edhe të zhvillimit lokal në tërësi.

Inovacioni është njëra prej praktikave më të njohura dhe themelore për mbështetjen e rritjes ekonomike. Ai paraqet potencial të madh për zhvillimin dhe zgjidhje për një numër të madh sfidash ekonomike e sociale.

Pikërisht për këtë, Qyteti i Shkupit, në drejtim të shndërrimit në qytet të mençur bashkëkohor, duhet nxitur, mbështetur dhe implementuar aktivitetet inovative, duke vendosur zhvillim mbi baza të ekonomisë që bazohet në dituri.

Përmes rekomandimeve nga BE, veçanërisht përmes Strategjisë Evropa 2020, caktohet vizioni për ekonomi evropiane sociale të tregut, për shekullin XXI. Strategjia “Evropa 2020” propozon tre prioritete që plotësojnë njëra tjetrën:

- Rritje e mençur (përkatesisht zhvillim i ekonomisë që bazohet në dituri dhe inovacione),

- Rritje e qëndrueshme (përkatësisht promovim i ekonomisë që i shfrytëzon resurset në mënyrë më efikase, që është më e gjelber dhe më konkurruese) dhe
- Rritje inkluzive (përkatësisht kultivim i ekonomisë me shkallë të lartë punësimi që siguron kohezion social dhe territorial).

Duke u ndërlidhur me “Evropa 2020”, vendet e Ballkanit Perëndimor, që janë kyçur në proceset paraaderuese, përgatitën, gjithashtu, Strategjinë për Evropën Juglindore 2020 (EJL 2020), që paraqet reflektim të vendosmërisë së të gjitha qeverive në Evropën Juglindore për të pranuar qasjet e guximshme në politikat që janë të domosdoshme për arritjen e rritjes së nevojshme ekonomike dhe sociale për përmirësimin e prosperitetit të të gjithë qytetarëve të vet dhe për lehtësimin e integritimit eventual në BE. Në dy dekadat e fundit shënohen përparim i madh dhe arritje shumë të rëndësishme në Evropën Juglindore. Megjithatë, rajoni ende ballafaqohet me sfida të caktuara serioze. Strategjia “EJL 2020” e njeh nevojën e bashkëpunimit rajonal në fushat e zgjedhura, për tu ballafaquar me këto sfida dhe për ta shpejtuar arritjen e qëllimeve zhvillimore në sektorët kyç.

5.3 Analiza SWOT

Përparësitë krahasuese të Qytetit të Shkupit janë identifikuar nëpërmjet analizës SWOT, të bërë në bazë të hulumtimit të anëve të dobëta dhe të forta të ambientit, që i përmban përmbledhja e dokumenteve të tjera strategjike të Qytetit, përpunimit të të njëjtëve si dhe analizës së gjendjes ekzistuese të bërë në punëtoritë e mbajtura.

Përparësitë konkurruese të Qytetit të Shkupit janë treguar si anë të forta dhe i potencojnë faktorët të cilët e bëjnë Qytetin e Shkupit vend të volitshëm pune dhe jetese. Anët e dobëta, të prezantuara si fakte dhe trende, paraqesin pengesa dhe/ose kufizime të zhvillimit. Mundësitë janë kushte të cilat do ta mundësonin dhe lehtësonin zhvillimin e përparësive konkurruese, ndërsa kanosjet janë trende të pavolitshme që ndikojnë në rënien e përparësisë konkurruese të zhvillimit lokal, në raport me qytetet e tjera evropiane.

Për identifikimin e përparësisë konkurruese të Qytetit të Shkupit, janë bërë analiza mendimesh të përfaqësuesve nga Qyteti i Shkupit, gjatë mbajtjes së punëtorisë për pasqyrën e analizës SWOT.

Qyteti i Shkupit, si kryeqendër administrative, afariste, kulturore dhe arsimore, ka shumë anë të forta, por edhe një varg mangësish. Në bazë të kësaj, para qytetit qëndrojnë një varg mundësishë, por ekzistojnë edhe kanosje.

1. Anë të forta	2. Anë të dobëta
1 Vendndodhja e favorshme gjeografike e qytetit 1.2 Potencial i madh ekonomik dhe treg i madh 1.3 Rrjet i zhvilluar tregtar dhe shitje me shumicë 1.4 Komuna të certifikuar miqësore të biznesit (K.Gazi Baba, Qyteti i Shkupit, ...) 1.5 Ekzistimi i një numri të madh të organizatave joqeveritare. 1.6 Kushtet e favorshme për zhvillimin e turizmit dhe për turizëm alternativ. 1.7 Një numëri madh atraksionesh turistike 1.8 Sfera të rregulluara detajisht, në aspektin ligjor 1.9 Kompetenca e decentralizuar e komunave të Qytetit të Shkupit dhe Qytetit të Shkupit. 1.10 Sistemi bankar i shëndetshëm, me potencial të mirë financimi. 1.11 Një numër ndërmarrjesh të zhvilluara mirë dhe konkurruese 1.12 Klimë e mirë afariste për të bërë aktivitete biznesi. 1.13 Sektori i zhvilluar civil. 1.14 Qendërarsimimi i vendit, me shumë shkolla, universitete dhe institucione shkencore. 1.15 Ekzistimi i infrastrukturës së mirë (rrugore, hekurudhore, aeroportit, komunale, energjetike, telekomunikative, rrjeti i internetit). 1.16 hapësira parkimi të rregulluara. 1.17 Ekzistimi i qendrave kongresiste, turistike dhe ekspozuese. (?) 1.18 Ekzistimi i programeve të vetëpunësimit dhe programeve të tjera për të mbështetur sipërmarrësinë. 1.19 Ekzistimi i ndihmës sociale për të papunët dhe mbrojtje sociale për personat me aftësi të kufizuara. (?) 1.20 Shpenzime më të vogla administrative. 1.21 Trashëgimia e pasur kulturore (objekte	2.1 Shkallë e lartë e papunësisë; 2.2 Indeksi i Lartë i varfërisë, 2.3 Bazëjo e plotë të dhënashstatistikore dhe treguesve në nivelin e Qytetit të Shkupit 2.4 Funksionimi joefektiv dhe joefikas i sistemit të shëndetit publik 2.5 Investime të pamjaftueshme në hulumtime dhe zhvillim; 2.6 Derdhja jashtë e personelit të ri dhe të arsimuar 2.7 Jo stimulim i fuqisë punëtore me kualifikim të mirë 2.8 Mosharmonizim midis ofertës së kuadrit dhe kërkesës së fuqisë punëtore (mungesa e koordinimit të institucioneve arsimore dhe kërkesave të punëdhënësve dhe nevojave të tregut të punës). 2.9 Resurse të pamjaftueshme për investime kapitale në arsim; 2.10 Politizim në përzgjedhjen e kuadrit. (?) 2.11 Mbrojtja e pamjaftueshme mjedisore (rrezik dhe dëmtim i shëndetit të qytetarëve) 2.12 Trajtimi i papërshtatshëm i mbeturinave (selektimi dhe riciklimi) 2.13 Mungesa e njohurive dhe ndërgjegjësimit për problemet e ambientit jetësor dhe rreziqet nga ndotja 2.14 Mungesa e informacionieve dhe njohurive për përfitimet nga futja e sistemeve të menaxhimit të ambientit jetësor; 2.15 Integrimi i pamjaftueshëm i aktiviteteve nga sfera e ambientit jetësor në mjedisin e përditshëm të biznesit 2.16 Niveli i ulët i zbatimit të konceptit të prodhimit më të pastër, parandalimi i ndotjes 2.17 Teknologjitë vjetruara (prodhimi, transporti, ...) 2.18 Nivelet e larta të emetimit të gazrave të dëmshëm (industria, trafiku, amvisëritë, ...) 2.19 Ritmi i ngadaltë për zbatimin e

historike fetare dhe kulturore).	reformave strukturore 2.20 Niveli i ulët i koordinimit në nivel kombëtar, lokal dhe rajonal për zbatimin e politikës së zhvillimit ekonomik. 2.21 Informimjo i plotë dhe asimetric në qytet për mundësitë e funksionimit më të mirë 2.22 Ekonomia me zhvillimtë dobët për funksionimin e mirë të biznesit. 2.23 Niveli i pamjaftueshëm i investimeve vendase dhe të huaja 2.24 Mungesa e aftësive menaxhuese, inovacionit, sipërmarrësisë dhe teknikave të marketingut për të promovuar produktet vendase, veçanërisht në NVM. 2.25 Niveli i ulët i zhvillimit teknologjik në mesin e shumë kompanive (risitë, resurset për burimet alternative të energjisë, etj). 2.26 Burime të pavolitshme financimi dhe çmime të larta të kapitalit; 2.27 Mbështetje e pamjaftueshme për firmat start-ap, 2.28 Niveli i ulët i përdorimit efikas të fondeve të BE-së; 2.29 Shfrytëzimi i pamjaftueshëm i burimeve natyrore. 2.30 Shfrytëzimi i pamjaftueshëm i vlerave kulturore të Qytetit të Shkupit. 2.31 Investime të pamjaftueshme në turizëm; 2.32 Infrastruktura e pamjaftueshme e përgjithshme dhe turistike dhe qasje e pamjaftueshme në destinacionet turistike 2.33 Mungesa e planeve urbanistike të detajuara për të gjitha pjesët e qytetit të Shkupit (!) 2.34 Bashkëpunimi i pamjaftueshëm i komunave të qytetit të Shkupit dhe qytetit të Shkupit me sektorin e biznesit 2.35 Përvoja e pamjaftueshme e administratës publike për përgatitjen e dokumentacionit të projektit dhe përfshirjen e sektorit të biznesit në programet e bashkësisë ndërkombëtare. 2.35 Përvoja e pamjaftueshme e lobimit për
----------------------------------	--

	fonde nga programet dhe projektet e reja; 2.36 Mungesa e institucioneve për kontrollin e cilësisë së produkteve dhe shërbimeve; 2.37 Jolikuiditeti dhe stabiliteti i pamjaftueshëm financiar i kompanive (NVM)
--	---

3. Mundësitë	4. Kanosjet
3.1 Promovimi dhe inkurajimi i mjedisit miqësor të biznesit 3.2 Përdorimi i mundësive të ofruara nga institucionet e BE-së për NVM-të dhe sipërmarrjen 3.3 Përfshirja proaktive dhe aplikimi në projektet e programeve të BE-së për nevojat e qytetit. 3.4 Promovimi më i madh nga Agjencia për Investime të Huaja dhe promovuesit ekonomikë jashtë vendit për investime në Qytetin e Shkupit. 3.5 Mbështetja e proceseve të futjes së inovacioneve (teknologjitë e reja dhe zhvillimi i produkteve dhe shërbimeve të reja); 3.6 Bashkëpunim më i mirë i qytetit të Shkupit me komunat e Shkupit për marrjen më të thjeshtësuar të vendimeve të nevojshme 3.7 Përmirësimi i qeverisjes lokale-qendrore. 3.8 Zbatimi i standardeve ndërkombëtare dhe të BE-së; 3.9 Nxitja dhe inkurajimi i vetëpunësimit. 3.10 Intensifikimi i bashkëpunimit me institucionet financiare ndërkombëtare 3.11 Rritja e efikasitetit të punës së ndërmarrjeve publike	4.1 Plakja e popullatës në Qytetin e Shkupit 4.2 Konkurrenca nga korporatat e huaja dhe përfaqësitë e tyre për investim 4.3 Atraktiviteti i vendeve të BE-së për punësimin e të rinjve të arsimuar; 4.4. Konkurrencë e jashtme e madhe që mund të çojë në shkatërrimin e kompanive lokale; 4.5 Ikja e fuqisë punëtore të kualifikuar, kryesisht të të rinjve (brain-drain); 4.6 Varësia e lartë nga importet e energjisë 4.7 Globalizimi dhe konkurrenca e madhe në tregun global; 4.8 Përdorimi joracional i ujit të pijshëm. 4.9 Përkeqësimi i gjendjes ekonomike në qytet dhe në shtet.. 4.10 Shpenzime më të mëdha për jetë dhe për zhvillim të biznesit; 4.11 Burime të volitshme financimi të NVM jo mjaft të afërueshme 4.12 Efikasiteti i pamjaftueshëm i sistemit ligjor. 4.13 Rishfaqja e krizës ekonomike në vend dhe në përmasa ndërkombëtare (gjeopolitika) 4.14 Jostabiliteti i mundshëm në rajon dhe në Evropë, i shkaktuar nga kriza e refugjatëve ose terrorizmi. 4.15 Mungesa e fondeve për

3.12 Ndërtimi / përmirësimi i infrastrukturës komunale dhe të trafikut 3.13 Përmirësimi i bashkëpunimit ndërkomunal 3.14 Përmirësimi i bashkëpunimit të institucioneve vendore me sektorin e biznesit 3.15 Rritja e mbështetjes dhe projekteve për zhvillimin e NVM-ve dhe sipërmarrësisë në nivel lokal 3.16 Gazifikimi i qytetit. 3.17 Zhvillimi i burimeve alternative të energjisë 3.18 Bashkëpunimi midis sektorëve joqeveritarë, shkencorë dhe të biznesit 3.19 Përmirësim i mëtejshëm i infrastrukturës rrugore dhe hekurudhore 3.20 Rritja e numrit të kompanive të ndryshme për të zhvilluar aftësitë, mësimin dhe zhvillimin përmes punës praktike. 3.21 Parandalimi i ndotjes, eko-efikasiteti, eko-inovacioni dhe transferimi i të ashtuquajturave. teknologji të gjelbra 3.24 Intensifikimi i procesit të bashkëpunimit tejkuftar me komunat/ qytetet e BE-së. 3.25 Rrjetëzimi midis faktorëve të shumtë shoqëror në nivel lokal, kombëtar dhe ndërkombëtar. 3.26 harmonizim i plotë horizontal dhe vertikal i rrjetit të institucioneve mbështetëse të NVM-ve. 3.27 Intenzivimi i bashkëpunimit të vetëqeverisjes lokale me sektorin e biznesit dhe institucionet mbështetëse të biznesit 3.28 Përfshirja aktive në rrjetet rajonale të institucioneve mbështetëse të NVM-ve me qëllim të rrjetëzimit rajonal dhe bashkëpunimit ndërmjet firmave 3.29 Subvencionimi i trajnimeve për të papunët dhe i tejkalifikimit të mëtejshëm të popullsisë aktive. 3.30 Angazhimi i personave të papunë dhe të aftë për punë në aktivitete me interes	bashkëfinancimin e projekteve; 4.16 Arsimit i shtrenjtë formal; 4.17 Struktura moshore e pafavorshme e një pjese të të papunëve; 4.18 Proces i ngadalësuar i integritetit të Republikës së Maqedonisë në BE. 4.19 Rritja e pakontrolluar e çmimit të energjisë 4.20 Transferimi i 'teknologjisë së pistë'. 4.21 Popullsia e vjetëruar dhe ulja e pritur e numrit të popullsisë shkollore 4.22 Një sistem i arsimit të lartë që nuk plotëson nevojat e biznesit; 4.23 Vështirësitë organizative, politike dhe financiare në procesin e bashkëpunimit ndërkomunal (rajonal) 4.24 Mungesa e kapitalit të nevojshëm për zhvillimin e industrisë, si nga investitorët vendas ashtu dhe të huaj; 4.25 Kapacitete të ulëta institucionale për absorbimin e plotë të fondeve të ndihmës së paraaderimit;
---	---

publik. 3.31 Inkurajimi i shoqatave klastere 3.32 Promovimi i kulturës së sipërmarrësisë 3.33 Inicimi dhe intensifikimi i veprimtarisë hulumtuese shkencore në institucionet arsimore dhe futja e standardeve të BE-së në një numër të madh sektorësh 3.34 Shfrytëzimi më i madh i kredive nga BNNZH për ndërmarrjet nga qyteti i Shkupit 3.35 Vendosja e masave stimuluese për subjektet ekonomike për aplikimin e teknologjive të pastra, për përdorimin e burimeve alternative të energjisë dhe përdorimin efikas të energjensave. 3.36 Forcimi dhe zbatimi i konceptit të partneritetit publik-privat 3.37 Zhvillimi i programeve për promovimin e vlerave kulturore dhe tradicionale (promovimi i turizmit)	
--	--

6. Vizioni, misioni dhe qëllimet strategjike

6.1 Vizioni

Qytet i prosperitetshëm dhe i hapur, i njëjtë për të gjithë, me infrastrukturë dhe ndërtesa të adaptuara për nevojat e qytetarëve, me shërbime cilësore për qytetarët që do ta vendosin Shkupin në radhën e metropoleve evropiane dhe qyteteve të mençura.

Vizioni është ide e qartë dhe saktësisht e përcaktuar për ndryshimet e dëshiruara për një territor të caktuar urban. Ajo ka një formulim të përgjithshëm dhe nuk ka konkretizim specifik për një sektor të veçantë, por i referohet përparimit të përgjithshëm i cili duhet të arrihet në Qytetin e Shkupit.

6.2 Misioni i Strategjisë

Kjo Strategji ka për qëllim të krijojë parakushte që Qyteti i Shkupit të bëhet inicuese dhe promotore e rritjes së gjithëmbarshme ekonomike.

6.3 Qëllimet strategjike:

1. Qytet i mençur- modernizim i qytetit
2. Nxitje e zhvillimit të NVM dhe sipërmarrësisë
3. Ambient i volitshëm afarist
4. Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit
5. Përmirësimi i cilësisë së jetesës dhe standardit jetësor të qytetarëve
6. Energjetika dhe efikasiteti energjetik
7. Mbrojtja e mjedisit jetësor dhe natyrës

“Qytet i prosperitetshëm dhe i hapur, i njëjtë për të gjithë, me infrastrukturë dhe ndërtesa të adaptuara për nevojat e qytetarëve, me shërbime cilësore për qytetarët që do ta vendosin Shkupin në radhën e metropoleve evropiane dhe avteteve të mencura”

SHTYLLA 1

Qytet i mençur – modernizim i qytetit

SHTYLLA 2

Nxitja e NVM dhe sipërmarrësisë

SHTYLLA 3

Ambient i volitshëm afarist

SHTYLLA 4

Përmirësimi i cilësive hapësinore dhe funksioneve të qytetit

SHTYLLA 5

Përmirësimi i cilësisë së jetesës dhe i standardit jetësor

SHTYLLA 6

Energjetika dhe efikasiteti energjetik

SHTYLLA 7

Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës

7. Qëllimet strategjike

Qëllimet strategjike, që janë pjesë përbërëse e kësaj Strategjie, janë të orientuara kah disa aspekte, në të cilat theksi u është vënë zhvillimit të konceptit të qytetit të mençur (Smartcity), krijimit të ambientit të volitshëm afarist dhe sektorit konkurrues të NVM, përmirësimit të mjedisit jetësor, zhvillimit të rrjetit të transportit, një pjesë për infrastrukturën rrugore, strukturën komunale, ndërtimin e sistemeve të furnizimit me ujë, që do të kontribuojë për një rritje më të mirë ekonomike dhe zhvillimin e qytetit.

7.1 Qytet i mençur- modernizim i qytetit

Koncepti i qyteteve të mençura ka të bëjë me shfrytëzimin e teknologjive të përparuara digjitale për optimizimin e resurseve të qytetit, zvogëlimin e

shpenzimeve, përmirësimin e cilësisë së jetesës dhe sigurimin e shërbimeve më të mira ndaj qytetarëve.

Në kohën kur qytetet përballen me sfida të mëdha ekonomike dhe ekologjike, pikërisht teknologjia mund të jetë faktor kyç për tejkalimin e problemeve të qytetit dhe përparimin e jetesës urbane.

Për ta lëvizur edhe qytetin e Shkupit në atë drejtim, është parashikuar digjitalizimi dhe qasja elektronike drejt shërbimeve që i jep administrata. Ajo përfshin edhe implementimin dhe mbajtjen e sistemit të mençur për menaxhimin e ndriçimit rrugor, si fillim i projektit “Shkupi smart siti”. Janë parapaë edhe investime për mbrojtjen e ambientit jetësor, përmes shumë projekteve, siç janë: ndërtimi i rrugëve të reja për biçikleta, për këmbësorë dhe trim-rrugë, ngritja e gjelbërimit publik në rrugët magjistrale dhe parqe, projekte për sipërfaqet gjelbra kulmesh në ndërtesa strehimore, e gjithë kjo me qëllim që përqindja e gjelbërimeve në Shkup të rritet në mënyrë drastike.

7.1.1 Transporti publik i mençur

Transporti publik i mençur është zgjidhje modulare e cila përfshin sistemin e gjetjes automatike të automjeteve të transporti publik dhe sistemin e pagesës elektronike të buletave, përmes të cilave sigurohen informata nga të gjitha automjetet dhe pajisjet e lidhura dhe mundësohet kontrolli dhe optimalizimi i aktiviteteve të lidhura me transportin publik, në kohë reale.

Me gjetjen automatike të vendndodhjes së automjeteve nga transporti publik sigurohet optimizmi dhe rritja e efikasitetit të rrjetit të linjave të transportit, përmirësimi i informacioneve që u sigurohen udhëtarëve, e me këtë rritja e cilësisë së shërbimit ndaj qytetarëve: rregullshmëri, siguri dhe saktësi e autobusëve. Gjithashtu, kursimi i lëndës djegëse, si rezultat i racionalizimit të transportit dhe qëndrimit më të shkurtër të automjeteve nëpër ndalesat, ndikon dukshëm për zvogëlimin e ndotjes së ajrit. Me pagesën elektronike të buletave që tanimë aplikohet, mundësohet pagesa me kartela elektronike të cilat mund të mbushen përmes internetit, në automate ose në rrjetin e vendeve shërbyese të operatorit të transportit publik si dhe me telefon celular. Në këtë mënyrë mundësohet efikasitet dhe kontroll gjatë punës, ndërsa qytetarëve u mundësohen servise dhe shërbim modern, përshtatur nevojave të tyre. Njëherësh, me zëvendësimin e buletave të letrës kontribuohet në realizimin e përfitimeve më të gjera përkitazi me mbrojtjen e ambientit jetësor.

Pajisja e nevojshme për transportin publik të mençur, për automjetet dhe stacionet përfshin: validatorë, pllaka informacioni, njësi kompjuterike në automjete, pajisje kontrollimi etj., me qëllim që të vendoset dhe sigurohet kontroll i plotëndaj sistemeve

dhe komunikime efikase me operatorët dhe shfrytëzuesit e sistemit të transportit publik, ndërsa si përfitime nga gjithë kjo, paraqiten: përmirësimi i mirëmbajtjes së automjeteve, përmirësimi i menaxhimit me transportin, sigurimi i informacioneve për shfrytëzuesit etj.

7.1.2 Ndriçimi rrugor i mençur

Ndriçimi rrugor kontribuon me më shumë se 40 përqind të llogarive për energji elektrike të qyteteve dhe komunave, dhe mënyra e menaxhimit me të, ka ndikim të dukshëm në shpenzimet e procesit të punës, si dhe në vetë cilësinë e shërbimit. Me implementimin e teknologjive të përparuara dhe inovative, qytetet dhe komunat mundën të menaxhojnë në mënyrë më efikase me ndriçimin e rrugëve, duke u mundësuar, njëherësh, përfitime të rëndësishme qytetarëve.

Ndriçimi rrugor i mençur përfshin:

- Poça elektrike të bazuara në teknologjinë e përparuar LED, me kohëzgjatje të madhe, të cilat mundësojnë shpenzim të zvogëluar të energjisë elektrike dhe mbojtje të ambientit jetësor;
- Senzorë të cilët mundësojnë përshtatje të intensitetit të dritës;
- Pajisje rrjetore e cila mundëson komunikimin ndërmjet poçave dhe sistemit qendror.

Përfitimet e kësaj zgjidhjeje janë: Zvogëlimi i shpenzimit të energjisë, zvogëlimi i shpenzimeve për mirëmbajtje, siguria më e madhe e qytetarëve, ndjekja dhe analiza e performancave të sistemit, përshtatja e ndriçimit varësisht nga nevojat e qytetit dhe, më rëndësishmja, mbrojtja e ambientit përmes zvogëlimit të emetimit të gazrave në sera.

7.1.3 Ndjekja e mençur e cilësisë së ajrit

Zgjidhje e cila siguron matje dhe ndjekje të gjendjes së cilësisë së ajrit, si dhe përçim të informatave për cilësinë e ajrit, institucioneve kompetente me qëllim të marrjes së vendimeve për mbrojtjen e ambientit. Zgjidhja themelore përfshin sensorë të kalibruar me cilësi të lartë, të cilat përdoren për matjen e koncentrimëve të gazit dhe për detektim të koncentrimit të grimcave të dëmshme në ajër, me mundësi për përmirësim me sensorë shtesë për matjen e temperaturës dhe lagështisë relative të ajrit. Të dhënat e grumbulluara nga sensorët përçohen te platforma e softuerit prej nga, të dhënat, sistematizohen dhe analizohen më tutje. Zgjidhja mundet lehtë të

vendoset në cilindo vend të qytetit, edhe atë me shpenzime më të vogla, krahasuar me shpenzimet e stacioneve tradicionale matëse, për ndjekjen e cilësisë së ajrit. Kjo zgjidhje do t'i mundësojë Qytetit të Shkupit që të hyjë më thellë në arsyet themelore të ndotjes së ajrit, si dhe ta ndjek ndikimin e ndryshimeve në politikën publike lidhur me ndotjen e ajrit në një rajon konkret.

7.1.4 Menaxhim i mençur i mbeturinave

Digjitalizimi dhe automatizimi i proceseve për mbledhjen e mbeturinave, me çka u ndihmohet kompanive komunale që t'i përparojnë shërbimet për mbledhjen e mbeturinave, duke i optimizuar shpenzimet operative.

Zgjidhja është fleksibile për lloje dhe madhësi të ndryshme kompanish, për menaxhim me mbeturinat dhe mundëson kursim të shpenzimeve logjistike dhe operative deri në 40%. Siguron informata të hollësishme për statusin e mbushjes së enës për mbeturina që do të mundësojë optimizim dinamik të rrugëve për mbledhjen e mbeturinave dhe zvogëlim të shpenzimeve të panevojshme për transport. Karakteristika e këtillë u mundëson kompanive, të cilat menaxhojnë me mbeturinat, të kujdesen që enët të mos jenë të stërmbohura me mbeturina, e në këtë mënyrë do të ndikojnë pozitivisht në ambientin jetësor, në kënaqësinë e qytetarëve dhe përvojën e turistëve. Zgjidhja mund të plotësohet me sistem identifikimi dhe matjeje të peshës në kamionët, dhe kështu informatat për sasinë e mbeturinave të mbledhura nga kamionët, dhe të dërguara në deponi, të shërbejnë si bazë për zbatimin e sistemit të ri të pagesës, që të mundësohet politikë e drejtë nga organi kompetent për menaxhim me mbeturinat.

Do të arrihej përmes vendosjes së sensorëve në të gjitha llojet e enëve publike për mbeturina, me vendosje modulash për detektim të tejmbushjes së mbeturinave në enë, çipave RFID të cilat vendosen në enët për mbeturina dhe shërbejnë për identifikimin e tyre; si dhe kompjutor qendror i cili vendoset në kabinën e kamionit dhe vagë për matjen e peshës së mbeturinave të mbledhura.

Si përfitime më të rëndësishme të zgjidhjes së këtillë janë: automatizimi i plotë i proceseve për mbledhjen e mbeturinave, mbrojtja e ambientit jetësor, zvogëlimi i shpenzimeve për logjistikë etj.

7.1.5 Zgjidhje e mençur për sigurinë publike

Siguria publike është njëra prej shërbimeve më të rëndësishme që i ofron një qytet, e njëherësh edhe njëra prej zërave më të mëdhenj të shpenzimeve të përgjithshme

për funksionim e qyteteve dhe komunave. Hulumtimet tregojnë se afërsisht 57% e shpenzimeve operative të qytetit i dedikohet sigurisë publike (policia, zjarrfikësit, ndihma e shpejtë). Automatizimi i proceseve në këtë sferë, kontribuon që qyteti t'i optimizojë shpenzimet operative, duke i përmirësuar, njëherësh, shërbimet ndaj qytetarëve dhe cilësinë e jetesës urbane. Zgjidhja e mençur e sigurisë publike, përmes video analizës, në kohë reale, u ndihmon organeve kompetente që t'i monitorojnë sipërfaqet publike, me qëllim të detektimit, në kohë të duhur, të ngjarjeve dhe incidenteve specifike dhe jo të rëndomta. Në këtë mënyrë mundësohet edhe edhe intervenim i shpejtë në terren, që është veçanërisht i rëndësishëm në situata urgjente, kur çdo sekondë është e rëndësishme.

Zgjidhja e mençur e sigurisë publike mundëson që të përmirësohet siguria e përgjithshme në qytet dhe të rritet efikasiteti i zbatimit të ligjit përmes përdorimit të kamerave të rrjetëzuara për mbikëqyrje, në kombinim me një spektër të gjerë modulesh më bashkëkohore për analitikë videosh.

7.1.6 Menaxhimi i mençur i trafikut

Zgjidhja Menaxhim i mençur i trafikut mundëson një pasqyrë të përgjithshme të trafikut në kohë reale, duke i kombinuar vendndodhjet e automjeteve dhe telefonave celularë, me çka u ndihmon administratave të qyteteve në menaxhimin e trafikut nëpër qytet. Zgjidhja analizon sasi të mëdha të dhënash mobile, në kohë reale, që të sigurojnë pasqyrim të plotë në zhvillimin e trafikut. Qyteti mund t'i inkorporojë edhe të dhënat ekzistuese nga detektorët e trafikut, semaforët, sistemet e menaxhimit të tuneleve, kamerat e mbikëqyrjes ose sistemet e informimit për kushtet kohore, për një pasqyrë edhe më të gjithëmbarshme të gjendjes së trafikut. Planifikuesit e trafikut dhe zhvillimit urban, nga të dhënat vijuese dhe ato historike, mund të shohin ku dhe kur ekzistojnë gryka të ngushta në zhvillimin e trafikut dhe të marrin vendime më të mira për planifikimin e zhvillimit normal të trafikut. Planifikuesit e trafikut, në mënyrë plotësuese, mund të bëjnë vlerësim të hollësishëm të ndikimit të mbylljes së rrugëve gjatë ndërtimeve ose riparimeve, kur planifikojnë riorientim dhe anashkalim të zonave në të cilat zhvillohen punimet. Dhe në fund, në saje të infrastrukturës së hapur API, informatat e rëndësishme për zhvillimin e trafikut mund të automatizohen dhe në kohë reale të përçohen në sistemet e jashtme, në formë të raporteve për trafikun. Me mbështetjen e shpërndarjes më efikase të informatave prej qytetit kah qytetarët sigurohet ndihmë për lëvizjen e tyre në trafik, pastaj një analizë më cilësore e trafikut, komunikim i përmirësuar i problemeve në trafik, pasqyrime më të thjeshtësuara të hartave, kohë më e mirë e reagimit, ndarjes së informatave etj.

7.1.7 Parkim i mençur

Zgjidhja parkim i mençur u ndihmon vozitësve të kursejnë kohë për gjetjen e vendparkimit, e zvogëlon ndotjen dhe e zvogëlon rrezikun që qytetarët të bëjnë shkelje gjatë parkimit.

Gjithashtu, mundësohet menaxhim më i mirë me të gjitha sfidat e lidhura mezhvillimin e shërbimit efektiv për parkim publik. Në versionin e vet themelor, zgjidhja thjesht e ndjek statusin e vendparkimeve të lira/të zëna, mund të përdoret për evidencën e hyrjes në parkingjet e mbyllura dhe mund t'i tregojë informatat kyçe në aplikimin me celular ose të shenjave të vendosura strategjike në afërsi të parkingut. Zgjidhja mund të zgjerohet me funksionalitete më të përparura, siç janë dhënia e lejeve për parking (banesore, për vozitës të hendikepuar, taksi, autobusë të qytetit dhe automjete për shpërndarje mallrash), zbatimi i kundërvajtjeve për parkim, pagesa e shërbimit të parkimit, madje mund të kontrollojë qasjen deri te sipërfaqet konkrete për parkim.

Përmes kësaj zgjidhjeje mundësohet një pamje e parkingjeve në tërë qytetin, afrueshmëria e të dhënave për shfrytëzimin e hapësirave të parkimit në kohë reale, zvogëlim i trafikut si dhe zvogëlim i ndotjes.

7.1.8 Mbushja e mençur e automjeteve elektrike

Mbushja e mençur e automjeteve elektrike paraqet ekosistem të hapur TIK i cili i lidh infrastrukturën e mbushjes- mbushës elektrik, softuerin për menaxhim të mbushësve elektrik dhe aplikacionin, e lehtë për përdorim, që u ndihmon vozitësve të automjeteve elektrike që të gjejnë, të rezervojnë dhe të paguajnë për mbushjen e automjeteve elektrike.

Operatorët celularë duhet të sigurojnë platformë bashkëkohore TIK, të bazuar në Cloud, e cila në kohë reale dërgon informata për afrueshmërinë e mbushësve elektrikë deri te shoferi i automjetit elektrik. Infrastruktura e mbushjes mund të vendoset në parking publik, të hapur ose të mbyllur, në qendra tregtare, pompa të benzinës dhesipërfaqe të tjera private ose publike ku është i lejuar parkimi. Në mënyrë plotësuese, infrastruktura e disponueshme lehtësisht për mbushjen e automjeteve elektrike, do ta rrisë përdorimin e automjeteve elektrike në qytet, me çka për një afat të gjatë kohor do të zvogëlohet lëshimi i gazit CO₂ dhe do të përparohet mbrojtja e ambientit jetësor dhe cilësia e të jetuarit urban.

7.1.9 Zgjidhje e mençur për huazimin e biçikletave

Me rritjen e rrëmujave në trafikun nëpër qytete, biçikleta bëhet një prej mjeteve më të dëshiruara të transportit, duke mundësuar zgjidhje më të lirë dhe ekologjike për udhëtimet ditore ose të njehershme nëpër qytet. Huazimi i mençur i biçikletave është koncept i ri dhe interesant, i cili u ofron qytetarëve dhe turistëve mënyrë ekonomike transporti dhe mundësi kursimi të një kohe të konsiderueshme gjatë kalimit të largësive të shkurtëra nëpër qytet. Gjatë aplikimit të teknologjive të mençura dhe inovative, qytetarëve dhe turistëve do t'u ofrohen shërbime bashkëkohore dhe praktike, duke u mundësuar, njëherësh, fleksibilitet të plotë dhe lehtësi gjatë përdorimit.

7.1.10 Menaxhim i mençur i krizave

Gjatë krizave çdo moment është i shtrenjtë dhe informatat kanë rëndësi kyçe. Menaxhimi i mençur me krizat u siguron qyteteve mjet për zvogëlimin e kohës së reagimit në situata krize, për optimalizimin e masave të reagimit dhe mbështetjes së planifikimit të ngjarjeve të mëdha. Përmes kësaj zgjidhjeje, grumbullohen dhe analizohen informatat e depersonalizuara për dendësinë e njerëzve në bazë të të dhënave nga rrjetat mobile, thuaja në kohë reale. Ky rrjedhë e të dhënave, në kohë reale, përpunohet për të treguar përqendrimin e njerëzve në një hartë me rezolucion të lartë. Këto informata janë të dobishme në situata të shumta me të cilat qyteti duhet të menaxhojë, siç janë ngjarjet sportive, tubimet politike dhe koncertet. Nëse ndodh problem, zgjidhja Menaxhim i mençur me kriza, mund të sigurojë informata edhe deri te organet kompetente që të mund të ndërmarrin veprime korrigjimi. Në çdo rast, edhe nëse nuk ndodh ndonjë problem, informacioni ende mund të përdoret për të identifikuar problemet potenciale në zonat e prekura dhe për të siguruar që Qyteti do të mund të përmirësojë, në mënyrë proaktive, përvojën e qytetarëve për ngjarjet e ardhshme.

7.1.11 Tabelë e mençur e kontrollit të qytetit

Tabela e mençur e kontrollit të qytetit u mundëson autoriteteve të qytetit që të kryejnë monitorim nga larg, kontroll dhe optimalizim të infrastrukturës së qytetit. Kjo u jep mundësi që ta përmirësojnë menaxhimin e tërësishëm të infrastrukturës së qytetit, duke siguruar me këtë rast, sukses social, ekologjik dhe ekonomik.

Njëra prej sfidave më të mëdha për t'u bërë Qytet i mençur është gjetja e mënyrës si të tregohet vlera e shërbimeve të reja për qytetarët. Autoritetet e qytetit i përdorin të

dhënat për funksionimin e qytetit, me qëllim që t'i kuptojnë dhe t'i zgjidhin problemet e jetesës urbane të qytetit, si ndihmë gjatë formulimit të politikave publike dhe për orientimin e menaxhimit afatgjatë operativ. Duke pasur parasysh se numri i aplikimeve të mençura dhe teknologjive të përparuara për përparimin e punës së qyteteve rritet për çdo ditë, të kuptuarit dhe shfrytëzimi i këtyre të dhënave bëhet gjithnjë e më kompleks dhe më kritik. Zgjidhja Tabelë e mençur e kontrollit të qytetit është mjet, i cili në bazë të analizës së një sasive të madhe të të dhënave të ndryshme dhe shpejt të ndryshueshme, i identifikon trendet të cilat ndikojnë në aktivitetet e përditshme operative të qytetit, duke përmirësuar, me këtë rast, kontrollin ndaj infrastrukturës së qytetit. Tabela e mençur e kontrollit të qytetit do t'u ndihmojë qyteteve që ta kuptojnë dhe ta tregojnë ndikimin e të dhënave urbane, si dhe t'i shfrytëzojnë ato për përmirësimin e qytetit dhe shërbimeve ndaj qytetarëve dhe turistëve.

7.2 Nxitja e zhvillimit të NVM dhe sipërmarrësisë

Ndërmarrjet e vogla dhe të mesme me qëndrueshmërinë, vitalitetin dhe inventivitetin e tyre, janë gjeneruesit e punësimeve të reja dhe mobilizuesve të të gjithë faktorëve të prodhimit. Ata bëhet gjithnjë e më atraktiv në shoqërinë globale, prandaj imponohet nevoja e ndërtimit të infrastrukturës dhe rregullativave për mbështetjen e tyre efektive. Infrastruktura sipërmarrëse ka rol kyç në zhvillimin dhe mbështetjen e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, kurse mungesa e infrastrukturës adekuate ka veprim inhibues, jo vetëm ndaj zhvillimit të tyre, por edhe në përgjithësi, ndaj zhvillimit ekonomik.

Qyteti i Shkupit vendos politika për mbështetjen e rritjes së lartë të NVM. Këto politika përfshijnë dy çështje:

- Politika për nxitjen e numrit të shtuar të NVM, si dhe
- Politika për mbështetjen e NVM, me qëllim që të mbetet rritja e tyre e lartë.

Politikat e nxitjes së numrit të rritur të NVM sigurojnë ambient të volitshëm afarist për rritjen dhe zhvillimin e ardhshëm të lartë të kulturës sipërmarrëse, ndërsa politikat e mbështetjes së rritjes së lartë të NVM, kanë për qëllim të sigurojnë një sektor konkurrues dhe produktiv të NVM.

Mosinformimi dhe informimi asimetrik paraqitet si problem kryesor me të cilin ballafaqohen ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, start-apët si dhe të gjithë qytetarët të cilët drujnë për të ardhmëne pasigurt gjatë fillimit të biznesit vetjak. Me qëllim të zvogëlimit të ndikimit të këtij problemi, do të realizohen fushata për promovimin e mbështetjes, programeve dhe trajnimeve të financuara nga Bashkimi Evropian, do të promovohet kultura sipërmarrëse, sipërmarrësia kreative, sipërmarrësia sociale, si

dhe këmbim rrëfimesh të suksesshme sipërmarrësie, me qëllim të inkurajimit të sipërmarrësve potencialë.

Në pajtim me rekomandimet e caktuara përmes pyetësorëve anketues dhe konsultimeve me njësitë e vetëqeverisjes lokale, me sektorin e biznesit dhe atë joqeveritar, Qyteti do t'i forcojë konsultimet e veta dhe mekanizmat për të zhvilluar dialog me sektorin privat. Vemendje e veçantë do t'u kushtohet përfshirjes së femrave afariste në këta mekanizma si dhe ndërmarrjeve mikro.

Zhvillimi i ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme (NVM) mundëson të ndjehen efektet e tyre sa më shpejtë në: punësim, rritjen e prodhimit, në forcimin e konkurrencës, zhvillimin social dhe, në përgjithësi, në zhvillimin njerëzor.

Ndërmarrjet e vogla dhe të mesme gjithnjë e më shumë ballafaqohen me konkurrencën ndërkombëtare dhe e analizojnë nevojën për t'iu përshtatur ndryshimeve të ambientit të tyre strategjik. Kjo, jo vetëm që nënkupton përshtatje të strategjive të tyre të vendit, por gjithnjë e më tepër firmat vendosin që aktivitetet t'i zgjerojnë jashtë kufijve të vendeve të tyre. Me qëllim që të ballafaqohen me sfidat e këtilla, ndërmarrjet e vogla dhe të mesme duhet të jenë të vetëdijshme se konkurrenca e rritur duket se rrënjohet edhe në perspektivat e brendshme edhe në ato të jashtme të punës së tyre.

Pikërisht për këtë, Shkupi, përmes mbështetjes financiare të projekteve për organizimin e trajnimeve dhe shërbimeve këshilluese, përmes promovimit të nevojës së certifikimit, në përputhje me standardet ndërkombëtare për cilësi (ISO), do t'i nxisë ndërmarrjet e vogla dhe të mesme që të përsosen në drejtim të aftësisë së tyre konkurruese, që do të ndikojë pozitivisht ndaj hapjes së punësimeve të reja dhe zhvillimit ekonomik.

7.3 Ambienti i volitshëm afarist

Qyteti i Shkupit, si fitues i certifikatës për ambient të volitshëm afarist, e konfirmon qëndrimin për destinacion të dëshiruar afarist me ambient të volitshëm biznesi. Përmes forcimit të infrastrukturës ekzistuese dhe zhvillimin e infrastrukturës së re për mbështetje afariste, përparohet mbështetja dhe nxiten inovacionet afariste edhe të kompanive inovative. Duke pasur parasysh se forca kryesore lëvizëse e ekonomisë në vendin tonë janë ndërmarrjet private, bizneset e vogla si dhe zejtarët, të cilët janë segmenti kryesor për krijimin e vendeve të reja të punës, rritja e eksportit, krijimi i prodhimeve dhe shërbimeve inovative, promovim më i madh i prodhimeve të vendit në tregjet e huaja etj.

Duke pasur parasysh se pikërisht bizneset e vogla dhe zejtarët janë thithësit kryesorë të papunësimin dhe promotorë të inovacionit, është me rëndësi prioritare që

të përcaktohet politika konzistente për mbështetjen e zhvillimit të tyre të papenguar , për shkak të rolit të madh dhe rëndësisë në zhvillimin ekonomik të vendit.

Proceset e pashmangshme që ndodhin në mjedis karakterizohen nga ndryshime dinamike teknologjike, rritja e konkurrencës globale, pasiguria dhe rreziku. E gjithë kjo inicion nevojën për përkrahjen dhe zhvillimin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, zejtarëve dhe nënkontraktorëve (freelancers), të tjerë krijues dhe të pavarur të cilët, me inovativitetin, kreativitetin dhe rritjen e përhershme të produktivitetit dhe fleksibilitetit, do t'u përgjigjen kushteve të reja dhe do të kontribuojnë ndjeshëm në zhvillimi i përgjithshëm shoqëror.

Prandaj, Qyteti i Shkupit, në bashkëpunim me institucionet dhe odat kompetente, siguron mbështetjen e nevojshme me qëllim krijimin e një mjedisi në të cilin sipërmarrësit dhe ndërmarrjet familjare mund të përparojnë dhe në të cilin shpërblehet sipërmarrësia. Do të krijohet një ambient i volitshëm afarist për të gjitha NVM, vend pune të mirë për të gjitha NVM-të, përfshirë ndërmarrjet familjare, përmes një kuadri ligjor dhe rregullator të thjeshtuar, krijim politikash dhe koordinim i përmirësuar dhe nëpërmjet shërbimeve të përmirësuara për zhvillim afarist dhe qasje më të mirë në financa.

Për zhvillimin e duhur ekonomik, nevojitet një bashkëpunim përkatës ndërmjet Qytetit të Shkupit me komunat e tjera, në drejtim të krijimit të zonave industriale kllasterëve, parqeve teknologjike, qendrave inovative, qendrave të rikualifikimit dhe kualifikimit shtesë, për trajnim afarist dhe konsultim, zonave të marketingut për investitorët, atraksioneve turistike etj.

Për zhvillimin ekonomik nevojitet edhe bashkëpunim me qytetet e vëllazëruara, me të cilat qyteti ynë dhe komunat kanë të vendosur marrëdhënie të bashkëpunimit të ndërsjellë për ringjallje të shpejtë dhe të lehtë të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme dhe zinxhirëve ndërkombëtarë të vlerave në lidhje me tërheqjen e investitorëve të huaj etj.

Si tregues të zhvillimit ekonomik shërbejnë rritja e investimeve në nivel komunal, numri i vendeve të reja të punës (sidomos në aspektin e zejtarisë, turizmit dhe sektorëve të tjerë potencialë), rritja e vlerës së eksportit dhe numri i eksportuesve, rritja e PBV-së dhe rritja e pagës mesatare.

7.4 Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit

Një segment i rëndësishëm i planifikimit të zhvillimit të përgjithshëm dhe lokal të qytetit të Shkupit përfshinë cilësitë hapësinore dhe funksionet e qytetit. Hapësira si sistem ose sistemi hapësinor nënkupton një sërë elementësh, modulesh dhe nënsistemesh të lidhura në një tërësi funksionale, me qëllim krijimin e një mjedisi

funksional, ekonomik, human dhe estetik mjedisi në të cilin njerëzit do të gjejnë kushte të favorshme për punë dhe jetesë .

Kjo nënkupton infrastrukturë funksionale rrugore, teknike dhe komunale dhe shërbime adekuate. Qëllimet e planifikimit hapësinor paraqesin mënyrë të formësimit të qëndrimeve dhe racionalizimit të kuptimit për hapësirën dhe ndryshimin e saj në bazë të interesve të përbashkëta të bashkësisë shoqërore.

Për komunitet dhe qytetin e Shkupit, në plan të parë është infrastruktura dhe shërbimet komunale, kryesisht për shkak se ato janë nën kompetencë të vetëqeverisjes lokale, por në procesin e planifikimit strategjik, në asnjë rast nuk duhet lënë pas dore, sepse ato ndikojnë ndjeshëm në cilësinë e jetës së qytetarëve. Kjo do të thotë se një nga qëllimet e rëndësishme për zhvillimin lokal është përmirësimi i këtij lloji të infrastrukturës.

Ky qëllim strategjik, përpiket për të krijuar kushte më të mira për jetëme shpenzime minimale për ndërtim, nëpërmjet përdorimit optimal të avantazheve natyrore, dhe në përputhje me mundësitë, kushtet për zhvillimin, teknikën dhe teknologjinë që janë në dispozicion të bashkësisë më të gjerë (krijimi i një mjedisi funksional, ekonomik, human dhe estetik të mirëqenien shoqërore, humanizimi i hapësirës dhe rritje e cilësisë së mjedisit shoqëror), i shprehur përmes fushave të ndryshme - për urbanizëm dhe planifikim hapësinor, për trafik, efikasitet energjetik për çështjet komunale etj.

Për tu harmonizuar zhvillimi i hapësirës së Qytetit të Shkupit me supozimet e zhvillimit në nivel të lartë, mënyrën dhe vëllimin e kërkesave për shfrytëzimin e hapësirës, dedikimin themelor dhe shfrytëzimin e tokës, nevojitet të analizohet zhvillimi shoqëror dhe lëvizja e popullatës dhe të definohen hapësirat e përshtatshme për zhvillim të industrisë, bujqësisë, pylltarisë, turizmit etj.

Nevojat e forcimit të identitetit të qytetit të Shkupit, për zhvillim urban të qëndrueshëm dhe të prosperitetshëm, për përmirësimin e kushteve komunale, sigurimin dhe mirëmbajtjen e pastërtisë publike, mirëmbajtjen dhe modernizimin e infrastrukturës komunale e të ngjashme, kanë një rrjedhë të vazhdueshme aktiviteteve në drejtim të krijimit dhe ndërtimit të një qyteti të mençur i cili do t'u përgjigjet nevojave të qytetarëve të tij.

Problemet të cilat paraqiten nga pjesa e infrastrukturës rrugore, teknike dhe komunale, zgjidhen në mënyrë më cilësore dhe më ekonomike përmes bashkëpunimit të ndërsjellë të Qytetit me komunitetin, përmes përgatitjes dhe implementimit të përbashkët të projekteve infrastrukturore, të cilat kanë ndikim në cilësinë e jetës dhe zhvillimin shoqëror, në vendosjen e përbashkët të institucioneve për mbrojtje sociale dhe shëndetësore, si dhe në themelimin e qendrave të përbashkëta të trajnimit, rikualifikimit dhe mbikualifikimit të personave të papunësuar,

zejtarëve e të ngjashme, që krahas aspektit social, ka kontribut të tërthortë edhe në sferën e zhvillimit ekonomik.

7.5 Përmirësimi i cilësisë së jetesës së qytetarëve

Cilësia e jetës ka të bëjë me mirëqenien e njerëzve. Ajo përfshin disa komponente, ndër të cilat, disa janë të matshme, si për shembull - standardi i jetesës dhe disa të tjera nuk janë të matshme, siç janë lumturia, liria për të zgjedhur, shëndeti, ambienti jetësor, koha e lirë, siguria, arsimi, jeta shoqërore etj.

Standardi i jetesës është sasia dhe cilësia e pasurisë (të mirave) dhe shërbimeve që janë në dispozicion të njerëzve, si dhe mënyra në të cilën shpërndahen ato pasuri dhe shërbime midis tyre. Të gjitha ekonomitë dhe qytetet janë duke u përpjekur për një rritje më të madhe ekonomike. Megjithatë, në mënyrë që rritja ekonomike të konsiderohet si cilësore, është e nevojshme të gjenerohen punësime të reja. Ekonomitë moderne përballen shpesh me fenomenin jobless growth (ritjes së papunësisë), sipas të cilit rritja ekonomike nuk është shoqëruar me rritje adekuatë të punësimit (shkalla e rritjes së punësimit nuk e ndjek shkallën e rritjes së të ardhurave). Mungesa e punësimeve të reja ndikon drejtpërdrejt në cilësinë e jetës së njerëzve, dhe në veçanti, shkakton një rritje të shkallës së varfërisë.

Cilësia e rritjes ekonomike varet nga ajo, a është dhe sa është fizikisht destruktive rritja ekonomike, përkatësisht a ndikon dhe sa ndikon në reduktimin e fondit pyjor, ndotjen e ujit, tokës, ajrit etj. Me këtë rast, duhet të merret parasysh se, degradimi i ambientit jetësor, aq sa është i rrezikshëm për të tashmen, po aq, madje edhe më shumë, është i rrezikshëm për gjeneratat e ardhshme.

Ndërkaq, zhvillimi i qëndrueshëm nuk është i lidhur vetëm me ambientin jetësor. Ai është i lidhur edhe me sistemin shoqëror dhe ekonomik, të cilët me fleksibilitetin e vet duhet të kontribuojnë për ruajtjen e mundësive dhe shanseve që gjeneratat e ardhshme të jetojnë me, të paktën, nivel të njëjtë të cilësisë së jetës ashtu si gjeneratat e tashme.

Pikërisht për këtë, kjo Strategji është orientuar drejt përmirësimit të cilësisë së jetës së qytetarëve, duke mbajtur llogari, pik së pari, për mbrojtjen e shëndetit të tyre, përmes mbrojtjes së ambientit jetësor, vendosjes së infrastrukturës adekuatë komunale dhe rrugore.

Qyteti i Shkupit ndërmerr aktivitete përkatëse në drejtim të nxitjes së qytetarëve, bashkësisë së biznesit dhe autoriteteve lokale që të iniciojnë proaktivitet dhe të vendosin bashkëpunim, me qëllim të përmirësimit të kushteve të gjithëmbarshme për jetë.

7.6 Energjetika dhe efikasiteti energjetik

Koncepti i efikasitetit energjetik shndërrohet në prioritet gjithnjë e më të madh për zhvillimin lokal ekonomik, veçanërisht për qytetin e Shkupit. Duke pasur parasysh se kursimet e energjisë kanë rëndësi jetike për mbrojtjen e ambientit jetësor, e njëherësh, janë një prej mënyrave më të fuqishme dhe më efektive për arritjen e ardhmërisë së qëndrueshme energjetike, ky qëllim strategjik shpie në nevojën e zvogëlimit të harxhimit të energjisë, zëvendësimit të shfrytëzimit të resurseve jo të rinovueshme, me resurse të rinovueshme, zëvendësimit të konsumit joefikas të energjisë me konsum efikas, izolimit të hapësirve që shfrytëzojnë ngrohje etj.

Qyteti i mbështet aksionet e kompanive për aplikimin e praktikave të qëndrueshme në punën e përditshme, të orientuara kah mbrojtja e ambientit jetësor, përmes prodhimeve dhe praktikave efikase në aspektin energjetik. Performansa e përparuar shpie drejt efikasitetit të rritur të resurseve dhe kursimeve të drejtpërdrejta, ndërsa mundet edhe ta rrisë edhe qasjen ndaj klientëve të cilët kërkojnë prodhime dhe shërbime ekologjike dhe me efikasitet energjetik.

Qëllimi kryesor është zvogëlimi i shpenzimeve për energji në qytet, para së gjithash, të objekteve të komunave të cilat janë në kompetencë të tyre, si dhe për ndriçimin rrugor, sigurimin e kushteve normale (standarde të rehatshme) për qëndrim dhe punë në të gjitha hapësirat, sigurimin e infrastrukturës së qytetit (ndriçim publik), zvogëlimin e lëshimit të materieve të dëmshme në ajër dhe rrethinë, përdorimin më të madh të burimeve të rinovueshme të energjisë.

Qëllimi themelor do të realizohet përmes realizimit të modernizimit të ndërtesave që janë në pronësi të qytetit, ndryshimit të shprehive të të gjithë shfrytëzuesve të ndërtesave, trajnimit të personelit përgjegjës për zbatimin dhe monitorimin e masave për efikasitetin e energjisë, ndërgjegjësimin të qytetarëve.

7.7 Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës

Nevojat për bashkëpunim ndërkomunal janë më të shprehura dhe më të dukshme pikërisht në fushën e mbrojtjes së ambientit jetësor për arsye se pikërisht mbrojtja e ambientit jetësor është njëra prej sfidave më të mëdha të së sotmes. Promovimi i zhvillimit të qëndrueshëm ekologjik dhe shfrytëzimi inteligjent i energjisë janë ndër qëllimet themelore të Qytetit të Shkupit. Qyteti i mbështet ekonominë e gjelbër përmes eko- inovacioneve dhe shërbimeve nga sfera e ambientit jetësor me qëllim

të gjenerimit të mundësive të biznesit nga sfidat ekologjike, përmes të cilave mundësohet që kompanitë ta përparojnë performansën ekologjike dhe energjetike, t'i zvogëlojnë shpenzimet dhe të kenë qasje në tregjet e gjelbra. Çdonjëri është i obliguar që t'i mbrojë dhe përparojë ambientin jetësor dhe natyrën.

Nevojitet të bëhet grumbullimi i organizuar, sistematik dhe ekonomik, ndarja dhe riciklimi i materialeve të mbeturinave, përmes vendosjes së deponive rajonale. Është i nevojshëm një promovim i nevojës dhe zhvillimit të vetëdijes për obligimin që të mbrohet, ruhet dhe përparohet ekosistemi natyror. Përveç zgjidhjes së përmirësuar ekonomike dhe efektive të problemeve të qytetit, vendosen edhe mundësi për hapjen e vendeve të reja potenciale të punës, përmes reparteve për riciklimin e mbeturinave.

Deri më tash haseshim me mosndërmarrjen e masave konkrete për zvogëlimin e ndotjes së ajrit. Si pasojë e këtij kujdesi jo të mjaftueshëm, qyteti ynë është ndër qytetet më të ndotura në Evropë. Pikërisht për këtë, Qyteti i Shkupit do të fillojë politikën e detyrimit të kapaciteteve të mëdha industriale për implementimin e standardeve ekologjike, me qëllim të vendosjes së filtrave përkatës. Shërbimet e inspektimit të pushtetit lokal do të fillojnë të kujdesen për zbulimin adekuat dhe cilësor dhe për sanksionimin e ndotësve.

Do të thellohet bashkëpunimi dhe koordinimi në mes të pushtetit qendror dhe atij lokal, në drejtim të ndërmarrjes së masave konkrete sistemore për zvogëlimin e ndotjes së ajrit.

Gjithashtu imponohet nevoja e menaxhimit adekuat me deponitë të cilat më shpesh gjenden në periferi të vendeve të banuara, të cilat nuk janë të shënuara as të rrethuara dhe as që kanë shërbim rojesh. Me qëllim që të zvogëlohet efekti negativ nga mbeturinat e shpërndara gjithandej dhe nga era e padurueshme, do të bëhen veprime përgatitore për realizimin e projektit për deponimin rajonal të mbeturinave, sipas të cilit është paraparë vendosja e qendrave grumbulluese dhe ndërtimi gradual i deponive rajonale, në të cilat, përveç deponimit të mbeturinave sipas rregullave, do të bëhet selektimi dhe riciklimi.

Për këtë qëllim, qyteti i Shkupit do të fillojë informimin e publikut për nevojën e veprimit adekuat dhe menaxhimit me mbeturinat, me qëllim të përfshirjes së një numri sa më të madh të institucioneve kompetente, organeve, organizatave joqeveritare dhe kompanive në realizimin e projekteve për vendosjen e qendrave të grumbullimit dhe deponimin rajonal të mbeturinave.

Gjithashtu, është i domosdoshëm një bashkëpunim ndërkomunal sa i përket mbrojtjes së rrjedhave ujore dhe mbrojtjes nga vërshimet. Këta rreziqe potenciale i tejkalojnë kapacitetet e një komune për tu ballafaquar me ato dhe kërkon një veprim të harmonizuar të të gjitha komunave dhe qytetit, që janë të interesuar për zgjidhjen e problemit.

Në drejtim të marrjes së titullit “Kryeqytet i gjelbër evropian” deri në vitin 2021 dhe për tu realizuar koncepti i qytetit të qëndrueshëm, Qyteti i Shkupit ndërmerr masa

dhe parime përkatëse për pengimin e ndotjes, krijojnë një përbashkësi ndërmjet shoqërisë, ekonomisë dhe ekosistemeve, valorizim të shumëllojshmërisë kulturore, ekonomike dhe ekologjike për sigurimin e një mjedisi të sigurt dhe të shëndetshëm për interaksione njerëzore, arsim, punësim, rekreim, strehim, ekonomi dhe zhvillim kulturor, u jep mbështetje politikave dhe programeve qëparashikojnë shfrytëzim efikas të resurseve njerëzore dhe u bën thirrje entiteteve të tjera dhe subjekteve për nxitjen e iniciativave dhe ndërmarrjen e masave të mbrojtjes nga ndotja dhe pengimit të ndotjes.

Mbrojtja e ambientit nënkupton dhe kërkon ekzistimin e kapaciteteve të cilat mund të kryejnë matje periodike, për çka nevojitet pajisje e veçantë dhe kuadër profesional. Indikatorët që duhet të përcillen në kuadër të pjesës për mbrojtjen e ambientit jetësor janë:

- rritja e numrit të institucioneve, organizatave dhe kompanive me vendosje të standardit ISO 14000
- raporti në mes të prerjes së drunjve dhe pyllëzimit
- numri i deponive të egra
- sasia e mbeturinave të përpunuara/ricikluara
- numri i pacientëve që kanë probleme me rrugët e frymëmarrjes
- numri i ditëve vjetore, kur uji dhe ajri kanë qenë të shpallur të ndotura.
- numri i llojeve të rrezikuara bimë dhe shtazore
- numri i kontrolleve të bëra të aspekteve kyçetë ndotjes së ujit, tokës dhe ajrit etj.

Varësisht nga specifikat e ambientit dhe qëllimet e shtrëguara për mbrojtjen e ambientit jetësor, duhet definuar rreziqet kryesore dhe të vendoset sistemi i ndjekjes së lëvizjes së tyre.

Kjo është e mundur në nivel të bashkësisë lokale, e në rastet e mungesës së kapaciteteve për matje specifike, mund të angazhohen resurse nga sektorë të tjerë (kompani dhe organizata që merren me këtë fushë) me qëllim që të vendosen kapacitete adekuate për matje të këtyre për një afat të gjatë.

8. Implementimi, kontrolli, masat e korrigjimit dhe revizioni i Strategjisë

Strategjia për zhvillim lokal ekonomik të Qytetit të Shkupit ka një kohëzgjatje për periudhë 4 vjeçare (për vitet 2018-2021). Për implementimin e saj do të kujdeset Qyteti i Shkupit, përkatësisht Sektori për zhvillim lokal ekonomik, së bashku me sektorë të tjerë si dhe komunat në Qytet.

Për realizimin e suksesshëm të Strategjisë, pas miratimit të saj dhe hyrjes në fuqi, Qyteti i Shkupit do të fillojë realizimin e një pjese të projekteve të parashikuara me Planin e aksionit si dhe përcaktimin e plotë të mjeteve të nevojshme.

Në përpunimin e Strategjisë rol kyç pati puna e grupit të punës, të përbërë nga të gjithë aktorët në Qytetin e Shkupit, që janë të rëndësishëm për zhvillimin lokal ekonomik.

Në Strategji janë inkorporuar perceptimet e tyre për gjendjen aktuale në qytet, nevojat dhe pritjet e tyre për mbështetje dhe për orientimet e zhvillimit, si dhe gatishmëria e Qytetit të Shkupit t'ua përmbushë kërkesat e tyre. Ndjekja e statusit të realizimit të Strategjisë dhe Planit të aksionit, do të realizohet nëpërmjet roleve dhe përgjegjësi të caktuara dhe definuara qartë të bartësve dhe shfrytëzuesve të masave dhe aktiviteteve konkrete dhe obligimit të tyre për t'u dhënë informatë kthyesë në kohe, atyre që janë përgjegjës për realizimin dhe definimin e aktiviteteve dhe projekteve, si dhe nevojave për harmonizime dhe ndryshime eventuale të Strategjisë dhe Planit të aksionit. Bartës i procesit të përgatitjes dhe realizimit të Strategjisë dhe Planit të aksionit për zhvillim lokal ekonomik për periudhën e viteve 2018-2021, është Qyteti i Shkupit, përkatësisht Sektori për zhvillim lokal ekonomik i Qytetit të Shkupit.

Revizioni dhe kontrolli i rregullt, përmes mbajtjes së takimeve, në çdo tre muaj, të grupit të punës nën koordinimin e Qytetit të Shkupit, përkatësisht Sektorit për zhvillim lokal ekonomik, e nën kujdesin e prefektit të Qytetit të Shkupit, janë aktivitete kyçe për ndjekjen e realizimit dhe implementimit të Strategjisë. Për implementimin e suksesshëm të kësaj Strategjie është veçanërisht e rëndësishme të sigurohen resurset e nevojshme, e para së gjithash, mjete financiare, të parashikuara në Planin e aksionit. Për këtë qëllim, është e nevojshme që Qyteti t'i fusë, mjetet e nevojshme për realizimin e projekteve nga Plani i aksionit, në buxhetet e veta vjetore, ndërsa për vitin 2018 të përgatisë ribalanc të buxhetit, me çka do të sigurohen mjetet e nevojshme, dedikuar realizimit të projekteve të parashikuara për vitin 2018. Qyteti i Shkupit, duke pasur parasysh se një numër i madh projektsh në Planin e aksionit kanë më shumë burime financimi (për shkak të pamundësisë së Qytetit për t'i siguruar të gjitha mjetet e nevojshme për realizimin e tërë Strategjisë), është e nevojshme që, në mënyrë proaktive, të planifikuar dhe në bashkëpunim të të gjithë sektorëve në Qytet, e nën koordinimin e Sektorit për zhvillim lokal ekonomik, Sektorit për bashkëpunim ndërkombëtar dhe Sektorit të financave, të punojë në gjetjen e mjeteve financiare nga burime të tjera (nga organizata vendore dhe ndërkombëtare, agjenci zhvillimore, fonde evropiane e fonde të tjera etj.) për realizimin e kësaj Strategjie. Për çdo projekt të theksuar në këtë Strategji, Qyteti i

Shkupit, pas miratimit të Strategjisë, nevojitet të shpallë thirrje për zbatues për çdo projekt të veçantë, të inkuorporuar në Planin e aksionit.

Realizimi i Strategjisë varet nga faktorë të jashtëm dhe të brendshëm që janë me rëndësi kyçe për zhvillimin lokal ekonomik të Qytetit të Shkupit. Në përputhje me këtë, nevojat, prioritetet, masat dhe aktivitetet në Strategji mund të pësojnë ndryshime. Këta ndryshime do të shqyrtohen dhe lejohen në takimet e rregullta tremujore të grupit të punës.

9. Plan i aksionit

Propozimprojektet e theksuara, të cilat janë pjesë përbërëse e Planit të aksionit të Strategjisë për zhvillim lokal ekonomik të qytetit të Shkupit, për periudhën e viteve 2018-2021, janë vendosur me qëllim që të kenë efekte të shumëfishta në afat të shkurtër, të mesëm dhe të gjatë.

Qëllimi kryesor është një shtrirje dhe cilësi më e madhe e shërbimeve publike në nivel lokal, që synojnë të sigurojnë kushte stabile për aktivitetin ekonomik, mbështetjen e sektorit të biznesit lokal, tërheqjen e investimeve të reja, mbrojtjen e ambientit jetësor, përmirësimin e infrastrukturës dhe funksioneve hapësinore të qytetit, si dhe standardin e përgjithshëm të jetesës së qytetarëve. Arritja e qëllimeve të këtilla nënkupton implementim konsekuent të konceptit të ZHLE.

Plan i aksionit përmban një pasqyrë orientuese të projekteve prioritare (projekte të vlerësuara dhe me pikët e dhëna gjatë vlerësimit, përkitazi me tre aspekte edhe atë: relevanca/arsyeshmëria e masës/projektit, prioriteti i masës/projektit, realizueshmëria (mundësitë) dhe parakushtet e realizimit të masës/projektit, si dhe përpunim i hollësishëm i projekteve sipas sferave, me qëllim strategjik të përcaktuar dhe definuar, të cilit i përket një projekt konkret, pastaj përshkrimi i shkurtër, qëllimi dhe grupet e synuara, korniza kohore dhe financiare e projekteve të propozuara.

PLANI I AKSIONIT PËR ZHLE (2018 – 2021)

Propozime me rëndësi strategjike për zhvillimin e Qytetit të Shkupit					
Qëllime, masa dhe projekte	Vlerësi m përfund imtar / P R I O R I T E T E	Përshkrim i shkurtër Qëllimet dhe grupet e synuara /shfrytëzues (beneficiary)	Periudha e implementi mit / korniza kohore/ afatet	Rezultate të pritura	Konstrukt. Financiar (shuma), shpenzime për resurse të domos- doshme
1. Ckonje – Smart City („qytet i mençur“)	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Qytet i mençur – modernizimi i qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Globalizimi, zhvillimi i vrullshëm ekonomik, teknologjik, informatik të komunikimit e imponojnë nevojën që qytetet e mëdha/komunat ta aplikojnë sistemin e smart city/smartcommunity, i cili bazohet në mënyrën e re të funksionimit dhe komunikimit me qytetarët, përmes shfrytëzimit të teknologjive të përparuara informatike të komunikimit për shfrytëzimin maksimal të resurseve të komunës, për shpenzime të zvogëluara, përmirësimin e cilësisë së jetës dhe sigurimin e shërbimeve më të mira për qytetarët. Në këtë sistem përfshihen sisteme informatike të shërbimeve lokale, smart city/smartcommunity, promovohet për	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Përmirësimi i cilësisë së jetës Sigurim i shërbimeve më të mira për qytetarët Optimizimi i resurseve të qytetit	

		shfrytëzimin e informatikës dhe teknologjisë urbane për përmirësimin e efikasitetit të shërbimeve. TIK u mundëson autoriteteve komunale që të komunikojnë drejtpërdrejtë me bashkësinë dhe me infrastrukturën komunale për ta ndjekur atë që ndodh në komunë, si zhvillohet komuna dhe si të mundësohet cilësi më e mirë e jetës. Aplikimi i konceptit smart do të mundësojë që prefekti, Këshilli dhe administrata, të komunikojnë drejtpërdrejtë me qytetarët, ndërsa qytetarët do të mundën drejtpërdrejtë të përfshihen në punën e komunës. Në kuadër të projektit për qytet të mençur (Smart City) mund të përparohen këta aspekte të funksionimit të qytetit: - Transport publik i mençur - Ndriçim i mençur rrugor - Menaxhim i mençur me trafikun - Parking i mençur - Menaxhim i mençur me mbeturinat - Ndjekje e mençur e cilësisë së ajrit - Zgjidhje e mençur për sigurinë publike - Huazim i mençur i biçikletave - Tabelë kontrolluese e mençur e qytetit <u>Qëllimi:</u> Futja dhe shfrytëzimi i teknologjive të përparuara digjitale, në aspekte të ndryshme, në nivel të Qytetit të Shkupit, në drejtim të përmirësimit të cilësisë së jetës dhe sigurimit të shërbimeve më të mira për qytetarët.			
--	--	---	--	--	--

		<u>Grupet e synuara/bartës:</u> Të gjithë qytetarët e Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit			
2. Ndërtimi i infrastrukturës për kompleksin SMARTSITYnë Panairin e Shkupit		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Qytet i mençur- modernizim i qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e infrastrukturës për kompleksin SMARTSITYnë Panairin e Shkupit. SMARTSITYdo të ndërtohet në formë të mini qytetit, në të cilin do të jenë të përfshirë hotele, objekte banimi dhe qendër tregtare. <u>Qëllimi:</u> Ndërtimi i kompleksit modern afarist, banesor dhe hotelerik. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit (60%) Komuna Gazi Baba (40%)	Vitet 2019 – 2021	Rritja e potencialit afarist, banesor dhe turistik të Qytetit të Shkupit	3.000.000 EUR (2019 – 2021) Nga 1.000.000 EURnë vit
3. Komuna miqësore të biznesit		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i volitshëm afarist</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Vendosja e masave stimuluese në formë të granteve, subvencioneve, kreditimit etj., ndërsa në drejtim të motivimit të komunave të Qytetit të Shkupit për miratimin e standardeve dhe kriterëve për komuna miqësore të biznesit.	Mesi i vitit 2019	Numër i shtuar i komunave në Qytetin e Shkupit të standardizuara me sukses për komuna miqësore të biznesit. Rritje e zhvillimit ekonomik të ekonomive lokale	

		<u>Qëllimi:</u> Përparimi i kushteve për të bërë biznes në nivel lokal në drejtim të rritjes së zhvillimit ekonomik të ekonomive lokale dhe tërheqjes së investimeve të reja. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Komuna në Qytetin e Shkupit Qyteti i Shkupit		Tërheqje e investimeve të reja dhe hapje e bizneseve të reja në nivel lokal	
4. Administratë e qytetit dhe ndërmarrje publike funksionale		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i volitshëm afarist</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Me realizimin e projektit “Qytet i mençur”, Shkupi do të bëhet kryeqendër moderne, ku forcë themelore lëvizëse janë teknologjitë e përparuara informatike, me çka edhe vetë administrata e qytetit do të jetë më funksionale dhe do të përparohet lidhja midis ndërmarrjeve publike me qëllim të përmirësimit të shërbimeve për qytetarët. Do të mundësohet grumbullimi sistemor i informatave të dobishme, të centralizuara, të disponueshme dhe të dobishme për çdo qytetar. <u>Qëllimi:</u> Sigurimi i shërbimeve publike efikase dhe efektive, që do të kenë njohuri të plotë për performancat e administratës së qytetit. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Sigurimi i shërbimeve më të mira për qytetarët	

		Qyteti i Shkupit Ndërmarrje publike			
5. Forume dhe debate publike në nivel të qytetit të Shkupit, komunave, sektorëve		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë së jetës dhe standardit jetësor të qytetarëve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Të vendoset praktikë e rregullt, që në vazhdimësi të organizohen forume dhe debate publike në nivel të qytetit të Shkupit dhe komunave në Qytetin e Shkupit. Këta debate mund të jenë tematike dhe të mbulojnë sektorë dhe fusha të veçanta rreth të cilave do të diskutohet, do të këmbëhen qëndrime dhe mendime në drejtim të përcaktimit të nevojave dhe masave konkrete për zhvillimin lokal ekonomik. <u>Qëllimi:</u> Organizimi i forumeve dhe debateve publike, në drejtim të përcaktimit të nevojave dhe masave konkrete për zhvillimin lokal ekonomik, nga sektorë/fusha të ndryshme. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Qyteti i Shkupit Komunat e Qytetit të Shkupit	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Pasqyrë më e mirë e nevojave të bashkësisë lokale Komunikim i papenguar me të gjithë aktorët me ndikim në drejtim të krijimit të nevojave specifike dhe masave për zhvillimin ekonomik lokal, nga sektorë / fusha të ndryshme.	
6. "Qendër e bashkësisë së komunave"		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë së jetës dhe standardit jetësor të qytetarëve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përfshirja aktive e qytetarëve në përgatitjen	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Model i ri i vetëqeverisjes lokale të hapur dhe shërbyese për të gjithë	

		dhe miratimin e politikave lokale, përmes qasjes së hapur në vetëqeverisjen lokale, që të mundet çdo qytetar të japë propozime dhe mendime konkrete. <u>Qëllimi:</u> Përfshirja e qytetarëve në krijimin e politikave lokale, me çka ato do të përpunohen dhe zbatohen, në përputhje me nevojat dhe pritjet reale të qytetarëve. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Qyteti i Shkupit Komunat e Qytetit të Shkupit		Krijimi dhe zbatimi i politikave lokale, në përputhje me nevojat reale dhe pritjet e qytetarëve	
7. Zhvillim i bashkëpunimit ndërkomunal dhe krijim i politikës kulturore për bashkëpunim ndërkomunal		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i volitshëm afarist</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Bashkëpunimi ndërkomunal përfshin dy ose më shumë komuna fqinje të cilat punojnë së bashku për të kryer detyra administrative të komunës, për t'u dhënë shërbime publike qytetarëve dhe për të nxitur zhvillimin lokal përmes kryerjes më efikase dhe më ekonomike të kompetencave të komunave, të përcaktuara me ligj, dhe për realizimin e interesave dhe qëllimeve të tyre të përbashkëta. Vetëdijësimi i komunave për nevojën dhe leverditë e bashkëpunimit ndërkomunal. <u>Qëllimi:</u> Përparimi i bashkëpunimit ndërkomunal dhe	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Kryerje më efikase dhe më ekonomike të kompetencave të komunave Sigurimi i shërbimeve më të mira për qytetarët	

		krijimi i politikës kulturore për bashkëpunim ndërkomunal, në drejtim të kryerjes më efikase dhe më ekonomike të kompetencave të komunave. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Qyteti i Shkupit Komunat e Qytetit të Shkupit			
8. Gazifikimi i qytetit të Shkupit (rrjeti sekondar)		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Energjetika dhe efikasiteti energjetik</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Shkupi, në periudhën e dimrit, është qytet me ndotje enorme, me ndotje disa herë më të lartë se sasia e lejuar. Kjo posaçërisht ndodh për faktin që një numër i madh amvisërishtë dhe kapacitetesh ekonomike, për ngrohjen e objekteve, përdorin dru për ngrohje, naftë, goma, plastikë e tjerë. Lidhja e shtëpive me gazsjellësin e qytetit do ta zvogëlojë përdorimin e lëndëve djegëse që e ndotin ambientin jetësor. Plani i gazifikimit të Qytetit të Shkupit përfshin: - Kompletimi i ndërtimit të rrjetit primar gazpërçues në pjesën perëndimore të Qytetit të Shkupit - Ndërtimi i rrjetit sekondar gazpërçues, me përparësi për vendbanimet e qytetit të cilat nuk janë të lidhura në sistemin qendror të ngrohtores.	Fundi i vitit 2019	Kursimi i energjisë elektrike Paksimi i ndotjes në Qytetin e Shkupit	

		<u>Qëllimi:</u> Zvogëlimi i përdorimit të lëndëve për ngrohje të cilat e ndotin ambientin jetësor, e me këtë edhe do të zvogëlohet ndotja e Qytetit të Shkupit, përmes kyçjes së amvisërive dhe kapaciteteve ekonomike në rrjetin e gazsjellësit. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Qyteti i Shkupit			
9. Politika e trajtimit të mbeturinave komunale (selektimi i mbeturinave)		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Mbrojtja e ambientit jetësor është prioritet i politikave të reja të qytetit. Është planifikuar vendosja e kontejnerëve nëntokësorë, me të cilët, përveç ambientit të pastër, do të mundësohet selektimi i mbeturinave për riciklim. Projekti do të realizohet me anë të ngritjes së vetëdijes publike për nevojën e ambientit të shëndetshëm dhe të pastër jetësor: ajër të pastër, zvogëlim të mbeturinave, vendosjen e indikatorëve të dedikuar, për vlerësimin e rrezeve për shëndetin e fëmijëve nga ajri i ndotur, furnizimin me paisje për të menaxhuar mbeturinat e zërthyeshme- bio, ngritjen e vetëdijes për nevojën e selektimit të mbeturinave për menaxhimin e tyre të mëtejshëm etj.	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Zvogëlimi i sasisë së mbeturinave komunale Zvogëlimi i ndotjes së ambientit jetësor përmes selektimit dhe trajtimit të drejtë të mbeturinave.	

		<u>Qëllimi:</u> Zvogëlimi i ndotjes përmes ngritjes së vetëdijes për selektim adekuat dhe për mbledhjen, në mënyrë të drejtë të mbeturinave komunale dhe menaxhimin e tyre të mëtejshëm. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Qyteti i Shkupit Komunat e Qytetit të Shkupit			
10. Bashkëpunim me mbledhësit joformalë të mbeturinave		<u>Qëllimet strategjike:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe e natyrës, dhe përmirësimi i cilësisë së jetës dhe e standardit jetësor të qytetarëve.</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përfshirja e mbledhësve joformal të mbeturinave në sistemin formal të mbledhjes dhe menaxhimit me mbeturinat në Shkup, në drejtim të përparimit të bashkëpunimit në menaxhimin e mbeturinave. Formalizimi i mbledhësve joformalë të mbeturinave dhe punësimi i tyre në sistemin e menaxhimit të mbeturinave. <u>Qëllimi:</u> Përparimi i menaxhimit të mbeturinave, përmirësimi i qendrave të grumbullimit, selektimit dhe deponimit të mbeturinave në nivel të qytetit të Shkupit <u>Grupe të synuara/bartës:</u>	Fillimi i vitit 2019	Është përmirësuar menaxhimi i mbeturinave Përparimi i qendrave të grumbullimit, selektimit dhe deponimit të mbeturinave, në nivel të Qytetit të Shkupit	

		Qytetarë Qyteti i Shkupit Mbledhësit joformalë të mbeturinave			
11. Sistem kolektorësh-filtra		<u>Qëllimet strategjike:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>dhe përmirësimi i cilësive dhe</u> <u>funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Vendosja e sistemit të kolektorëve si një zgjidhje integrale për grumbullimin e ujërave të zeza dhe pastrimin e tyre <u>Qëllimi:</u> Pastrimi dhe trajtimi i ujërave të zeza. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Qyteti i Shkupit	Viti 2018 – 2020	Ujërat e zeza të pastruara Mbrojtja e ambientit jetësor	
12. Bazë ligjore për trajtim të veçantë të drunjëve dhe gjelbërimit gjatë aktiviteteve ndërtimore		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Të shtrohet kërkesë ligjore për trajtim të veçantë të drunjëve dhe gjelbërimit gjatë aktiviteteve ndërtimore <u>Qëllimi:</u> Mbrojtja e drunjëve dhe gjelbërimit gjatë aktiviteteve ndërtimore. <u>Grupe të synuara/bartës:</u>	Viti 2019 -2020	Mbrojtja e drunjëve dhe gjelbërimit gjatë aktiviteteve ndërtimore Mbrojtja e ambientit jetësor	

		Kompani ndërtimi Qyteti i Shkupit Qytetarë			
13. Subvencione për blerjen e biçikletave		<u>Qëllimet strategjike:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Stimulimi i qytetarëve për shfrytëzim më të madh të biçikletave, nëpërmjet subvencioneve për blerjen e tyre. Investime për përmirësimin e kushteve për shfrytëzimin e biçikletës si mjet transporti, përmes riparimit të korsive ekzistuese dhe ndërtimit të korsive të reja për biçikleta. <u>Qëllimi:</u> Stimulimi i qytetarëve për shfrytëzim më të madh të biçikletave si mjet transporti. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Qyteti i Shkupit	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Shfrytëzim më i madh i biçikletave si mjet transporti Ajër më i pastër	10 milionë denarë për vitin 2018
14. Eko-makina		<u>Qëllime strategjike:</u> <u>Qytet i mençur – modernizim i qytetit</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Zëvendësimi gradual i automjeteve që lëvizin me karburante fosile, që i përdorin shërbimet e qytetit (automobilë, motoçikletë dhe maune), me automjete të reja elektrike dhe hibride. Qyteti duhet të jetë shembull para qytetarëve për ngritjen e vetëdijes për problemet me ndotjen dhe përgjegjësinë	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Ajër më i pastër Përfitime në aspektin e mbrojtjes së ambientit jetësor	

		individuale. <u>Qëllimi:</u> Çdo automjet i ardhshëm, i blerë nga qyteti, të punojë me motor elektrik ose hibrid. Zvogëlimi i shpenzimeve, përmes blerjes së detyrueshme të automjeteve ekologjike të klasës më të ulët. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Qyteti i Shkupit			
15. Transport i integruar i qytetit– smart mobility		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Qytet i mençur- modernizim i qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Transport urban elektrik= smart mobility – transport urban me efikasitet energjetik që harxhon sasi minimale të energjisë elektrike si dhe është i pajisur me sistem për mbushje të shpejtë pa emetim të gazrave të lëshuara që e ndotin ajrin. Promovimi i transportit elektrik me qëllim të ngritjes së vetëdijes së qytetarëve dhe turistëve për ndryshimin e shprehive, zvogëlimin e ndotjes së ajrit dhe kohës së udhëtimit, mobilitet të qëndrueshëm si dhe për mundësinë e zhvillimit të mjeteve të tjera transportuese inovative (p.sh. automobil, autobus,tren elektrik e të ngashme) <u>Qëllimi:</u> Zvogëlimi i ndotjes së ajrit dhe kohës së udhëtimit	Deri në vitin 2021		

		<u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Qyteti i Shkupit			
16. Zip Line (përmes lumit Vardar)		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Qytet i mençur- modernizim i qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Ndërtimi i teleferikut adrenaline në gjatësi prej 400 metrash, në pjesën prej Muzeut të artit bashkëkohor deri te Parku i qytetit. <u>Qëllimi:</u> Rritja e ofertës turistike dhe rekreative të Qytetit të Shkupit <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Turistë Qyteti i Shkupit	Vitet 2019-2020	Rritje e ofertës turistike dhe rekreative e qytetit të Shkupit	2 - 3 milionë denarë
17. Subvencione për vendosjen e paneleve diellore fotovoltaike për prodhimin e energjisë elektrike dhe për vendosjen e pompave gjeotermale ngrohëse për objekte individuale dhe kolektive të banimit		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Energjetika dhe efikasiteti energjetik</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Pjesëmarrje e energjisë së gjelbër në shpenzimin e përgjithshëm të energjisë nga ana e qytetit është thuaja e papërfillshme. Vendosja dhe ndërmarrja e masave konkrete përmes adaptimit adekuat të kornizës ligjore, duhet të stimulojë dhe subvencionojë vendosjen e paneleve diellore fotovoltaike për prodhimin e energjisë elektrike dhe vendosjen e pompave ngrohëse gjeotermale për objekte të banimit individual dhe kolektiv.	Fillimi i vitit 2019	Shfrytëzim i shtuar i burimeve natyrore të energjisë Prodhiimi i energjisë elektrike duke vendosur panele diellore fotovoltaike	

		<u>Qëllimi:</u> Stimulimi i përdorimit të burimeve natyrore të energjisë duke vendosur panele diellore fotovoltaike dhe duke instaluar pompa ngrohëse gjeotermike. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Qyteti i Shkupit			
18. Qendër e bizneseve të reja		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxiti e zhvillimit të NVM dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Qendra për fillimin dhe zhvillimin e bizneseve është projekt që do të ofrojë kushte bashkëkohore për punë, sipas parimit të vetëpunësimit, të rinjëve dhe qytetarëve të papunësuar në Qytetin e Shkupit Qendra do të realizojë programe për zhvillimin e : - Vetëpunësimit të individëve me kualifikime profesionale, rrjetëzimit të platformave botërore të punës dhe trajnimit, me qëllim që për një kohë të shkurtër të realizojnë të ardhura nga jashtë, dhe - Nxiti së fillimit të biznesit individual, sipas idesë së biznesit, me trajnime tematike dhe me ndihmën e zhvillimit të idesë si dhe me qasje në ndihmat financiare nga investues dhe donatorë. Qendra do të jetë pjesë e programeve të	Fundi i vitit 2020	Numër i shtuar i bizneseve të reja individuale Numër i rritur i personave të vetëpunësuar me kualifikime profesionale	

		njohura botërore që zbatohen në ekonomitë më të zhvilluara të botës dhe e nxisin sipërmarrësinë të rinjtë. <u>Qëllimi:</u> Nxitja e vetëpunësimit, rrjetëzimi i platformave botërore të punës, nxitja e fillimit të biznesit individual, trajnime tematike dhe qasje në ndihmat financiare nga investues dhe donatorë. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Sipërmarrës të rinj Qytetarë Qyteti i Shkupit			
19. Fondi për bashkëfinancimin e projekteve të BE.		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxitja e zhvillimit të NVM dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Themelimi i fondit të veçantë për bashkëfinancimin e projekteve të BE, me çka do të sigurohet pagesa në kohë e mjeteve të nevojshme financiare. Për disa thirrje Qeveria e RM siguron mjete për këtë qëllim. Kjo nuk është efikase dhe paguhet, më shpesh, pas përfundimit të projekteve ose me shumë vonesa. <u>Qëllimi:</u> Pagesa në kohë e mjeteve të nevojshme financiare për bashkëfinancimin e projekteve të BE. <u>Grupe të synuara/bartës:</u>	Mesi i vitit 2009	Pagesa në kohë e mjeteve financiare për bashkëfinancimin e projekteve të BE. Realizim i suksesshëm i projekteve	

		Institucione/ kompani të cilat punojnë në projekte të BE Qyteti Shkupit			
20. Qendër trajnimi për aplikim për fonde		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxitja e zhvillimit të NVM dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Themelimi i një Qendre trajnimi për shërbim dhe mbështetje të grupeve të synuara për të aplikuar për fonde. <u>Qëllimi:</u> Aplikim i suksesshëm për të fituar fonde, përmes trajnimit adekuat dhe mbështetjes së kompanive, <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Kompani Qyteti i Shkupit Oda ekonomike Kompani këshillimi	Fillimi i vitit 2019	Numër i rritur i aplikacioneve të suksesshme për të fituar fonde	
21. Park i ri i qytetit me kopsht botanik ndërmjet QS “Boris Trajkovski” dhe “Karposh 4”		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Si vazhdimësi logjike e brezit të gjelbër, përgjatë rrjedhës së lumit Vardar dhe Parkut të qytetit, në pjesën ndërmjet QS “Boris Trajkovski” dhe “Karposh 4”, do të ngrihet një park i ri i qyteti, me kopshtin e parë botanik në Maqedoni. <u>Qëllimi:</u>	Viti 2019-2020	Shtimi i gjelbërimit në Qytetin e Shkupit Përparimi i ambientit jetësor	

		Kompensimi i gjelbërimit të humbur ndërmjet ndërtesave në Karposh, me hapësirë të përbashkët në pjesën më të bukur të komunës. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Qyteti i Shkupit			
22. Shënimi në hartë i objekteve shoqërore të braktisura në territorin e Qytetit të Shkupit dhe komunave të tij.		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përmes vendosjes në hartë të objekteve të braktisura shoqërore, të cilat gjenden në territorin e qytetit të Shkupit dhe komunave të Shkupit, fitohet një pasqyrë e plotë e objekteve të papërdorshme dhe të braktisura. Me vetë këtë do të fitohen të dhëna të nevojshme për hapësirat e papërdorura dhe do të veprohet për ridestitim të tyre (rirregullim, riparim ose shembje dhe ndërtim). <u>Qëllimi:</u> Rirregullimi i hapësirës dhe objekteve të braktisura shoqërore me ridestitim të tyre. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Qyteti i Shkupit	Deri në fund të vitit 2020	Shfrytëzimi efikas i rajoneve të territorit të qytetit të Shkupit	

23. Urë e re për lidhjen e vendbanimit Aerodrom me komunën Gazi Baba		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Ndërtimi i urës për këmbësorë për lidhjen e komunës Gazi Baba dhe komunës Aerodrom, “Tjegullores”- sallës sportive “Jane Sandanski”. Përgjigja e kërkesës së qytetarëve të “Tjegullores”, për lidhjen e tyre me Aerodromin , përmes lumit Vardar. Ndërtimi i urës për këmbësorë dhe çiklistë me standarde më të larta. Urbanizim shtesë i vendbanimit dhe qasje në vendet e punës dhe institucionet në komunën Aerodrom. <u>Qëllimi:</u> Lidhje më e mirë në mes të komunave. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Banorë të vendbanimit „Tjegullorja“ Komuna Aerodrom Komuna Gazi Baba	Fundi i vitit 2018	Mundësi për lëvizje më të lehtë të qytetarëve dhe lidhje më të lehtë ndërmjet dy vendbanimeve Urbanizim plotësues i vendbanimit	
24. Ura mbi Vardar – vendkalim këmbësorësh		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Vazhdimi i bulevardit “Shën Klimenti i Ohrit”, me urë mbi lumin Vardar, me tunel nën kalanë e Shkupit dhe lidhje me bulevardin	Fillimi i vitit 2020	Lirimi i qendrës së qytetit nga automjetet, përveç nga ata të transportit publik dhe, për banorët lokalë ai të shfrytëzohet si shëtitore dedikur të	

		“Nikolla Karev”. Varësisht nga implementimi i zgjidhjeve të trafikut për bulevardin jugor dhe atë verior si dhe tunelin nën Kalanë, e lirojmë qendrën e qytetit nga automjetet, përveç nga ata të transportit publik dhe për banorët lokalë ai të shfrytëzohet si shëtitore, dedikuar për të gjithë. <u>Qëllimi:</u> Lirimi i qendrës së qytetit nga automjetet, përveç nga ata të transportit publik dhe për banorët lokalë ai të shfrytëzohet si shëtitore, dedikuar për të gjithë <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Qyteti i Shkupit		gjithëve. Rikthimi i njerëzve në rrugët e Ringur të vogël, hapja e dyqaneve dhe rritja e qarkullimit	
25. Urë në vendbanimin Karposh për lidhje me bul. Skupi		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Hapje e qasjes së drejtpërdrejtë të banorëve të Karposhit në qendrën e re klinike dhe në Bardovc. Vazhdimi rrugës “Lubjana” me urë mbi Vardar dhelidhja e saj me rrugën “Skupi” dhe me bulevardin “Slovenia” që i lidh Çairin, Butelin dhe Gazi Babën, në një mini qarkore në qendër. <u>Qëllimi:</u> Zvogëlimi i rrëmujës rreth “City Mall” me qasje të drejtpërdrejtë deri te pjesët më të largëta të qytetit dhe deri te autostrada.	Deri në fund të vitit 2020	Zvogëlimi i rrëmujës rreth “City mall” Qasje më e lehtë e banorëve të komunës Karposh deri te pjesët më të largëta të qytetit dhe deri te autostrada.	

		<u>Grupe të synuara/bartës:</u> Banorë të komunës Karposh Të gjithë qytetarët Qyteti i Shkupit			
26. Nivelizimi i udhëkryqit te Mavrovasja		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Denivelizimi i korsive të trafikut në udhëkryqin te Mavrovasja, të cilat kryqëzohen, ndarja e këmbësorëve dhe çiklistëve në korridore të veçanta dhe të sigurta, të cilat do t'i lejojnë ata të kalojnë kryqëzimin më shpejtë <u>Qëllimi:</u> Eliminimi i njërit prej fytave më të ngushtë të trafikut në Shkup, qarkullimi më i lehtë dhe më i sigurt i trafikut dhe lëvizje e lehtësuar për këmbësorët dhe çiklistët. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Qyteti i Shkupit	Viti 2019-2020	Zhvillim më i lehtë dhe më i sigurt i trafikut në udhëkryqin te Mavrovasja Lëvizje e lehtësuar për këmbësorët dhe çiklistët	
27. Tunel për lidhjen e komunës Aerodrom me komunën Kisella Voda Lidhja e bul. "Brigada e tretë maqedonase" dhe "Boris Trajkovski"		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Aerodromi është komunë në të cilën banorët e tij ngulfaten në kaosin e trafikut, qofshin ata këmbësorë, çiklistë, motoçiklistë ose shoferë. Në bashkëpunim me komunën,	Viti 2019 – 2020	Zhvillim më i lehtë dhe më i sigurt i trafikut Lëvizje e lehtësuar për këmbësorët dhe çiklistët	

		ofrojmë zgjidhje për tejkalimin e kaosit të trafikut gjatë të ashtuquajturin “pikë vlimi”. Intensifikimi i bashkëpunimit me komunën për përfundimin e punëve të filluara në bul. Brigada e tretë maqedonase” hapim korridore për lidhje të lehtësuara të komunës Aerodrom me komunat fqinje, vendosim semaforë atje ku ka kalime për shkolla dhe sinjalizim të sinkronizuar trafiku. E lidhim komunën Kisella Voda me komunën fqinje Aerodrom, me lidhje të re, nëpërmjet hekurudhës për në Veles. Duke i lidhur rrugët “Brigada e tretë sulmuese” dhe “Një Maji” te Fidanishtja, lidhja do ta kalojë hekurudhën prapa fabrikës “Rade Konçar dhe do të ketë korsi funksionale këmbësorësh dhe çiklistësh. <u>Qëllimi:</u> Kjo lidhje duhet t’u mundësojë qytetarëve qasje më të shpejtë në arsim, në institucionet shëndetësore dhe institucionet e tjera publike në atë pjesë të qytetit. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë të komunës Aerodrom Qytetarë të komunës Kisella Voda Qyteti i Shkupit			
28. Pastrues të ajrit		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përkushtim ndaj zgjidhjes së problemit me koncentrimin e lartë të grimcave PM në ajrin në Shkup.	Viti 2019 – 2020	Cilësi e përmirësuar e ajrit Zvogëlim i ndotjes së ajrit	

		Sjellja e patentëve më revolucionarë për pastrimin e ajrit të së sotmes, të përdorura në qytetet më të ndotura në botë, siç është, për shembull, qyteti Pekin. Pastruesit funksionojnë sipas parimit të robërimit të grimcave në ajër dhe me teknologjitë e instaluar e pastrojnë ajrin në afërsi të tyre. Vendosja e pastruesve të ajrit- jonizues për klasat në shkollat e mesme të qytetit të Shkupit. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së ajrit, e me këtë edhe cilësisë së jetës për të gjithë qytetarët. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Qyteti i Shkupit			
--	--	---	--	--	--

Ambienti jetësor

Qëllime, masa dhe projekte	Vlerësim përfundimtar / P R I O R I T E T E	Përshkrim i shkurtër Qëllimet dhe grupet e synuara /shfrytëzues (beneficiary)	Periudha e implementimit / korniza kohore/ afatet	Rezultate të pritura	Konstruks. Financiar (shuma), shpenzime për resurse të domosdoshme
1. Përgatitja e Planit për	27	<u>Qëllimi strategjik:</u>	Deri në fund	Rritja e	1,5 milionë denarë

mbrojtje nga vërshimet, në përputhje me Ligjin për ujërat		<u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Me këtë plan përfshihen masat e mbrojtjes dhe shpëtimit të njerëzve dhe të mirave materiale, që janë rrezikuar nga vërshimet e shkaktuara nga rritja e nivelit të ujit të lumenjve ose liqeneve për shkak të reshjeve të mëdha. Me planin parashikohen masa operative dhe veprime të tjera për mbrojtjen nga vërshimet dhe mjetet e nevojshme për realizimin e tij, si dhe organi ose subjekti i cili do të menaxhojë mbrojtjen nga vërshimet. Dokumenti ka për qëllim të bëjë analizë sasiore dhe cilësore dhe sublimim të të dhënave për rreziqet e mundshme dhe , në bazë të tyre, të organizohen punët administrative dhe profesionale lidhur me organizimin, përgatitjen dhe punën e subjekteve në sistemin e menaxhimit me krizat. <u>Qëllimi:</u> -Dokumenti ka për qëllim të bëjë analizë sasiore dhe cilësore dhe sublimim të të dhënave për rreziqet e mundshme dhe, në bazë të tyre, të organizohen punët administrative dhe profesionale lidhur me organizimin, përgatitjen dhe punën e subjekteve në sistemin e menaxhimit me krizat -Rritja e rezistueshmërisë urbane të qytetit të Shkupit. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit	të vitit 2018.	rezistueshmërisë urbane të Qytetit të Shkupit	
---	--	--	-----------------------	--	--

		UNDP Qyteti i Shkupit QMK			
2. Përgatitja e planit të jashtëm për katastrofa teknologjike	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Me këtë plan përfshihen masat për mbrojtje dhe shpëtim të njerëzve dhe të mirave materiale të cilët janë rrezikuar nga katastrofat teknike- teknologjike, siç janë rrënimet eksplozive, katastrofat nëpër miniera ose në kapacitetet e prodhimit, plasaritje, rrënimet dhe dëmtime të tjera të digave, të cilat i rrezikojnë popullatën dhe të mirat materiale, kontaminimi radiologjik, kimik ose biologjik dhe ndotja e ajrit, fatkeqësitë, defektet më të mëdha, aksidente trafiku, në trafikun rrugor, hekurudhor, ujqor dhe ajror. <u>Qëllimi:</u> Rritja e rezistueshmërisë urbane të Qytetit të Shkupit <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit UNDP Qyteti i Shkupit QMK DMSH	Viti 2019	Rritja e rezistueshmërisë urbane të qytetit të Shkupit	1,5 milionë denarë
3. Realizimi i aktiviteteve të dala nga anëtarësimi në rrjetin e qyteteve të shëndosha të OBSH-së	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u>	Në vazhdimësi deri në vitin 2021 në përputhje	Mbrojtja e shëndetit dhe mirëqenies së njerëzve	250.000 denarë në vit (anëtarësim)

		Qyteti i Shkupit hyri në rrjetin e Qyteteve të shëndosha në vitin 2016. Qytetet që janë pjesë e këtij rrjeti punojnë dhe janë të përfshirë në projektin e zhvillimit global "Projekti i Qyteteve të Shëndosha", i cili është një projekt fazash dhe secila prej fazave të tij zgjat pesë vjet. Projekti filloi në vitet tetëdhjetë të shekullit të kaluar dhe deri tani janë përfunduar pesë faza. Në Evropë, sot ka mbi 90 qytete projekesh që punojnë së bashku për zbatimin e fazës së gjashtë të projektit, dhe në nivel global projekti përfshin mbi 3000 qytete <u>Qëllimi:</u> Mbrojtja e shëndetit dhe mirëqenies së njerëzve <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarët e Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit	me aktivitetet e rrjetit të OBSH		
4. Përgatitja e profilit të kujdesit shëndetësor të Qytetit të Shkupit dhe Planit të aksionit për Shëndetin Publik	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Shëndeti publik ka të bëjë me të gjitha masat e organizuara (publike ose private) me qëllim të pengimit të sëmundjes, e promovon shëndetin dhe vazhdimin e jetës te popullata si tërësi. Këta aktivitete kanë për qëllim sigurimin e kushteve në të cilat njerëzit mund të jenë të shëndoshë, duke vepruar në nivel të popullsisë, e jo në nivelin e pacientit apo të sëmundjes.	Viti 2020	Mbrojtja e shëndetit dhe mirëqenia e njerëzve Parandalimi dhe zbulimi i hershëm i sëmundjeve, Informim për stilet e jetës së shëndoshë	1 milion denarë

		Zhvillimi i politikave dhe mekanizmave për ndjekjen e përcaktuesve socialë të shëndetit, me qëllim identifikimin dhe zvogëlimin e shkaqeve të pabarazisë shëndetësore. Forcimi i promovimit të shëndetit, parandalimi dhe zbulimi i hershëm i sëmundjeve, informimi mbi stilet e shëndetshme të jetesës dhe rreziqet e shëndetit; përforcimi i parandalimit dytësor përmes një përfshirjeje më të madhe të programeve të skriningut, mbledhjes dhe analizës së të dhënave nga skriningjet e realizuara dhe përdorimi i tyre në hartimin e politikave për bërjen e intervenimeve të strukturuar më të mira për parandalimin dhe zbulimin e hershëm të sëmundjeve; Forcimi i parandalimit terciar, duke përfshirë sektorë të tjerë. <u>Qëllimi:</u> Mbrojtja e shëndetit dhe mirëqenies së njerëzve <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë të qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit ESHP ISHP			
5. Analiza e ndikimit të ajrit të ndotur ndaj shëndetit të njerëzve	27	<u>Qëllimet strategjike:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës dhe përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Informimi për efektet mbi shëndetin, të shkaktuar nga ekspozimi ndaj substancave të	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Mbrojtja e shëndetit dhe mirëqenies së njerëzve	300.000 denarë

		ndryshme ndotëse, është vazhdimisht në rritje si rezultat i studimeve hulumtuese dhe rritjes së interesit dhe vetëdijes për aspektin shëndetësor të substancave ndotëse në ajër. Edhe përqendrimet relativisht të ulëta të substancave ndotëse mund të shkaktojnë efekte të caktuara shëndetësore të kategoritë e rrezikuara të qytetarëve. Së këndejmi, cilësia e përmirësuar e ajrit mund të zvogëlojë ekspozimin ndaj substancave ndotëse në ajër, dhe me këtë edhe efektet negative shëndetësore të shkaktuara nga substancat ndotëse. <u>Qëllimi:</u> Mbrojtja e shëndetit dhe mirëqenies së njerëzve <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qyteti i Shkupit ESHP ISHP			
6. Analizimi sistematik i nivelit të radioaktivitetit në ambientin jetësor, në nivel vjetor.	27	<u>Qëllimet strategjike:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës dhe përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përveç urbanizimit dhe motorizimit të pakontrolluar, si dhe migrimit demografik, është theksuar edhe problemi i heqjes dhe pastrimit të mbeturinave të ngurta dhe të lëngëta, që ndikon drejtpërdrejt në degradimin serioz të ambientit jetësor, por gjithashtu në mënyrë indirekte, rrezikon shëndetin e	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Mbrojtja e shëndetit dhe mirëqenies së njerëzve	1,550.000 denarë në nivel vjetor

		popullatës. Këto situata dhe zgjerimi i pashmangshëm i konsumizmit kanë vënë në rrezik, jo vetëm sigurinë dhe cilësinë e ujit të pijshëm, por edhe sigurinë e ushqimit. Shumica e pikave të nxehta industriale të regjistruara në vend, që kanë zgjatur për shumë dekada, si dhe efektet në rritje të ndryshimeve klimatike, e kompletojnë imazhin e një niveli, jashtëzakonisht serioz, të rrezikut të të gjitha medimevetë ambientit jetësor, e me këtë, edhe domosdoshmëria e ndërhyrjes urgjente strategjike ndërsektoriale në të gjitha nivelet në qytet. Gjithashtu, nuk ka dyshim se nevojitet përmirësim i stileve të jetesës dhe shprehive të popullsisë në segmentet e ndërthurura të kësaj sfere. <u>Qëllimi:</u> Mbrojtja e shëndetit dhe mirëqenies së njerëzve <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qyteti i Shkupit ESHP ISHP			
7. Pyllëzimi i shpateve të Vodnos	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Vodno është një ekosistem kompleks dhe mushkëri të bardha të Shkupit. Pikërisht për këtë, Vodno duhet të rifreskohet çdo vit me 65 hektarë pyje të reja, përkundër 2-3 hektarëve aktualë. Vodno tani ofron 35-40% të gjelbërimit të nevojshëm.	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Mbrojtja e parkut-pylli i Vodnos dhe rritja e biodiversitetit.	2 милиони денари годишно

		Pyllëzimi është i një rëndësie të veçantë për arritjen e kushteve më të mira ekologjike, si në aspekt të kushteve klimatike, kushtetve të përmirësimit të cilësisë së ajrit, ashtu edhe për sigurimin e shumëllojshmërisë biologjike të sipërfaqeve të gjelbra të qytetit. <u>Qëllimi:</u> Kushte më të mira ekologjike dhe biodiversitet i shtuar <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qyteti i Shkupit Qytetarë Qyteti i Shkupit NP Parqet dhe gjelbërimi Pyjet e Maqedonisë			
8. Kopësht në kulmin e QTQ	27	<u>Qëllimet strategjike:</u> <u>Qytet i mençur- modernizim i qytetit dhe përmirësimi i cilësisë së jetës së njerëzve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Atraktiviteti e bën këtë hapësirë më të dëshirueshme për përmbajtjet kulturore dhe komerciale. Në një sipërfaqe prej disa mijëra metra katrorë, do të vendoset dhe do të mbillet gjelbërim që do të jetë në dispozicion për kënaqësinë e qytetarëve. Drunjtë e rinj do të sigurojnë ajër më cilësor, hije dhe ftohje, dhe hapësirado të mund të përdoret për ngjarje të ndryshme kulturore dhe të qytetit. <u>Qëllimi:</u> Kushte më të mira ekologjike dhe biodiversitet i shtuar	Mesi i vitit 2019 dhe në vazhdimësi	Kushte më të mira ekologjike dhe biodiversitet i shtuar	15.000.000 денари për një fazë nivel vjetor

		<u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qyteti i Shkupit QTQ Qytetarë			
9. Zbatimi i vazhdueshëm i aktiviteteve për dhënie e lejeve ekologjike të integruara B dhe miratimi i elaborateve për ambientin jetësor	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përmbushja e detyrimeve ligjore në fushën e ambientit jetësor në pajtim me Ligjin për ambientin jetësor, Ligjin për Menaxhimin e mbeturinave dhe aktet e tjera ligjore përkatëse. Organi kompetent për dhënie e Lejeve të integruara ekologjike është Ministria e ambientit jetësor dhe për B lejet e integruara ekologjike, organ kompetent janë njësitë e vetëqeverisjes lokale, me përjashtim të atyre instalimeve që ndodhen në zonat e mbrojtura për të cilat lejen e jep MMJPH. Qëllimi që duhet të arrihet, duke futur këtë lloj leje, është pengimi e, nëse kjo nuk është e mundur, zvogëlimi i ndotjes në masën më të ulët të mundshme me të cilën standardet e cilësisë së ambientit jetësor në Republikën e Maqedonisë do të rriten në nivelin e atyre të Bashkimit Evropian <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së ambientit jetësor <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qyteti i Shkupit Ministria e mjedisit jetësor dhe planifikimit hapësinor	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Përmirësimi i ambientit jetësor	Nuk nevojiten mjete financiare shtesë

		Komuna			
10. Azhurnim i vazhdueshëm i Kadastrës së integruar të ndotësve të ambientit jetësor	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Sigurimi i njohurive për emisionet në mediat e ambientit jetësor: ajri, uji dhe toka dhe ato të sistematizohen tyre përmes azhurnimit të vazhdueshëm të Kadastrës së ndotësve të ambientit jetësor, e cila është bazë për ndjekjen e treguesve të cilësisë së ajrit, ujit dhe tokës. Gjithashtu, kadastra është një pikë referimi gjatë kryerjes së një analize të efekteve të masave të ndërmarra për të përmirësuar cilësinë e ambientit jetësor. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së ambientit jetësor <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qyteti i Shkupit	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Përmirësimi i cilësisë së ambientit jetësor	1 milion në vit
11. Dru për çdo fëmijë “druri familjar”	27	<u>Qëllimet strategjike:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës dhe përmirësimi i cilësisë të jetës së njerëzve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Mbjellja e drunjve për nderë të fëmijëve të sapolindur, në ndonjë rend drurësh, park ose shesh. Në dru do të ketë pllakë ku do të shkruhet emri i fëmijës dhe data e lindjes. Ndërkohë, çdonjëri që ka mbjellë dru do të mund ta ndjek rritjen e drurit bashkë me fëmijën e vet. <u>Qëllimi:</u>	2018 dhe në vazhdimësi	Rritja e fondit të drunjve, parqe të zgjeruara me përfshirjen e aspektit social të gjelbërimit urban	Numri i fëmijëve në vit 2000

		Kompensim i gjelbërimit të humbur dhe njëherësh të shtohen parqet dhe radhët e drurëve në të gjitha komunat e qytetit. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Banorë të qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit Parqe dhe gjelberime Pyjet e Maqedonisë			
12. Përpunimi i Planit i aksionit lokal ekologjik për qytetin e Shkupit 3 (PALE3) 2018-2024	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Plani i aksionit Lokal ekologjik për ambientin jetësor (PALE) paraqet dokument më të lartë lokal strategjik për mbrojtjen, planifikimin dhe menaxhimin e ambientit jetësor. PALEsi një dokument strategjik me rëndësi thelbësorei detekton kushtet aktuale, në fushën e ambientit jetësor, dhe miraton masa të duhura afatshkurtra dhe afatgjata për zgjidhjen e problemeve të identifikuara për qytetarët e Qytetit të Shkupit. Qëllimet kryesore të procesit të përgatitjes së PALE -s janë: ☐ Vlerësimi i situatave rreth ambientit jetësor në nivel lokal; ☐ Definimi, vlerësimi dhe shtruarja e problemeve nga fusha e ambientit jetësor, bazuar në rrezikun për shëndetin e njeriut, ekosistemet dhe cilësinë e përgjithshme të jetës; ☐ Zhvillimi i strategjive dhe aktiviteteve për pakësimin e rreziqeve ndaj ambientit jetësor në komunë;	Fundi i vitit 2018	Është vendosur strukturë bashkëpunimi, publiku i informuar për problemet ekzistuese nga sfera e ambientit jetësor, vetëdije publike e rritur për çështjet lidhur me ambientin jetësor në komunë; Strategji të zhvilluara me sukses për zgjidhjen e problemeve nga fusha e ambientit jetësor	2018-2024 3 milionë denarë 50.000 euro

		☐ Rritja e vetëdijes publike dhe përgjegjësisë për mbrojtjen e ambientit jetësor dhe rritjen e mbështetjes nga publiku për investimet nga fusha e ambientit jetësor në komunë. ☐ <u>Qëllimi</u>: Miratimi i dokumentit strategjik për ambientin jetësor <u>Grupe të synuara/bartës</u>: Banorë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit			
13. Mbrojtja nga erozioni: Përcaktimi i rajoneve erozive në territorin e Qytetit të Shkupit	27	<u>Qëllimi strategjik</u>: <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër</u>: Erozioni i tokës është forma më e vështirë e degradimit të tokës. Uji ose era janë dy shkaktarët kryesorë të erozionit, por njeriu me shfrytëzimin jo të drejtë të tokës mund të shkaktojë dhe të përshpejtojë erozionin. Parimet themelore të planifikimit zbatimin e planit për shfrytëzimin e mjedisit vegjetativ të tokave që i ekspozohen erozionit, pa një mbulesë bimore, bimët të jenë me një shtresë sa më të dendur dhe me vegjetacion sa më të gjatë, të kultivohen kullosa dhe leguminoze shumëvjeçare e dhe përparësi të kenë kulturadrithërave, si elbi, të mbjellura në reshta të dendur në krahasim me drithërat e ashpër në mbjella në radhë gjera. Të gjitha aktivitetet bujqësore, duke përfshirë mbjelljen, duhetbëhen në pjertësitë e shpatit.Në fushat ku pjerrësia nuk është më emadhe se10 °, përpunimi dhe mbjellja duhet të jenë në anën e kundërt të drejtimit të erës që	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Mbrojtja e tokës dhe e popullatës	Nuk ka nevojë për mjete financiare

		mbizotëron në mënyrë që kreshtat pas lëvrimit dhe rreshtatekulturave të mbjella të zbusin erozionin. <u>Qëllimi:</u> Mbrojtja e tokave dhe popullatës <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytti i Shkupit MMJPH Komunat Rajoni planifikues i Shkupit			
14. Aktivitete të vazhdueshme për mbrojtjen dhe rregullimin e lokaliteteve të mbrojtura të Qytetit të Shkupit	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësimore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Territori i Qytetit të Shkupit me rrethina e tij ka shumëllojshmëri të pasur biologjike. Tërësia e karakteristikave të ndryshme gjeografike, gjeomorfologjike dhe klimatike është arsyeja për diferencimin e një numri të madh habitatesh dhe bashkësish, të cilat nga ana e tyre ofrojnë kushte për zhvillimin e mbi 2000 llojevenga mbretëriaekërpudhave, bimëve dhe kafshëve. Ndërkaq, ndikimi shekullor antropogjen në këto hapësira ka kontribuar për zvogëlimin e numrit të llojeve autoktone. Në territorin e rajonit të Shkupit janë regjistruar 12 rajone ose objekte, të mbrojtura si trashëgimi natyrore (Vodno, kozhle, Ruçica, Balta e Katllanovës (Katlanovsko blato), Kalaja e Shkupit, treva e Katllanovës (Katlanovski predel), Ostrovo, Arboretum, Kanioni Matka, Gazi Baba, Jasen, Shpella	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Mbrojtje dhe rregullim i lokaliteteve të mbrojtura	9 milionë në vit Matka - 5 milionë në vit

		Dona Duka.) <u>Qëllimi:</u> Mbrojtja e natyrës <u>Grupe të synuara/bartës</u> Qyteti i Shkupit NP parqe dhe gjelbrime			
15. Monitorimi i biodiversitetit në rajonet e mbrojtura	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Zonat e mbrojtura ofrojnë përfitime sociale, ekologjike dhe ekonomike për njerëzit dhe bashkësitë lokale. Gjithashtu, zonat e mbrojtura ofrojnë mundësinë e ruajtjes së shumëllojshmërisë biologjike, i mbajnë stabile proceset ekologjike dhe ciklet natyrore, përfaqësojnë një sipërfaqe pune për hulumtime shkencore dhe ofrojnë një mundësi për zhvillimin lokal të rajonit. Përmes monitorimit të zonave të mbrojtura do të sigurohet mbrojtje më e madhe për faktin se pikërisht këto janë makina ekonomike për krijimin e kapitalit. <u>Qëllimi:</u> Mbrojtja e natyrës <u>Grupe të synuara/bartës</u> UNDP Qyteti i Shkupit NP Parqet dhe gjelbërimi	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Mbrojtja e natyrës dhe rajoneve të mbrojtura	150.000 dollarë – monitorim Qyteti i Shkupit (250.000 dollarë) UNDP
16. Zmadhim i fondit të gjelbër (Koridore të	27	<u>Qëllimet strategjike:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe</u>	Në vazhdimësi deri në vitin	Fondi i gjelbër i shtuar	25 milionë denarë në vjet 2018-2021 (100 milionë denarë

gjelbra, gjelbërim vertikal dhe gjelbërim kulmesh)		<u>natyrës dhe përmirësimi i cilësisë së jetës së njerëzve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Për shkak të paksimit të vazhdueshëm të zonave të gjelbra në qytet, për të rritur ndërgjegjësimin për nevojën e njëjtë, do të ndërtohen muret e gjelbra, korridore, gjelbërimkulmesh dhe fondi i gjelbër do të rritet vazhdimisht. Me shembullin e metropoleve moderne, do të mbulohen murete pa lyera me gjelbërim natyral. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së ajrit ambiental përbanorët e qytetit të Shkupit <u>Grupe të synuara/bartës</u> Qyteti i Shkupit Komunat UNDP	2021		për katër vjet)
17. Kadastra e gjelbër	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Inventarizim i të gjithëdrunjëve, të vendosur në hapësirat publike në Shkup, dhe klasifikimi e tyre sipas vendndodhjes, llojit, moshës, madhësisë së kurorës etj. Të dhënat do të mblidhen në një regjistër të vetëm, i cili do të përdoret si bazë për menaxhimin e ardhshëm të gjelbërimit të qytetit në Shkup <u>Qëllimi:</u> Menaxhimi i gjelbërimit të qytetit në Shkup	Vigti 2020 dhe në vazhdimësi	Inventarizim i të gjithë drurëve	1 milion denarë në vit. (4 milion për një periudhë 4 vjeçare)

		<u>Grupe të synuara/bartës</u> Banorë të Qytetit të Shkupit, Qyteti i Shkupit Komunat, UNDP NP parqet dhe gjelbërimi (azhurnim)			
18. Përpunimi i ekspertizave të reja për caktimin e kufijve të zonave mbrojtëse të burimit Rashçe dhe zonës së pusit Nerez- Lepenc.	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Analizë gjithëpërfshirëse me të cilën do të përcaktohen kufijtë, mënyra e mbushjes dhe përdorimit të burimeve, kapaciteteve e tyre, me qëllim të përcaktimit të masave të nevojshme për mbrojtjen dhe korrektësinë e tyre <u>Qëllimi:</u> Ruajtja e cilësisë së burimeve të ujit të pijshëm <u>Grupe të synuara/bartës</u> Banorë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit NP ujësjellësi dhe kanalizimi MMJPH	Viti 2019	Caktimi i kufinjëve në zonat mbrojtëse	7 milionë denarë
19. Miratimi i akteve të reja ligjore për mbrojtjen e burimeve për furnizim me ujë (MMJPH me propozim të Qytetit të Shkupit)	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Aktet ligjore për mbrojtjen e burimeve për furnizim me ujë kanë rëndësi të madhe me qëllim të mbrojtjes sistematike, të drejtë,	Viti 2019	Ruajtja e cilësisë së burimeve të ujit të pijshëm	Nuk ka nevojë për mjete financiare

		efektive dhe efikase të tyre, përmes të cilave do të rregullohen çështjet për shfrytëzimin, furnizimin si dhe mbrojtjen e tyre nga kanosjet potenciale të mundshme dhe të padëshiruara. <u>Qëllimi:</u> Ruajtja e cilësisë së burimeve të ujit të pijshëm <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Banorë të qytetit të Shkupit MMJPH Qyteti i Shkupit NP ujësjellësi dhe kanalizimi			
20. Zbatim i vazhdueshëm i monitorimit të ujërave që i ushqejnë burimin Rashçe dhe pusët në Nerez- Lepenc	27	<u>Qëllime strategjike:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës dhe përmirësimi i cilësisë së jetës së njerëzve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Projektet e monitorimit të ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore dhe analizës së trasave janë të një rëndësie të veçantë për furnizimin e Shkupit me ujë. Vazhdimisht, do të punohet në përmirësimin e pagesës dhe zvogëlimin e humbjeve të ujit në sistem. <u>Qëllimi:</u> Ruajtja e cilësisë së burimeve të ujit të pijshëm <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Banorë të qytetit të Shkupit NP ujësjellësi dhe kanalizimi	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Përmirësimi i cilësisë së burimeve të ujit të pijshëm	2 milionë denarë. Në vit

21. Përgatitja e Regjistrimit të puseve për qëllime ekonomike për rajonin e Shkupit	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Regjistrimi i puseve, vendndodhja, pronësia, destinimi, sasia dhe dinamika e thithjes të ujit, cilësia e ujit, mënyra e hedhjes së ujërave të ndotura etj. Projekti është në kuadër të projektit për forcimin e rezistueshmërisë urbane dhe si pjesë e aktiviteteve të parapara në Planin e aksionit të Studimit përndryshimet klimatike të Qytetit të Shkupit <u>Qëllimi:</u> Menaxhim i ujërave nëntokësore <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qyteti i Shkupit UNDP	Mesi i vitit 2019	Verifikimi i vëllimit të ujërave nëntokësor në territorin e Rajonit të Shkupit	1 milion denarë
22. Përgatitja e Studimit për ujërat nëntokësore në rajonin e Shkupit	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Ujërat nëntokësore në pellgun e Shkupit karakterizohen nga dy shtresa ujore: akumulim i bollshëm arterial në rërë sipërfaqësore dhe çakall, me horizonte argjilore dhe një shtresë akumulimi të ulët në shtresën nën-sipërfaqësore Përmes përgatitjes së Studimit për ujërat nëntokësore do të verifikohet dhe identifikohet ndikimi në/ dhe ndaj ujërave nëntokësore. <u>Qëllimi:</u>	Deri në vitin 2009	Menaxhim adekuat me ujërat nëntokësore	3 milionë denarë

		Menaxhimi i ujërave nëntokësore <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qyteti i Shkupit UNDP			
23. Përpunimi i Planit për menaxhim me ujërat nëntokësore në rajonin e Shkupit	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përmes planit, do të rregullojë menaxhimin e duhur dhe tërheqjen e ujërave të zeza dhe do të zvogëlohen mundësitë e ndotjës së ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore . <u>Qëllimi:</u> Menaxhim me ujërat nëntokësore <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Rajoni i Shkupit i përfshirë me planin Qyteti i Shkupit UNDP	Deri në vitin 2009	Menaxhim adekuat me ujërat nëntokësore	3 milionë denarë
24. Realizimi i analizave dhe hulumtimeve të burimeve të reja për furnizim me ujë të pijshëm	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Caktimi i lokaliteteve si burime alternative për furnizimin me ujë, ku kryhen analiza kimike, mikrobiologjike me frekuencë një herë në muaj, si dhe analiza radiologjike, analizat parazitologjike dhe analizat për praninë e pesticideve dhe mbetjeve në pajtim me ligjin. Objekt monitorimi të vazhdueshëm janë: Lumi Kadino, Malla reka (lumi i vogël), Lumi i Patishkës (Patishka reka) si dhe burimi Vrello në Matkë. Aktivitetet janë në funksion të gjetjes	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Gjetja e burimeve të reja për furnizim me ujë	2.500.000 denarë në nivel vjetor Në vazhdimësi çdo vjet.

		së të dhënave relevante për shfrytëzimin eventual adekuat të resurseve. Qëllimi është që të verifikohen kapaciteti dhe cilësia e ujërave për të cilat ekziston mendimi real profesional se janë burime të përshtatshme për sigurimin e ujit të pijshëm për nevojat e Shkupit. <u>Qëllimi:</u> Gjetja e burimeve të reja për furnizim me ujë <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Për nevojat e Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit NP ujësjellësi dhe kanalizimi Instituti i shëndetit publik DPHM			
25. Realizim i vazhdueshëm i matjeve mezo-meteorologjike dhe krijimi i rrjetit automatik	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Instalimi i stacioneve automatike meteorologjike do ta masin temperaturën e ajrit, lagështinë relative, drejtimin dhe shpejtësinë e erës dhe sasinë e reshjeve, përmes të cilave do të mundësohet ndjekja e vazhdueshme të ndryshimeve të motit në Shkup gjatë vitit. <u>Qëllimi:</u> Zvogëlimi i ndikimit të ndryshimeve klimatike <u>Grupe të synuara/bartës:</u> DPHM Qyteti i Shkupit	Viti 2020	Zvogëlimi i ndikimit të ndryshimeve klimatike	600.000 denarë në vit

26. Azhurnimi i inventarit të gazrave në sera	27	<u>Qëllimet strategjike:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Inventari i gazrave të serave është një bazë të dhënash për llogaritjen e gazrave të serave, të drejtpërdrejta dhe indirekte, të emetuara ose të larguara nga atmosfera gjatë një periudhe kohore. Inventari i gazrave të serave përfshin gazrat e liruara, si rezultat i aktiviteteve gjatë të cilave bëhet djegja e karburantit, emetimet fugitive gjatë mihjes/ekstraksionit të lëndëve djegëse të ngurta dhe gjatë përçimit dhe shpërndarjes së lëndëve djegëse të lëngëta të gazit, si dhe segmenteve nga sektorë të tjerë. Në secilën analizë, rëndësi të madhe ka saktësia e të dhënave hyrëse, sepse ato diktojnë saktësinë e rezultateve. Zvogëlimi i pasigurisë së të dhënave hyrëse mund të rrisë ndjeshëm besueshmërinë e rezultatit. Kjo është arsyeja kryesore për t'u bërë analiza të pasigurisë, ngase ata konsiderohen si mjete të cilat mund të ndihmojnë që të kenë prioritet përpjekjet në nivel nacional për zvogëlimin e pasigurisë së të dhënave hyrëse në të ardhshmen <u>Qëllimi:</u> Zvogëlimi i ndikimit të ndryshimeve klimatike <u>Grupe të synuara/bartës:</u> UNDP Qyteti i Shkupit	Viti 2020	Zvogëlimi i ndikimit të ndryshimeve klimatike	1 milion denarë në vit
27. Realizimi i aktiviteteve të	18	<u>Qëllimi strategjik:</u>	Në vazhdimësi	Realizimi i PALE	Shuma do të caktohet me

parapara me PALE– 6 vite		<u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Plani lokal i aksionit për ambientin jetësor përmban aktivitete dhe masa afatmesme dhe afatgjatë për mbrojtjen e ambientit jetësor dhe shëndetit të njerëzve të interesit dhe në kompetencë të qytetit të Shkupit, Veprimet dhe masat e propozuara në Planin e aksionit duhet të zbatohen në mënyrë efektive dhe me kohë, duhet të kryhet monitorimi dhe vlerësimi (vlerësimin e monitorimit) të procesit të zbatimit të tyre, përkatësisht shkallë të rezultateve të arritura <u>Qëllimi:</u> Realizimi i aktiviteteve të caktuara me PALE <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qyteti i Shkupit NP Komuna Ministri Institucione	deri në vitin 2021		dokumentin e përgatitur –PALE
28. Promovim i trafikut alternativ – (Java evropiane e mobilitetit) eketro-mobilitet, çiklizëm, transport publik	18	<u>Qëllimet strategjike:</u> <u>Qytet i mençur dhe mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Promovimi dhe prezantimi i aktiviteteve dhe projekteve të shumta që lidhen me mobilitetin e qëndrueshëm, me çka do të dërgohet një mesazh të fortë për përdorimin e llojeve alternative të transportit. Qytetarët përmes Javës Evropiane të Lëvizjes	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Trafik i zhvilluar alternativ dhe përmirësim i cilësisë së ajrit ambiental	700.000 denarë në vit

		do të kenë mundësinë të edukohen, të ortojnë, të garojnë, të shkëmbejnë përvoja pozitive dhe të marrin pjesë në tribuna dhe forume kushtuar sistemit të qëndrueshëm të transportit <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së ajrit ambiental <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qytetarë Qyteti i Shkupit Komuna NP MMJPH Shkolla të mesme Fakultete Shkolla fillore, çerdhe Zyra e BE Institucione Qytetarë			
29. Zbatimi i aktiviteteve fillestare për ndërtimin e një stacioni të pastrimit për trajtimin e ujërave të zeza për Qytetin e Shkupit në fshatin Trubarevë	18	<u>Qëllimet strategjike:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit dhe mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Ndërtimi i një stacioni të pastrimit, për trajtimin e ujërave të zeza është prioritet i lartë i Qytetit të Shkupit. Qëllimi i projektit është ndërtimi i një stacioni të pastrimit, për trajtimin e ujërave të ndotura, me qëllim përmirësimin e cilësisë së ujërave, si dhe përmirësimin e cilësisë së jetës në	2020 të fillojë ndërtimi i impiantit	Ndërtim i stacionit të pastrimit dhe përmirësimi i cilësisë së ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore	20 milionë euro për aktivitetet fillestare Kolektorë 12,5 milionë euro 136 milionë euro për tërë projektin

		rajonin e Shkupit. <u>Qëllimi:</u> Qëllimi është mbrojtja e ujërave nëntokësore në këtë pjesë të rajonit të Shkupit, por edhe të zvogëlohet drejtpërdrejtë ndotja e ujit. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qeveria e RM MMJPH Qyteti i Shkupit Ministria e transportit dhe lidhjeve Fonde ndërkombëtare			
30. Një vlerësim i përditësuar i kërcënimit të të gjitha llojeve të rreziqeve dhe hartimi i një harte rrezqesh për Qytetin e Shkupit	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Analiza dhe përpunimi analitik i të dhënave për dukuri dhe ngjarje që mund të dëmtojnë sigurinë e zonës së një pjesë të rajonit të qytetit dhe të qytetit si tërësi Vlerësimi i rrezikshmërisë së territoreve të komunave dhe Qytetit të Shkupit nga të gjitha rreziqet ,si një dokument në të cilin janë integruar vlerësimet e autoriteteve lokale kompetente, të cilat i referohen territorit të komunave dhe të Qytetit të Shkupit dhe të cilët janë në funksion të marrjes së vendimeve të planifikuara, në kohë të duhur, gjithëpërfshirëse dhe të koordinuara, si dhe, udhëzime dhe rekomandime për ndërmarrjen e masave dhe aktiviteteve të nevojshme të subjekteve të Sistemit të Menaxhimit të Krizave në nivel lokal.	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Rritja e rrezistueshmërisë të qytetit të Shkupit	3 milionë denarë në vit

		<u>Qëllimi:</u> Rritja e rezistueshmërisë urbane të qytetit të Shkupit <u>Grupe të synuara/bartës:</u> UNDP Qyteti i Shkupit QMK DSZ			
31. Miratimi i planit të integruar për rezistencë urbane	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Miratimi i një Plani të Integruar me qëllim të përforcimit të kapaciteteve të Qytetit të Shkupit për zhvillimin dhe zbatimin e programeve të integruara për reduktimin e rreziqeve nga fatkeqësitë dhe rreziqet klimatike (përmytjet, valët e nxehtësisë, ishujt e ngrohjes urbane, ujit të pijshëm, shëndetit etj.). Përmirësim i afrueshmërisë së informacioneve dhe ndërgjegjësim publik në rritje, për rreziqet e fatkeqësive dhe ndryshimeve klimatike në zonat urbane përmes zbatimit të metodologjive inovative dhe zgjidhjeve të TIK. PARASHIKIMI I ARDHMËRISË - Identifikimi i sektorëve më të prekshëm ndaj ndryshimeve klimatike në Shkup në një mënyrë “tjetërfare” dhe identifikimi i cenueshmërisë socio-ekonomike dhe rreziqeve klimatike - vlerësimi për komunat e Qytetit të Shkupit <u>Qëllimi:</u>	Viti 2020	Rritja e rezistueshmërisë urbane të qytetit të Shkupit	2 milionë denarë në vit

		Rritja e rezistencës urbane të Qytetit të Shkupit <u>Grupe të synuara/bartës:</u> UNDP Qyteti i Shkupit QMK DMSH			
32. Rikultivimi i hapësirës së ish deponisë Vardarishte	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Vendosja dhe sigurimi i kushteve për ndërmarrjen e aktiviteteve konkrete për sanimin dhe rregullimin e hapësirës së deponisë. <u>Qëllimi:</u> Rikultivimi i deponisë dhe mbrojtja dhe kultivimi i tokave <u>Grupe të synuara/bartës:</u> MMJPH Qyteti i Shkupit Komuna Gazi Baba	Viti 2020	Rikultivim i deponisë	5 milionë denarë për dokumentacion teknik për fushë golfi
33. Gjetja e burimeve për furnizim me ujë teknik për nevoja komunale	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Gjetja e burimeve të reja ose përpunimi dhe ripërpunimi me dërgim të mëvonshëm të ujit teknologjik, që nënkupton marrjen, përpunimin dhe shpërndarjen e ujit përmes sistemit të	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Burime të reja për furnizim me ujë teknik	

		ujësjellësit deri te matësi kryesor i ujit të përdoruesit të shërbimit <u>Qëllimi:</u> Realizimi i veprimtarive komunale dhe gjetja e burimeve të reja për furnizim me ujë teknik. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qyteti i Shkupit Komunat NP parqet dhe gjelbërimi			
34. Përgatitja e dokumentacionit teknik për grumbullimin e ujërave të rëmbyeshëm në Malin e Zi të Shkupit	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Shpatet jugore të Malit të Zi të Shkupit janë mjaft të pjerrëta, të zhveshura, me treva të vogla ujëmbledhëse të ujit të rëmbyeshëm, që kushtëzon grumbullimin e shpejtë dhe derdhjen sipërfaqësore të ujit të reshurave drejt rrëzës së malit përkatësisht në drejtim të Shkupit dhe lumit Vardar. Nëse pyllëzimi është më i madh ose mbulesa e shtresës bimore është më e dendur, një sasi e dukshme e të reshurave do të thithen nga vegjetacioni dhe toka. Një koncentrim i madh i masës ujore kërkon korridor nëpër të cilin do të arrijë në Vardar. Megjithatë, kanalet e braktitura të drenazhimit, shpesh të mbushura me mbeturina, objektet dhe rrugët e ngritura pa hendeqe dhe kanale, urate ulta dhe me vendkalime të dobëta, shkaktojnë grumbullimin e ujit dhe formimin e liqeneve të vogla. Nga presioni i ujit pengesat në rrugë shkatërrohen dhe uji derdhet fuqishëm nëpër shtrate të formuara ose anësh duke shkaktuar			12 milionë denarë

		vërsime. Prandaj nevojitet një veprim kompleks me hartimin e programit solid, elaborateve, strategjive dhe masave parandaluese por edhe veprim në raste të situatave të rrezikut <u>Qëllimi:</u> Zgjidhja e problemit me ujërat e rëmbyeshëm në rajon <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qyteti i Shkupit Komunat Gazi Baba dhe Haraçina			
35. Shkupi- kryeqendër e gjelbër evropiane	18	<u>Qëllimet strategjike:</u> <u>Qytet i mençur dhe Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Vendosja e standardeve për përmirësimin e ambientit jetësor dhe qëllimet ambicioze për zhvillim të qëndrueshëm. Paraqitja e kërkesës në Komisionin Evropian, - në vitin 2021. Ndërtimi i planifikuar i rrugës së biçikletave dhe korsi për këmbësorë në çdo rrugë të rinovuar ose të ndërtuar rishtazi. Kjo ka për qëllim t'u ofrojë qytetarëve rrugë alternative për të udhëtuar në qytet, me çka do të zvogëlohet emetimi e gazrave të dëmshme <u>Qëllimi:</u> Shkupi- kryeqytet i gjelbër evropian <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Banorë të qytetit të Shkupit	Aktivitete të vazhduesh me deri në vitin 2021	Shkupi- kryeqendër e gjelbër evropiane	Mjete financiare të nevojshme për zgjerimin e rrjetit të ngrohtores, gazifikimit, transportin publik, stacion pastrimi pa afat-në vazhdimësi

		Qeveria e RM, Qyteti i Shkupit Komunat në qytetin e Shkupit, Fonde të jashtme ndërkombëtare			
36. Lëshimi në funksion i stacionit të pastrimit në Vollkovë	18	<u>Qëllimet strategjike:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit dhe mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Stacioni i pastrimit të ujërave të zeza ka një përfitim të madh ekologjik pasi mbyllen 6000 gropa septike, që janë një rrezik potencial për ndotjen e ajrit, tokës dhe ujërave nëntokësore. Veçanërisht për shkak se ato janë të vendosura pranë sistemit të puseve në Lepenc, i cili plotëson sistemin e ujësjes të Shkupit në Rashçë. Ky stacion i pastrimit të ujërave të zeza pranon ujërat e zeza nga vendbanimet e afërta. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore. <u>Grupe të synuara/bartës:</u> MMJPH NP Ujësjes dhe kanalizimi Komuna Gjorçe Petrov Qyteti i Shkupit	Viti 2008-2019	Stacion funksional pastrimi	20 milionë denarë
37. Përgatitja e planeve për menaxhim me lokalitetet e mbrojtura	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u>	Viti 2019	Mbrojtja e natyrës	3 milionë denarë për tre rajone

		Zonat e mbrojtura ofrojnë përfitime sociale, mjedisore dhe ekonomike për njerëzit dhe bashkësitë lokale. Përmes planeve të detajuara të menaxhimit me vendet e mbrojtura do të kufizohet mundësia e urbanizimit dhe industrializimit në këto zona dhe do të merren masa për mirëmbajtjen / ruajtjen dhe përmirësimin e gjendjes së specieve dhe vendeve të caktuara të banimit. Memorat që i përmban plani do të ndikohet në mënyrë të tërthortë edhe në mbrojtjen dhe në përmirësimin e cilësisë së ajrit të ambientit. <u>Qëllimi:</u> Mbrojtja e natyrës <u>Grupe të synuara/bartës:</u> Qyteti i Shkupit MMJPH NP Parqe dhe gjelbërim			
38. Mbrojtje e vendbanimeve pranëbregore në rajonin e Shkupit Ripariski	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Caktimi dhe ndërmarrja e masave dhe aktiviteteve të nevojshme për mbrojtjen e vendbanimeve pranëbregore në rajonin e Shkupit <u>Qëllimi:</u> Mbrojtja e natyrës <u>Grupe të synuara/bartës:</u> UNDP Qyteti i Shkupit	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Mbrojtja e natyrës	1 milion dollarë

39. Përgatitja e një harte biotopesh të Qytetit të Shkupit	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Në këtë mënyrë, përmes zhvillimit të Hartës së Biotopeve, do të përcaktohen biocenoza që banojnë në një ose më shumë biotope për të klasifikuar dhe detajuar rolet dhe aktivitetet e tyre në proceset e shkëmbimit të materies dhe energjisë brenda ekosistemit. Harta e biotopëve si njësi hapësirës së jetesës në të cilën mbizotërojnë, kryesisht, kushte të barazuara për jetë. Në këtë mënyrë përmes përgatitjes së Hartës së biotopëve, do të përcaktohen biocenozat që e popullojnë një ose më shumë biotope, me qëllim të klasifikimit ose përcaktimit të detajuar të roleve dhe aktiviteteve të tyre në proceset e shkëmbimit të materies dhe energjisë, brenda ekosistemit. <u>Qëllimi:</u> Mbrojtja e natyrës <u>Grupe të synuara/bartës:</u> UNDP Qyteti i Shkupit FNM Fakulteti i pylltarisë	Viti 2020	Mbrojtja e natyrës	2 milionë në nivel vjetor 6 milionë për 3 vjet
40. Realizimi i një pjese të aktiviteteve nga Plani i	18	<u>Qëllimi strategjik: Mbrojtja e Ambientit jetësor dhe natyrës</u>	Afati-5 vjet me mundësi	Zvogëlimi i ndikimit të ndryshimeve	Mjetet ndahen varësisht nga

Aksionit të "Shkupi rreziston" - Strategjia për ndryshime klimatike		<u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përmes realizimit të aktiviteteve nga Plani i aksionit i Strategjisë për ndryshime klimatike i afrohem një hap para konceptit për Qytetin e mençur me zgjidhje për një urbanizimin të shpejtë dhe të sfidave që i sjellin ndryshimet klimatike. Përforcohen kapacitetet e Qytetit të Shkupit për të zhvilluar dhe zbatuar programe të integruara për zvogëlimin e rreziqeve nga fatkeqësitë dhe rreziqet klimatike (përmbytjet, valët e nxehtësisë, ishujt e ngrohtë urban, ujit të pijshëm, shëndetit etj.). Përmirësohet qasja kah informacionet dhe rritet vetëdija e opinionit publik për rreziqet nga fatkeqësitë dhe ndryshimet klimatike nëpër zonat urbane, përmes zbatimit të metodologjive të reja dhe zgjidhjeve të ashtuquajtura IKT. <u>Qëllimi:</u> Zvogëlimi i ndikimit të ndryshimeve klimatike. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> Qyteti i Shkupit UNDP	të zgjatjes për 10 vjet	klimatike	aktivitetet vetanake
40. Rinovimi i sistemit të drenazhimit të ujërave të rrëmbyeshëm të Vodnos.	9	<u>Qëllimi strategjik: Mbrojtja e Ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Me rinovimin e sistemit të drenazhimit të ujërave të rrëmbyeshëm të Vodnos do të përmirësohet cilësia e ujit përmes zvogëlimit	Deri në vitin 2020.	Rinovimi i sistemit të drenazhimit të ujërave të rrëmbyeshëm të Vodnos.	5 milionë denarë në vit

		të ndotjes, eliminimit të mbeturinave dhe minimizimit të lirit të kimikateve dhe substancave të rrezikshme, duke e përgjysmuar pjesën e papastruar të ujërave të zeza dhe duke e rritur ndjeshëm riciklimin dhe përdorimin e sërishëm dhe të sigurt të ujërave. <u>Qëllimi:</u> Zgjidhja e problemit me ujërat e rrëmbyeshëm në rajon. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qyteti i Shkupit K. Qendër K. Karposh NP: Parqet dhe gjelbërimet Për rrugë dhe rrugica Higjiena komunale			
41. Vënia në funksion të impianteve më të vogla ekzistuese të trajtimit të ujit në Saraj dhe Kondovë.	9	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Sipas rregullativës ekzistuese ligjore të vendit çdo vendbanim me mbi 2000 banorë duhet të ketë një impiant për trajtimin e ujërave të ndotura, por me këtë projekt planifikohen edhe vende me më pak banorë, meqë idea është që të reduktohet për 70% ndotja e rrjedhave ujore dhe resurseve. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore.	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Përmirësimi i cilësisë së ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore	

		<u>Grupet e synuara /bartës:</u> MAJPH Komunat Saraj; Kondovë			
42. Përpilimi i hartës strategjike të zhurmës për Qytetin e Shkupit	9	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Harta strategjike për zhurmën e pasqyron gjendjen e nivelit të zhurmës për një periudhë prej pesë vitesh kalendarike ,që i paraprijnë vitit të hartimit të hartësstrategjike për zhurmën. Duhet të jenë në përputhje me ndryshimet në planet hapësinore dhe urbanistike. Përpunohet me ndihmën e programit softuer. <u>Qëllimi:</u> Mbrojtja nga efektet e dëmshme të zhurmës në mjedisin urban. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> MAJPH Qyteti i Shkupit Komunat	Viti 2020	Mbrojtja nga efektet e dëmshme të zhurmës në mjedisin urban	5 milionë denarë
43. Zbatimi i procedurës për mbrojtjen e lokaliteteve të reja	9	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Valorizimi dhe mbrojtja e lokaliteteve të reja. <u>Qëllimi:</u> Mbrojtja e natyrës.	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Mbrojtja e natyrës	3 milionë denarë

		<u>Grupet e synuara /bartës:</u> MAJPH Qyteti i Shkupit NP Parqet dhe gjelbërimet			
45. Pastrues të ajrit Kullë për pastrim -The Smog Free Tower	4	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Patenti revolucionar për pastrimin e ajrit është "The Smog Free Tower". Me hulumtimet e deritashme si dhe me vendosjen e kësaj kulle në disa qytete më të ndotura në botë, është vërtetuar se kjo kullë, e cila funksionon përmes "kapjes" së grimcave në ajër, me teknologjinë e saj të ndërtuar jonizuese pastron 30.000 m³ ajër. Bëhet fjalë për një investim serioz dhe kapital dhe me vendosjen e kullës apo kullave të këtyra nëpër qytet, në bashkëpunim me administratën e qytetit dhe të komunave tjera, në masë të duhur do të përmirësohet cilësia e ajrit dhe kjo do të ndikojë për zvogëlimin e sëmundjeve të mushkërive si dhe për mbrojtjen më të madhe të ambientit jetësor. <u>Qëllimi:</u> <u>Shfrytëzuesit e hapësirës në afërsi të kullës për pastrimin e ajrit.</u> <u>Grupet e synuara /bartës:</u> Qyteti i Shkupit K. Qendër	Deri në vitin 2021	Zvogëlimi i ndikimit të dëmshëm të ajrit të ndotur.	500.000 EUR

Planifikimi hapësinor dhe urbanizmi

Qëllimet, masat dhe projektet	Vlerësimi final/ P ë r p a r ë s i	Përshkrim i shkurtër Qëllimi dhe grupet e synuara/ shfrytëzues (beneficiary)	Periudha e implementimit/ korniza kohore/ afatet	Rezultatet e pritura	Konstruksioni financiar (shuma), harxhimet për resurset e nevojshme
1. Investimi në trajnimet e administratës së qytetit me qëllim të përvetësimit të përvojës dhe njohurive në përgatitjen e dokumentacionit të projektit	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi cilësisë së jetës dhe standardit jetësor të qytetarëve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Investimi në trajnimet e administratës së qytetit me qëllim të përvetësimit të përvojës dhe njohurive në përgatitjen e dokumentacionit të projektit. <u>Qëllimi:</u> Shfrytëzimi efikas i fondeve të BE-së dhe edukimi i një lloji tjetër për administratën e qytetit. Të punësuarit në administratën e qytetit, të mund të shfrytëzojnë mjete financiare nga fonde të ndryshme dhe të përfitojnë dije dhe përvojë për ta zbatuar legjislacionin evropian. <u>Grupet e synuara/ bartës:</u> Qyteti i Shkupit Komunat në qytetin e Shkupit	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Përgatitja me sukses e dokumentacionit të projektit Shfrytëzim më të madh të fondeve të BE-së	
2. 2. Përmbushja e	27	<u>Qëllimi strategjik:</u>	Në	Dhënia e taksës në	

detyrimeve kontraktuese nga ana e Qytetit të Shkupit dhe komunave në Qytetin e Shkupit pas lidhjes së kontratave për dhënien e taksës për rregullimin e tokës ndërtimore në pjesën e ndërtimit të objekteve infrastrukturore.		<u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përmbushja e detyrimeve kontraktuese nga ana e Qytetit të Shkupit dhe komunave në Qytetin e Shkupit pas lidhjes së kontratave për kompensim për rregullimin e tokës ndërtimore në pjesën e ndërtimit të objekteve infrastrukturore. <u>Qëllimi:</u> Ndërtimi i objekteve infrastrukturore me koordinim të përbashkët midis Qytetit të Shkupit dhe komunave, që janë në interes të investitorëve të cilët paguajnë taksë për rregullimin e tokës ndërtimore. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> Investitorë Qyteti i Shkupit Komunat në qytetin e Shkupit	vazhdimësi deri në vitin 2021	kohë për rregullimin e tokës ndërtimore	
1. Përgatitja e Planeve Urbanistike të detajuara për të gjitha pjesët e Qytetit të Shkupit	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e Planeve Urbanistike të detajuara për të gjitha pjesët e Qytetit të Shkupit me qëllim të zhvillimit të komunave nga taksa e mbledhur për rregullimin e tokës ndërtimore, nga e cila do të rezultojë edhe pajisja e tokës ndërtimore me infrastrukturë adekuate. <u>Qëllimi:</u>	Në vazhdimësi deri në vitin 2021 Në pajtim me prioritetet e verifikuara nga ana e komunave, në koordinim me Qytetin e Shkupit	Realizimi i objekteve infrastrukturore Zhvillimi i komunave Tërheqja e investimeve të huaja	

		Përfitimi i burimeve financiare për realizimin e objekteve të infrastrukturës në bazë të realizimit të planeve të detajuara, zhvillimit të komunave, tërheqjen e investimeve të huaja. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> Qyteti i Shkupit Komunat në Qytetin e Shkupit			
2. Legjislacioni i koordinuar që i precizon kompetencat e Qytetit të Shkupit	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i përshtatshëm afarist</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Harmonizim i legjislacionit të koordinuar që i precizon kompetencat e Qytetit të Shkupit. <u>Qëllimi:</u> Legjislacioni i harmonizuar dhe i koordinuar. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> Qyteti i Shkupit Komunat në Qytetin e Shkupit Ministritë e resorit	Deri në fund të vitit 2018	Legjislacioni i harmonizuar dhe i koordinuar.	
2. Zbatimi i anketave të rregullta masive të qytetarëve	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë së jetës dhe standardit jetësor të qytetarëve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Zbatimi i anketave të rregullta masive të qytetarëve, për t' i verifikuar nevojat dhe prioritetet e tyre. <u>Qëllimi:</u> Verifikimi i nevojave dhe i prioritetëve të qytetarëve të Qytetit të Shkupit.	Në vazhdimësi deri në vitin 2021 Pas miratimit paraprak të aktit për planifikimin e projekteve në	Marrja e informacionit kthyes nga ana e qytetarëve në baza të rregullta Verifikimi i nevojave dhe i prioritetëve të qytetarëve të Qytetit të Shkupit.	

		<u>Grupet e synuara /bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Qyteti i Shkupit Komunat në Qytetin e Shkupit	Buxhetin bazë të vitit aktual		
2. Zhvillimi i rrjetit primar të trafikut	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve</u> <u>hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Zhvillimi i rrjetit primar të trafikut në drejtim të përmirësimit të trafikut, shkarkim të trafikut në qendër të qytetit, reduktim të bllokimeve në trafik, zhurmës dhe ndotjes së ajrit. <u>Qëllimi:</u> Shkarkimi i trafikut në qendër të qytetit, reduktimi i bllokimeve në trafik, zhurmës dhe ndotjes së ajrit. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Qyteti i Shkupit	Viti 2019 - 2021	Shkarkimi i trafikut në qendër të qytetit	
3. Përgatitja e planeve hapësinore dhe urbanistike	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve</u> <u>hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i urbanizmit operativ (investitorë dhe vetëqeverisja lokale) <u>Qëllimi:</u> <u>Ndryshimi dhe plotësimi i i PDU, në pajtim</u> <u>me nevojat reale urbanistike</u>	Fundi i vitit 2018	Përgatitja e planeve hapësinore dhe urbanistike në pajtim me nevojat reale	Sipas Buxhetit për vitin 2018 30,000,000.00 dhe programit për vitin rrethës
8. PROJEKTE	27	<u>Qëllimi strategjik:</u>	Viti 2018-	Përmirësimi i trafikut	Sipas Buxhetit për

		<u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Rregullimi i tokës ndërtimore përmes ndërtimit të infrastrukturës primare komunale, është detyrim ligjor i Qytetit të Shkupit. Angazhimet e ndërmarra, pas firmosjes së kontratave për kompensim për rregullimin e tokës ndërtimore. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i trafikut në zonën e qytetit përmes realizimit të zgjidhjeve për trafikun e rrugëve magjistrale dhe të tjera në përputhje me PDU të Qytetit të Shkupit dhe planet përkatëse të detajuara urbanistike. Pasurimi i jetës kulturore dhe rekreative në Qytetin e Shkupit. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2020	në zonën e Qytetit të Shkupit Pasurimi i jetës kulturore dhe rekreative në Qytetin e Shkupit.	vitin 2018dhe programit për vitin rrjedhës
8.1 Projektet për ndërtimin dhe mirëmbajtjen e rrugëve	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizim i vazhdueshëm i projekteve për ndërtimin dhe mirëmbajtjen e rrugëve. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i trafikut në zonën e qytetit përmes realizimit të zgjidhjeve për trafikun.	Fundi i vitit 2018	Përmirësimi i trafikut në zonën e Qytetit të Shkupit	2.000.000 denarë

		<u>Grupet e synuara /bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
8.2 Projekte për ndërtimin e infrastrukturës komunale	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizim i vazhdueshëm i projekteve për ndërtimin e infrastrukturës komunale. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2020	Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve.	2.000.000 denarë
8.3 Përgatitja e një projekti për rigjallërimin e liqenit Treska (me bashkëpunim ndërkomunal)	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> QSR „Treska“ është një nga objektet kapitale të qytetit që u duhet lënë në trashëgimi gjeneratave. Me rigjallërimin e tij qytetarët e Shkupit do të fitojnë një kënd të mirë për rekreim dhe një mundësi për të shpëtuar nga nxehtësia dhe ndotja. Nevojitet ndërtimi i një sistemi kolektor në lumin Treska, me qëllim që ujërat e këtij lumi të pastrohen gjatë derdhjes në Vardar si dhe të përshtatet liqeni për not. <u>Qëllimi:</u>	Fundi i vitit 2020	Ringjallja e liqenit Treska, në formën e një qendre rekreative me ujë të pastër për not.	7.000.000 denarë

		Ringjallja e liqenit Treska, në formën e një qendre rekreative me ujë të pastër për not. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u> <u>Komuna Saraj me marrëveshje për pjesëmarrje të përbashkët.</u>			
8.4.Përgatitja e një projekti për park zbavitës (LUNA)	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e një projekti për park të ri zbavitës(LUNA) në Shkup. <u>Qëllimi:</u> Projekti i pranuar për një park të ri (LUNA), zbavitës e modern dhe me pajisje të reja. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2018	Projekti i pranuar për një park të ri (LUNA), zbavitës e modern dhe me pajisje të reja.	4.000.000 denarë
8.5.Përgatitja e projekteve përfshirë disejnimin e rrugicave, rrugëve dhe autostradave	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e projekteve përfshirë disejnimin e rrugicave, rrugëve dhe autostradave. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve. <u>Grupet e synuara /bartës:</u>	Fundi i vitit 2020	Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve.	110.000.000 denarë

		<u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
8.6. Projekt për ndërtimin e udhëkryqeve në "Bulevardin Jugor" me "K.Ohridski" dhe "Koço Racin" (LIMAK)	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e projekteve për ndërtimin e udhëkryqeve në "Bulevardin Jugor" me "K.Ohridski" dhe "Koço Racin". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	5.000.000 денари
8.7. Përgatitja e projektit për udhëkryq te Pallati i Gjykatës	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e projektit për udhëkryq te Pallati i Gjykatës. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	500.000 denarë
8.8. Përgatitja e projektit për blvd. "Nikolla Karev"	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve</u>	Fundi i vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në	3.000.000 denarë

nga "Sllovenia" deri te Qarkorja		<u>hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e projektit për bulevardin "Nikolla Karev" nga "Sllovenia" deri te Qarkorja. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit		këtë pjesë të qytetit	
8.9. Përgatitja e projektit për blvd."Shën Klimenti i Ohrit" nga blvd. "Ilinden" deri te blvd."Nikolla Karev"	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e projektit për bulevardin "Shën Klimenti i Ohrit" nga bulevardi "Ilinden" deri te bulevardi "Nikolla Karev". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit	Fundi i vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	30.000.000 denarë
8.10. Përgatitja e projektit për blvd. "Sllovenia" (nga rruga lidhëse me blvd. "Ilinden" deri te rruga lidhëse me blvd. "Nikolla Karev")	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e projektit për bul. Sllovenia (nga	Fundi i vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	7.000.000 denarë

		rruga lidhëse me bulevardin" Ilinden" deri te rruga lidhëse me blvd." Nikolla Karev") <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
8.11.Përgatitja e projektit për blvd. "Lubjana" nga blvd. "Ilinden" deri te blvd. "Sllovenia"	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e projektit për blvd."Lubjana "nga blvd. "Ilinden" deri te blvd."Sllovenia". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	4.000.000 denarë
8.12.Përgatitja e projektit për blvd. "KAÇKM "në pjesën te Tjegullorja deri te salla e re Aerodrom	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e projektit për blvd."KAÇKM" në pjesën te Tjegullorja deri te salla e re Aerodrom. <u>Qëllimi:</u>	Fundi i vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	7.000.000 denarë

		Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
8.13. Përgatitja e projektit për urë këmbësorësh – mbikalim te blvd.” Leka i Madh” (nga “Brigada e 16-të maqedonase” deri te “Estekada”)	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e projektit për urë këmbësorësh – mbikalim te bulevardi “Leka i Madh” (nga “Brigada e 16-të maqedonase” deri te “Estekada”) <u>Qëllimi:</u> Lëvizje më e sigurtë dhe më e lehtë për këmbësorët e kësaj pjese të qytetit. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2018	Lëvizje më e sigurtë dhe më e lehtë për këmbësorët e kësaj pjese të qytetit.	3.000.000 denarë
8.14. Përgatitja e projektit për blvd. “Kroacia” (nga “Bosnje e Hercegovina” deri te “Leka i Madh”)	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e projektit për Bulevardin “Kroacia” (nga “Bosnje e Hercegovina” deri te “Leka i Madh”). <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit.	Fundi i vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	7.000.000 denarë

		Grupet e synuara /bartës: <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
8.15.Përgatitja e projektit për blvd."Leka i Madh" nga Agroservisi deri te kryqëzimi Diamant	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e projektit për Bulevardin "Leka i Madh" nga Agroservisi deri te kryqëzimi Diamant. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara /bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	1.000.000 denarë
8.16 Projekt për lidhjen e rrugës" Llazo Tërpovski" me ndërtimin e mbikalimit te hekurudha në Shkup Veri, duke filluar nga rruga "Bosnja e Hercegovina" deri te rruga "Boca Ivanova".	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Projekt për lidhjen e rrugës" Llazo Tërpovski" me ndërtimin e mbikalimit tek hekurudha në Shkup Veri, duke filluar nga rruga "Bosnja e Hercegovina" deri te rruga "Boca Ivanova". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut dhe lëvizje më e sigurtë dhe më e lehtë për këmbësorët e kësaj pjese të qytetit.	Fundi i vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit Lëvizje më e sigurtë dhe më e lehtë për këmbësorët e kësaj pjese të qytetit.	3,000.000 denarë

		<u>Grupet e synuara /bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
8.17.Përgatitja e dokumentacionit të projektit për blvd. "Ilinden" nga rruga "Lubjana" deri në Qarkoren veriore	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e projektit për bulevardin "Ilinden" nga rruga "Lubjana" deri në Qarkoren veriore. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2020	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	6.000.000 denarë
8.18.Projekt për rikonstruimin e rrugës "Brigada Maqedono-Kosovare"	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e projektit për rikonstruimin e rrugës "Brigada Maqedono-Kosovare". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	400.000 denarë

8.19Projekt për korsi dhe ura për këmbësorët dhe çiklistët	6	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e projekteve për korsi dhe ura për këmbësorët dhe çiklistët. <u>Qëllimi:</u> Lëvizje më e sigurtë dhe më e lehtë për këmbësorët në Qytetin e Shkupit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2018	Lëvizje më e sigurtë dhe më e lehtë për këmbësorët në Qytetin e Shkupit.	1.500.000 denarë
9. RIPARIMET		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Mirëmbajtja, riparimi i rrugëve në kompetencë të Qytetit të Shkupit në drejtim të zgjidhjes së problemeve të trafikut e me qëllim të reduktimit të bllokimit të trafikut, duke zvogëluar kështu zhurmën dhe ndotjen e ajrit nga gazrat e lëshuara. Mbrotjtja e pjesëmarrësve në trafik nëpër trotuaet dhe vendkalimet për këmbësorët. Mirëmbajtja e rregullt, periodike dhe ndërhyrëse si dhe riparimi i rrugëve magjistrale dhe rrugëve anësore. Nxitja e qytetarëve për përdorim masiv të biçikletave. <u>Qëllimi:</u>	Viti 2018 – 2020	Shmangia e bllokimit të trafikut Zvogëlimi i zhurmës dhe ndotjes së ajrit nga gazrat e lëshuara. Mbrojtja e pjesëmarrësve në trafik Përdorim masiv të	

		Krijimi i zonave për mbajtjen e ngjarjeve kulturore, zonave këmbësorike me gjelbërim për pushim dhe dëfrim të qytetarëve. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>		biçikletave.	
9.1. Zgjerimi i blvd. "H.T Karposh" në pjesën e komunës Çair	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për zgjerimin e blvd." H.T Karposh" në pjesën e komunës Çair. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	20.000.000 denarë
9.2 Riparimi dhe mirëmbajtja e rrugës "Saraj" dhe të rrugëve në Gllumovë	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për riparimin dhe mirëmbajtjen e rr. "Saraj" dhe të rrugëve në Gllumovë. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit.	Deri në fund të vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	13.100.000 denarë

		<u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
9.3. Ndërtimi, riparimi i udhëkryqit në rrugët “8 Shtatori” dhe “Skupi”	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin, riparimin e udhëkryqit në rrugët “8 Shtatori” dhe “Skupi”. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2020	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	11.000.000 denarë
9.4. Zgjerimi dhe riparimi i blvd. “Brigada e 3-të maqedonase”, faza e I-rë dhe e II-të me rrethrotullim	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për zgjerimin dhe riparimin e blvd. “Brigada e 3-të maqedonase”, faza e I-rë dhe e II-të me rrethrotullim. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2019	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	12.000.000 denarë

9.5. Rindërtimi i stacioneve të autobusëve dhe rrugëve	8	<u>Qyteti i Shkupit</u> <u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit përrindërtimine stacioneve të autobusëve dhe rrugëve. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	10.000.000 denarë
9.6. Zgjerimi dhe riparimi i rr. "Aleksandar Udarevski"	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për zgjerimin dhe riparimin e rr. "Aleksandar Udarevski". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit . <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2019	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	25.000.000 denarë
9.7 Zgjerimi dhe riparimi i rr. "Cvetan Dimov" (faza e II-të)	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u>	Deri në fund të vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	5.000.000 denarë

		<u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për zgjerimin dhe riparimin e rr."Cvetan Dimov" (faza e II-të). <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
9.8. Ndërtimi, riparimi i blvd. "Serbia" me rrethrotullim drejt rrugës "Hristo Tatarçev"	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin, riparimin e blvd."Serbia" me rrethrotullim drejt rrugës "Hristo Tatarçev". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2019	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	60.000.000 denarë
9.9.Riparimi, mirëmbajtja e rr. "Heronjtë kombëtar"	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u>	Deri në fund të vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	1.000.000 denarë

		Realizimi i projektit për riparimin, mirëmbajtjen e rr. "Heronjtë kombëtar". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
9.10. Riparimi dhe mirëmbajtja e blvd."Aradhat partizane" nga rr. "Frenklin Ruzvelt" deri te bul." 8 Shtatori"	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për riparimin dhe mirëmbajtjen e blvd."Aradhat partizane" nga rr. "Frenklin Ruzvelt" deri te blvd."8 Shtatori". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2019	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	164.500.000 denarë
9.11.Riparimi, mirëmbajtja e urave (konstrukcione, udhë, trotuare, gardhe, zgjerim të nyjeve dhe ndriçim)	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për riparimin, mirëmbajtjen e urave (konstrukcione, udhë,	Deri në fund të vitit 2020	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut si dhe lëvizja më e sigurtë dhe më e lehtë për këmbësorët në Qytetin e Shkupit.	30.000.000 denarë

		trotuare, gardhe, zgjerim të nyjeve dhe ndriçim). <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut si dhe lëvizja më e sigurtë dhe më e lehtë për këmbësorët në Qytetin e Shkupit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
9.12. Riparimi, mirëmbajtja e rr. "Dimitrija Çupovski" (nga blvd."Shën Klimenti i Ohrit" deri te blvd. "Dame Gruev", te QT Paloma Bjanka)	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për riparimin, mirëmbajtjen e rr."Dimitrija Çupovski" (nga blvd."Shën Klimenti i Ohrit" deri te blvd."Dame Gruev", te QT Paloma Bjanka) <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	10.000.000 denarë
9.13. Ndërtimi, mirëmbajtja, dhe riparimi i mbikalimit (kryqëzim të blvd."Leka i Madh" me "Ofenzivën e Pranverës")	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për riparim të mbikalimit	Deri në fund të vitit 2020	Lëvizje më e sigurtë dhe më e lehtë për këmbësorët në Qytetin e Shkupit.	85.000.000 denarë

		(kryqëzim të blvd."Leka i Madh" me "Ofenzivën e Pranverës"). <u>Qëllimi:</u> Lëvizje më e sigurtë dhe më e lehtë për këmbësorët në Qytetin e Shkupit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
9.14.Riparimi i rrugëve në fshatin Krushopek	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për riparimin e rrugëve në fshatin Krushopek. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i trafikut dhe lëvizjes në fshatin Krushopek. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2018	Përmirësimi i trafikut dhe lëvizjes në fshatin Krushopek.	2.000.000 denarë
9.15. Ndërtimi, mirëmbajtja, dhe riparimi i rr,"Aco Shopov" dhe "Londra"	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtim,mirëmbajtje dhe riparim të rrugëve "Aco Shopov" dhe "Londra". <u>Qëllimi:</u>	Deri në fund të vitit 2020	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	30.000.000 denarë

		Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
9.16. Ndërtimi, mirëmbajtja dhe riparimi të rr."Bosnje e Hercegovina"	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtim, mirëmbajtje dhe riparim të rr."Bosnje e Hercegovina". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2020	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	260.000.000 denarë
9.17. Ndërtimi, mirëmbajtja dhe riparimi i rrugëve "Brigada e II-të maqedonase" dhe "Ferid Murati"	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtim, mirëmbajtje dhe riparim të rrugëve "Brigada e II-të maqedonase" dhe "Ferid Murati". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u>	Deri në fund të vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	10.000.000 denarë

		<u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
9.18. Ndërtimi, mirëmbajtja dhe riparimi i breglumi Vardar, korsi për rul dhe biçikleta, rrugica të shkurtëra si dhe urë këmbësorësh	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtim, mirëmbajtje dhe riparim të breglumi Vardar, korsi për rul dhe biçikleta, rrugica të shkurtëra si dhe urë këmbësorësh. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i bregut të lumit Vardar si një vend për rekreim dhe ecje. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2018	Përmirësimi i bregut të lumit Vardar si një vend për rekreim dhe ecje.	13.000.000 denarë
9.19. Ndërtimi, mirëmbajtja dhe riparimi i korsive për biçikleta	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtim, mirëmbajtje dhe riparim të korsive për biçikleta. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i kushteve për shfrytëzimin e biçikletave. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2020	Përmirësimi i kushteve për shfrytëzimin e biçikletave. Ajër më të pastër	85.000.000 denarë
9.20. Ndërtimi, mirëmbajtja	12	<u>Qëllimi strategjik:</u>	Deri në fund	Përmirësimi dhe	15.000.000 denarë

dhe riparimi i rr." Dimo H. Dimov" dhe rr."Anton Panov"		<u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e rr."Dimo H. Dimov" dhe rr."Anton Panov". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	të vitit 2018	reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	
9.21 Riparimi dhe mirëmbajtja e blvd. "Nikolla Karev"	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për riparimin dhe mirëmbajtjen e blvd."Nikolla Karev". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2020	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	140.000.000 denarë
9.22 Ndërtimi, riparimi dhe mirëmbajtja e rr. "Bradford"-realizimi në faza	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u>	Deri në fund të vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	10.000.000 denarë

		<u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin, riparimin dhe mirëmbajtjen e rr."Bradford"-realizimi në faza. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
9.23 Ndërtimi, riparimi dhe mirëmbajtja e rr."Brigada Maqedono-Kosovare" -realizimi në faza	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin, riparimin dhe mirëmbajtjen e rr."Brigada Maqedono-Kosovare" -realizimi në faza. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2020	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	60.000.000 denarë
9.24 Ndërtimi, riparimi dhe mirëmbajtja e rr. "Andon Dimitrov" ("Zharko Zrenjanin")	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin, riparimin	Deri në fund të vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	37.000.000 denarë

		dhe mirëmbajtjen e rr."Andon Dimitrov"("Zharko Zrenjanin"). <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
9.25 Ndërtimi, riparimi dhe mirëmbajtja e sipërfaqeve të vogla, shesheve, drunjëve, hapësirave të gjelbërta	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin, riparimin dhe mirëmbajtjen e sipërfaqeve të vogla, shesheve, drunjëve, hapësirave të gjelbërta. <u>Qëllimi:</u> Shtimi i sipërfaqeve të gjelbërta në Qytetin e Shkupit dhe përmirësimi i mjedisit jetësor. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2019	Shtimi i sipërfaqeve të gjelbërta në Qytetin e Shkupit. Përmirësimi i mjedisit jetësor	20.000.000 denarë
9.26 Riparimi i fasadave , obligime të dala nga marrëveshjet e firmosura	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projekteve për riparimin e fasadave, obligime të dala nga marrëveshjet	Deri në fund të vitit 2019	Rritja e efikasitetit energjetik të objekteve	145.000.000 denarë

		e firmosura. <u>Qëllimi:</u> Realizimi i marrëveshjeve të firmosura sa i përket riparimit të fasadave. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>		Përmirësimi i pamjes estetike të objekteve	
10. NDËRTIMI		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Zbatimi dhe mirëmbajtja e një sistemi të mençur për menaxhimin me ndriçimin e rrugëve, me qëllim të kursimit shtesë të energjisë dhe mbrojtjen e mjedisit jetësor. Furnizim cilësor me ujë në sajë të ndërtimit të sistemeve të ujit. Zgjidhja e problemeve me ujërat e zeza duke i larguar ujërat e ndotura atmosferike dhe fekale. Kushte moderne dhe më të mira të punës për administratën e qytetit. Përmbushja e detyrimeve kontraktuese pas marrëveshjeve të firmosura për rregullimin e tokës ndërtimore. <u>Qëllimi:</u> Sigurimi i ndriçimit cilësor publik në përputhje me standardet dhe rregulloret ndërkombëtare, në magjistralet dhe rrugët që janë në kompetencë të Qytetit të Shkupit.	2018 – 2020	Kursimi i energjisë elektrike Mbrojtja e mjedisit jetësor	

		<u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
10.1.Ndërtimi i objekteve afariste SHTËPIA E QYTETIT me mbikëqyrje gjatë ndërtimit	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e Shtëpisë së qytetit. <u>Qëllimi:</u> Lokacion dhe objekt i ri ku do të vendoset kabineti i Kryetarit të komunës së Qytetit të Shkupit, Arkivi i qytetit të Shkupit, salla e Këshillit dhe administrata e qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Të punësuarit në Qytetin e Shkupit <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2019	Kushte cilësore dhe më të mira për punë Modernizimi i pamjes estetike dhe funksionalitetit të ambienteve të Qytetit të Shkupit	282.650.000 denarë
10.2.Ndërtimi i rrugëve pas lidhjes së kontratave të kompensimit për rregullimin e tokës ndërtimore.	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e rrugëve, pas lidhjes së kontratave për kompensim, për rregullimin e tokës ndërtimore. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i trafikut dhe mjedisit jetësor. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2020	Përmirësimi i trafikut dhe mjedisit jetësor	210.000.000 denarë

10.3.Ndërtimi i infrastrukturës komunale	27	<u>Qyteti i Shkupit</u> <u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizim i vazhdueshëm i projekteve për ndërtimin e infrastrukturës komunale. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2020	Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve.	135.000.000 denarë
10.4. Ndërtimi i PARKUT ZBAVITËS (LUNA), furnizimi me rekuizita dhe montimi i tyre si dhe ndërtimi i kyçjeve dhe nënstacionit	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i pjesës ndërtimore dhe ndërtimi i një parku të ri zbavitës (LUNA), me furnizime paralele, transport dhe montim të pajisjes së re dhe rekuizitave. <u>Qëllimi:</u> Ndërtimi i një parku të ri zbavitës (LUNA), modern me pajisje dhe rekuizite të reja. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2020	Ndërtimi i një parku të ri zbavitës (LUNA), modern me pajisje dhe rekuizite të reja.	117.000.000 denarë
10.5.Ndërtimi i garazheve shumëkatëshe, Dame Gruev	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u>	Deri në fund të vitit 2018	Kushte të përmirësuara për parkim cilësor dhe të	18.110.000 denarë

		<u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e garazheve shumëkatëshe, Dame Gruev. <u>Qëllimi:</u> Kushte të përmirësuara për parkim cilësor dhe të sigurt të automjeteve. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>		sigurt të automjeteve	
10.6. Ndërtimi i blvd."KAÇKM" në pjesën te Tjegullorja deri te blvd."Serbia"	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e blvd. "KAÇKM" në pjesën te Tjegullorja deri te blvd."Serbia". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	5.000.000 денари
10.7.Ndërtimi i rr. "Boca Ivanova" – realizimi në faza	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e rr."Boca Ivanova" – realizimi në faza.	Deri në fund të vitit 2020	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	50.000.000 denarë

		<u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit			
10.8. Ndërtimi i blvd. "H.T. Karposh" (deri te "Nataniell Kuçevishki")	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e blvd. "H.T. Karposh" (deri te "Nataniell Kuçevishki"). <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit	Deri në fund të vitit 2019	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	160.000.000 denarë
10.9. Ndërtimi i blvd. "H.T. Karposh" (nga "Nataniell Kuçevishki" deri te Qarkorja)	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e blvd. "H.T. Karposh" (nga "Nataniell Kuçevishki" deri te Qarkorja). <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë	Deri në fund të vitit 2020	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	150.000.000 denarë

		pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
10.10.Ndërtimi i një pjese të rr. "Esenin" dhe bunarë nëntokësorë me sisteme "lin"	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e një pjese të rr. "Esenin" dhe bunarë nëntokësorë me sisteme "lin". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Viti 2018 – 2020	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	70.000.000 denarë
10.11.Ndërtimi i sistemeve kryesore të furnizimit me ujë	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e sistemeve kryesore të furnizimit me ujë. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u>	Viti 2018 – 2020	Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve.	35.000.000 denarë

10.12.Ndërtimi i ujësjellësit në Shuto Orizarë	27	<u>Qyteti i Shkupit</u> <u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e ujësjellësit në Shuto Orizarë. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve në Shuto Orizarë. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2018	Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve në Shuto Orizarë	2.300.000 denarë
10.13.Kanalizime fekale përgjatë blvd. "Aradha partizane", nga "Moska" në urën "Kombet e Bashkuara"	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e kanalizime fekale përgjatë blvd. "Aradha partizane", nga "Moska" në urën "Kombet e Bashkuara". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2018	Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve në këtë pjesë të qytetit	9.00.0 denarë
10.14. Ndërtimi i rrjetit të shpërndarjes së gazit	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve</u>	Viti 2018 – 2020	Zvogëlimi i harxhimit të energjisë elektrike	1.000.000 EUR (2019 – 2022)

		<u>hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e rrjetit për shpërndarjen e gazit. <u>Qëllimi:</u> Zvogëlimi i harxhimit të energjisë elektrike dhe mbrojtja e mjedisit jetësor. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarët e komunës Gazi Babë Qyteti i Shkupit (60%) Komuna Gazi Babë (40%)		Mbrojtja e mjedisit jetësor Ajër më të pastër	Për një vit 250.000 EUR
10.15.Ndërtimi i infrastrukturës rrugore dhe komunale në zonën industriale, Qarkorja veriore	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e infrastrukturës rrugore dhe komunale në zonën industriale, Qarkorja veriore. <u>Qëllimi:</u> Funksionimi më i mirë dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit.Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarët e komunës Gazi Babë Qyteti i Shkupit (40%) Komuna Gazi Babë (20%) Qeveria e R. së Maqedonisë (40%)	Viti 2018 – 2020	Funksionimi më i mirë dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve në këtë pjesë të qytetit	12.000.000 EUR (2019 – 2022) Për një vit 3.000.000 EUR
10.16 Ndërtimi i një rrjeti	18	<u>Qëllimi strategjik:</u>	Deri në fund	Funksionimi më i	3.500.000 EUR

rrugor dytësor në Hipodrom 2		<u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e një rrjeti rrugor dytësor në Hipodrom 2. <u>Qëllimi:</u> Funksionimi më i mirë dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarët e komunës Gazi Babë Qyteti i Shkupit (60%) Komuna Gazi Babë (40%)	të vitit 2019	mirë dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	2019 – 2022 (Viti i parë. – 500.000 EUR, Prej vitit të dytë deri në vitin e katërt nga 1.000.000 EUR
10.17.Ndërtimi i kanalizimeve atmosferike në rr."Boca Ivanova" deri në "A.Urdarevski"	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e kanalizimeve atmosferike në rr."Boca Ivanova" deri në " A.Urdarevski". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2019	Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve në këtë pjesë të qytetit	16.000.000 denarë
10.18.Ndërtimi i kanalizimeve atmosferike në një pjesë të blvd."Nikolla Karev"	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u>	Fundi i vitit 2019	Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve në këtë pjesë të	7.500.000 denarë

(nga rruga lidhëse "Tërfil" deri në rr. "155")		<u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e kanalizimeve atmosferike në një pjesë të blvd. "Nikolla Karev" (nga rruga lidhëse "Tërfil" (Detelinka) deri në rr. 155). <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>		qytetit	
10.19Ndërtimi i ndriçimit publik dhe i një sistemi të integruar për ndriçim publik	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projekteve për ndërtimin e ndriçimit dhe i një sistemi të integruar për ndriçim publik. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve, kursimi i energjisë elektrike dhe përmirësimi i mjedisit jetësor. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2020	Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve Kursimi i energjisë elektrike Përmirësimi i mjedisit jetësor	310.000,000 denarë
10.20Ndërtimi i shtratit të vogël dhe të madh të lumit Lepenc, nga	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u>	Fundi i vitit 2019	Reduktimi i rrezikut ngaderdhja e lumit Lepenc.	33.000,000 denarë

rrjedha e lumit Vardar deri në kufirin e PPU-së (realizimi në faza)		<u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e shtratit të vogël dhe të madh të lumit Lepenc, nga rrjedha e lumit Vardar deri në kufirin e PDU-së (realizimi në faza). <u>Qëllimi:</u> Reduktimi i rrezikut ngaderdhjae lumit Lepenc dhe përmirësimi i mjedisit jetësor. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>		Përmirësimi i mjedisit jetësor	
10.21.Ndërtimi i shtratit të vogël dhe të madh nga ura e Sarajit deri te ura 8 Shtatori (realizimi në faza)	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e shtratit të vogël dhe të madh nga ura e Sarajit deri te ura 8 Shtatori (realizimi në faza). <u>Qëllimi:</u> Reduktimi i rrezikut ngaderdhja dhe përmirësimi i mjedisit jetësor. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2020	Reduktimi i rrezikut ngaderdhja Përmirësimi i mjedisit jetësor	105.000.000 denarë
10.22. Ndërtimi-dislokimi i largpërçuesit 110 KW-sh në bvld."Hristijan T.	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u>	Fundi i vitit 2019		21.000.000 denarë

Karposh", me mbikëqyrje gjatë ndërtimit		<u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin - dislokimin e largpërçuesit 110 KW -sh në blvd "Hristijan T.Karposh", me mbikëqyrje gjatë ndërtimit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
10.23 Ndërtimi i kolektorit fekal në rr."155",komuna e Çairit	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e kolektorit fekal në rr."155" , komuna e Çairit. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2019	Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve në këtë pjesë të qytetit	21.000.000 denarë
<u>Trafiku</u>					
Qëllimet, masat dhe projektet	Vlerësimi final / PËRPAR	Përshkrim i shkurtër Qëllimi dhe grupet e synuara/ shfrytëzues (beneficiary)	Periudha e implementimit/ korniza kohore/ afatet	Rezultatet e pritura	Konstruksioni financiar/ (shuma), harxhimet për resurset e domosdoshme

	Ë S I				
1. Zgjerimi i bulevardeve "Nikolla Karev" dhe "Leka i Madh", i ashtuquajtur "Bulevardi Verior".	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për zgjerimin e bulevardeve "Nikolla Karev" dhe "Leka i Madh", i ashtuquajtur "Bulevardi Verior". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2020	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	
1. Bulevardi "Bosnja e Hercegovina"	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për bulevardin "Bosnja e Hercegovina". Rindërtimi i rr."Bosnja e Hercegovina" në bulevard. Riorientimi i trafikut të shpeshtë nga enët e gjakut urban në venat e Qytetit të Shkupit. Përgjigje e kërkesave të qytetarëve të komunës Butel përmes zgjidhjes sistëmore. Kjo magjistrale e qytetit do të lidhë bulevardin "Sllovenia" dhe bulevardin e ri të planifikuar "Kroacia". <u>Qëllimi:</u>	Deri në fund të vitit 2018	Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit	

		Përmirësimi dhe reduktimi i trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
1. Zgjerimi i rr. "Lubjana" me një urë mbi Vardar dhe bashkimi me rrugën "Skupi" dhe bulevardin "Sllovenia".	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Hapja e aksesit të drejtpërdrejtë për banorët e komunës së Karposhit drejt qendrës së re klinike dhe Bardovcit. Zgjerimi i rrugës "Lubjana" me një urë mbi Vardar dhe bashkimit të saj me rrugën "Skupi" dhe bulevardin "Sllovenia" që lidh Çairin, Butelin dhe Gazi Babën, në një qarkore të vogël në qendër. <u>Qëllimi:</u> Reduktimi i trafikut përreth „City mall“ me akses të drejtpërdrejtë drejt pjesëve më të largëta të qytetit dhe austostradës. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Banorët e komunës Karposh Të gjithë qytetarët Qyteti i Shkupit	Deri në fund të vitit 2020	Reduktimi i trafikut përreth „City mall“ Akses më të lehtë për banorët e komunës Karposh drejt pjesëve më të largëta të qytetit dhe austostradës	
2. Projekti bazë i trafikut për vendosjen e shenjave të komunikacionit me përmbajtje të	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u>	Deri në fund të vitit 2018	Siguri më të madhe në trafikun urban	

ndryshueshme (VMS) dhe pajisje për monitorimin e pesë hyrjeve në Shkup.		Realizimi i projektit bazë të trafikut për vendosjen e shenjave të komunikacionit me përmbajtje të ndryshueshme (VMS) dhe pajisje për monitorimin e pesë hyrjeve në Shkup. Shenjat e komunikacionit janë siguruar dhe pritët vendosja e tyre nga ana e NP "Rrugët dhe rrugicat". <u>Qëllimi:</u> Vendosja e një sinjalizimi të sigurt sipas të gjitha standardeve evropiane të sigurisë. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
3. Projekti bazë i trafikut për shënimin e korsive për automjetet që e bëjnë transportin publik të udhëtarëve në Qytetin e Shkupit.	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit bazë të trafikut për shënimin e korsive për automjetet që e bëjnë transportin publik të udhëtarëve në Qytetin e Shkupit. <u>Qëllimi:</u> Funksionimi më i mirë i transportit publik në qytet. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2019	Funksionimi më i mirë i transportit publik në qytet Siguri më të madhe në trafikun urban	
4. Projekti bazë i trafikut për vendosjen e regjimit	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve</u>	Deri në fund të vitit 2019	Funksionimi më të mirë, reduktim dhe	

në trafik në një pjesë të blvd. "Nikolla Karev" nga rruga lidhëse "Bit Pazar" deri në kryqëzimin me rrugën "Samoilova" në Shkup, me revizion.		<u>hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit bazë të trafikut për vendosjen e regjimit në trafik në një pjesë të blvd. "Nikolla Karev" nga rruga lidhëse "Bit Pazar" deri në kryqëzimin me rrugën "Samoilova" në Shkup, me revizion. Riparimi dhe zgjerimi i bulevardit si dhe zgjerimi i kryqëzimeve ekzistuese, futja e planeve të reja për sinjalet dhe koordinimit të linjës. Është marë pëlqimi nga MPB-ja. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>		siguri më të madhe në trafikun urban.	
5. Një korsi shtesë në kryqëzimet e një pjese të blvd." Kuzman Josifovski – Pitu", në pjesën e udhëkryqit me rrugën "Nikola Karev" deri te udhëkryqi me rrugën "Boris Kidriç" në Shkup dhe riprogramimi i koordinimit të linjës së bulevardëve "Vidoe Smileski – Bato", "Jane Sandanski" dhe "Kuzman Josifovski – Pitu" në Shkup.	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për një korsi shtesë në kryqëzimet e një pjese të blvd."Kuzman Josifovski – Pitu", në pjesën e udhëkryqit me rrugën "Nikola Karev" deri te udhëkryqi me rrugën "Boris Kidriç" në Shkup dhe riprogramimi i koordinimit të linjës së bulevardëve "Vidoe Smileski – Bato", "Jane	Deri në fund të vitit 2020	Funksionimmë të mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban.	

		Sandanski" dhe "Kuzman Josifovski – Pitu" në Shkup. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
5. Projekti bazë i trafikut për vënien e regjimit në trafik, në një pjesë të blvd. "Bosnja dhe Hercegovina", në pjesën nga udhëkryqi që lidhet me rrugët "Kroacia" dhe "Hristijan Todorovski - Karposh" deri te kryqëzimi me blvd. "Sllovenia" në Shkup.	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit bazë të trafikut për vënien e regjimit në trafik në një pjesë të blvd. "Bosnje dhe Hercegovinë", në pjesën nga udhëkryqi që lidhet me rrugët "Kroacia" dhe "Hristijan Todorovski - Karposh" deri te kryqëzimi me blvd. "Sllovenia" në Shkup. Zgjerimi i bulevardit me tre korridore trafiku në një drejtim me zhardineritë e mesit dhe me korsitë për këmbësorë dhe biçikleta. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Deri në fund të vitit 2019	Funksionimmë të mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban.	
6. Përgatitja e PBT-së për	27	<u>Qëllimi strategjik:</u>	Deri në fund	Funksionimmë të	

vënien e regjimit në trafik nga blvd."Leka i Madh" në pjesën e kryqëzimit AGROSERVIS deri te kryqëzimi ESTEKADA në Shkup, me revizion.		<u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit bazë të trafikut përvënien e regjimit në trafik nga blvd."Leka i Madh" në pjesën e kryqëzimit AGROSERVIS deri te kryqëzimi ESTEKADA në Shkup, me revizion. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	të vitit 2019	mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban.	
7. Përgatitja e PBT-së për vënien e regjimit në trafik të një pjese të rrugës "Ofenziva e Pranverës" në pjesën e udhëkryqit me rrugën "Bllagoja Stefkovski" deri te udhëkryqi me blvd "Leka i Madh" në Shkup, me revizion.	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit bazë të trafikut për vënien e regjimit në trafik të një pjese të rrugës „Ofenziva e Pranverës“ në pjesën e udhëkryqit „Bllagoja Stefkovski“ deri te udhëkryqi me blvd „Leka i Madh“ në Shkup, me revizion. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u>	Viti 2018 – 2020	Funksionimmë të mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban.	

		<u>Qyteti i Shkupit</u>			
8. Projekti bazë i trafikut për vendosjen e trafikut dykahësh në rr. "Vladimir Komarov" në Shkup.	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit bazë të trafikut për vendosjen e trafikut dykahësh në rr. "Vladimir Komarov" në Shkup. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Viti 2018 – 2020	Funksionimmë të mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban.	
8. Ndërtimi i bulevardit "Ofenziva e Pranverës"	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e bulevardit "Ofenziva e Pranverës". <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Komuna Gazi Babë</u> <u>Qyteti i Shkupit (100%)</u>	Viti 2018 – 2020	Funksionimmë të mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban.	10.000.000 EUR (2019 – 2022) Vitin e parë dhe të dytë nga 2.000.000 EUR Vitin e tretë dhe të katërt nga 3.000.000 EUR
9. Zgjerimi i rrugës "Pero Nakov" në nivel	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve</u>	Viti 2018 – 2020	Funksionimmë të mirë, reduktim dhe	2.000.000 EUR (2019 – 2021)

bulevardi		<u>hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për zgjerimin e rrugës “Pero Nakov” në nivel bulevardi. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Komuna Gazi Babë</u> <u>Qyteti i Shkupit (100%)</u>		siguri më të madhe në trafikun urban.	Viti i parë dhe i dytë nga 500.000 EUR Viti i tretë 1.000.000 EUR
10. Rindërtimi i rrugëve nga komuna Kisella Vodë në Karposh e Gjorçe Petrov në njërën anë dhe nga Buteli përmes Çairit deri në Qendër, me sinjalizim të duhur dhe ndarje fizike të korsisë për biçikleta.	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për rindërtimin e rrugëve nga komuna Kisella Vodë në Karposh e Gjorçe Petrov në njërën anë dhe nga Buteli përmes Çairit deri në Qendër, me sinjalizim të duhur dhe ndarje fizike të korsisë për biçikleta. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Viti 2018 – 2020	Funksionimmë të mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban.	
1. Sinjalizimi modern	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve</u>	Viti 2018 – 2020	Siguri për të gjithë pjesëmarrësit në	

		<u>hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për vendosjen e sinjalizimit modern në trafik. <u>Qëllimi:</u> Vendosja e sinjalizimit modern dhe të sigurt sipas të gjitha standardeve evropiane të sigurisë. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>		trafik	
2. Projekti bazë i trafikut për vendosjen regjimit në trafik në një pjesë të rr. "Eseninova" nga kryqëzimi me blvd. "Brigada e 3-të maqedonase" deri te udhëkryqi me blvd. "Boris Trajkovski", për ndërtimin dhe rregullimin e trafikut në rrugë.	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit bazë të trafikut për vendosjen regjimit në trafik në një pjesë të rr. "Eseninova" nga kryqëzimi me blvd. "Brigada e 3-të maqedonase" deri te udhëkryqi me blvd. "Boris Trajkovski", për ndërtimin dhe rregullimin e trafikut në rrugë. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Viti 2018 – 2019	Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit.	
3. Korsi e veçantë e trafikut për transportin	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve</u>	Deri në fund të vitit 2019	Funksionim më të mirë të trafikut me	

publik me autobus dhe taksi, të shënuar dhe të ndarë nga pjesëmarrësit e tjerë të trafikut.		<u>hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit bazë të trafikut për vendosjen e korsive të veçanta për transportin publik me autobus dhe taksi, të shënuar dhe të ndarë nga pjesëmarrësit e tjerë të trafikut. <u>Qëllimi:</u> Funksionim më të mirë të trafikut me autobus dhe taksi. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>		autobus dhe taksi për udhëtarët e qytetit të Shkupit	
4. Përfundimi i punëve të filluara në blvd “Brigada e tretë maqedonase”	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përfundimi i punëve të filluara në blvd “Brigada e tretë maqedonase”, përmes shtimit të bashkëpunimit me komunën Aerodrom. Hapja e korridoreve të reja për lidhje më të lehtë të komunës Aerodrom me komunat tjera, vendosja e semaforëve të ri, aty ku ka vendkalime për nxënësit e shkollave si dhe sinkronizimi i sinjalizimit të trafikut. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban.	Fundi i vitit 2018	Funksionimmë të mirë, reduktim dhe siguri më të madhe në trafikun urban.	

		<u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
Ndërtimi i një mbikalimi te Alkaloidi	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e një mbikalimi te Alkaloidi. <u>Qëllimi:</u> Lëvizja e sigurt dhe e lehtësuar për këmbësorët e kësaj pjese të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2019	Lëvizja e sigurt dhe e lehtësuar për këmbësorët e kësaj pjese të qytetit.	
1.Projekti bazë i trafikut për vendosjen e regjimit në trafik në blvd. "Ushtria maqedonase" në pjesën nga kryqëzimi me blvd. "Aradhat partizane" deri në udhëkryqin me rrugën "Mali i Zi". Faza e parë dhe faza e dytë në Shkup.	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit bazë të trafikut për vendosjen e regjimit në trafik në blvd. "Ushtria maqedonase" në pjesën nga kryqëzimi me blvd. "Aradha partizane" deri në udhëkryqin me rrugën "Mali i Zi". Faza e parë dhe faza e dytë në Shkup. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit.	2018 – 2019	Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit.	

		Grupet e synuara / bartës: <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
1. Projekti bazë i trafikut për vendosjen e regjimit në trafik në një pjesë të blvd. "Aradha partizane" për shkak të vendosjes së korsive shtesë për kthim në të majtë nga udhëkryqi me rrugën "Frenklin Ruzvelt" deri në udhëkryqin me rrugën "Angel Dinev" në Shkup.	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit bazë të trafikut për vendosjen e regjimit në trafik në një pjesë të blvd. "Aradha partizane" për shkak të vendosjes së korsive shtesë për kthim në të majtë nga udhëkryqi me rrugën "Frenklin Ruzvelt" deri në udhëkryqin me rrugën "Angel Dinev" në Shkup. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2019	Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit.	
1. Projekti bazë i trafikut për mënyrën e trafikut në një pjesë të blvd. "Boris Trajkovski" në lëvizje nga hyrja në stacionin QELQOREderi në udhëkryqin me rr. "Justiniani i Parë" dhe rrugën lokale në Manastirin e Markos në	9	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit bazë të trafikut për mënyrën e trafikut në një pjesë të blvd. "Boris Trajkovski" në lëvizje nga hyrja në stacionin QELQOREderi në udhëkryqin me rr. "Justiniani i Parë" dhe rrugën lokale në Manastirin e Markos në Shkup - Faza e II-të.	2018 – 2019	Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit.	

Shkup - Faza e II-të		<u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
2. Depërtimi i blvd "Slovenia"	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi projektit për depërtimin e blvd "Slovenia". I ndërtuar para një dekade, bulevardi "Slovenia" kishte për qëllim që t'i kënaq nevojat e qytetarëve të komunave Butel, Çair, Shuto Orizarë, si dhe ta reduktojë trafikun në këtë pjesë të qytetit. Riparimi i këtij bulevardi dhe sigurimi i ndërlidhjes më të shkurtër midis komunave. Me këtë ndërhyrje strategjike në infrastrukturën e trafikut do të sigurohet komunikimi më i shpejtë në komunikacion midis më shumë komunave të pjesës së majtë të lumit Vardar me blvd . "Ilinden" dhe komunën Karposh. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2019	Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit.	

3. Zgjerimi i blvd. "Shën Klimenti i Ohrit", me një urë mbi lumin Vardar dhe një tunel nën Kalanë e Shkupit që lidhen me bulevardin "Nikolla Karev"	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për zgjerimin e blvd. "Shën Klimenti i Ohrit", me një urë mbi lumin Vardar dhe një tunel nën Kalanë e Shkupit që lidhen me bulevardin "Nikolla Karev". <u>Qëllimi:</u> Funksionim më të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2020	Funksionim më të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit.	
4. Depërtimi i bulevardit "Kroacia", nga qarkoja në Butel deri tek mbikalimi te "Birraria".	6	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për depërtimin e bulevardit "Kroacia", nga qarkoja në Butel deri tek mbikalimi te "Birraria". Reduktimi i trafikut në venbanimet „Hekurorja“ dhe „Autokomanda“. Mundësi për lidhje të drejtpërdrejtë me Butelin. Kjo zgjidhje do të reflektojë pozitivisht në komunikimin me zonën afariste në pjesën e tregut të vjetër me shumicë, në rrugën „Pero Nakov“.	2018 – 2019	Funksionim më të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit.	6.000.000 EUR (2019 – 2022) Vitin e parë dhe të dytë nga 1.000.000 EUR Vitin e tretë dhe të katërt nga 2.000.000 EUR

		<u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
5. Projekti bazë i trafikut në rr. "Korparmata e 15-të" në pjesën nga blvd. "Kiro Gligorov" deri te rr. "Blagoja Stefkovski" në Shkup.	4	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit bazë të trafikut në rr. "Korparmata e 15-të" në pjesën nga blvd. "Kiro Gligorov" deri te rr. "Blagoja Stefkovski" në Shkup. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2019	Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit.	
5. Projekti bazë i trafikut për mënyrën e trafikut në rr. "Pero Nakov" në drejtim kah kryqëzimi me rr. "Industriale 1" dhe rr. "Industriale 2" deri në kryqëzimin me blvd. "Kiro Gligorov" në Shkup.	4	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i Projekti bazë i trafikut për mënyrën e trafikut në rr. "Pero Nakov" në drejtim nga kryqëzimi me rr. "Industriale 1" dhe rr. "Industriale 2" deri në kryqëzimin me blvd. "Kiro Gligorov" në Shkup.	2018 – 2019	Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit.	

		Zgjerimi i rrugës me zhardinjeri në mes, ripërtirje të sinjalizimit të trafikut me qëllim të rritjes së sigurisë në trafik si dhe rritjes e nivelit të shërbimeve në zonën industriale. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
6. Projekti bazë i trafikut për vendosjen e sinjalizimit të komunikacionit për informimin e pjesëmarrësve të trafikut në lidhje me pasuritë kulturore, historike, natyrore dhe turistike si dhe me objektet dhe përmbajtjet tjera karakteristike në Shkup.	3	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit bazë të trafikut për vendosjen e sinjalizimit të komunikacionit për informimin e pjesëmarrësve të trafikut në lidhje me pasuritë kulturore, historike, natyrore dhe turistike si dhe me objektet dhe përmbajtjet tjerakarakteristike në Shkup. Projekti plotësisht ka përfunduar duke marrë pëlqimin e MPB-së dhe përfshin vendosjen e sinjalizimit vertikal në më shumë rrugë dhe bulevarde, me të cilin do të shënohen objektet më të rëndësishme në Shkup. <u>Qëllimi:</u> Sinjalizim më të mirë të trafikut dhe dukshmëri të pasurive kulturore, historike dhe turistike si dhe objekteve e përmbajtjeve tjera në Shkup.	2018 - 2019	Sinjalizim më të mirë të trafikut dhe dukshmëri të pasurive kulturore, historike dhe turistike si dhe objekteve e përmbajtjeve tjera në Shkup.	

		<u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Turistë</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
7. Udhëkryq i denivelizuar në Mavrovësja	2	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për udhëkryq në nivel të ulët në Mavrovësja. Denivelizim i korsive të trafikut që kryqëzohen, ndarjen e këmbësorëve dhe çiklistëve në korridore të veçanta dhe të sigurta, të cilat do t'i lejojnë ata të kalojnë kryqëzimin më shpejt. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2019	Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit.	
8. Depërtimi i rr.“Ilinden” me urë të re	2	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për depërtimin e rrugës “Ilinden” me urë të re. Depërtimi i bulevardit “Ilinden” me urë mbi lumin Vardar kah Gjorçe Petrovi që do të	2018 – 2020	Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit.	

		lidhet me qarkoren, me qëllim që të ketë shfrytëzim më të madh. Banorët e vendbanimeve Dame Gruev, Novosellë, Molla e tharrëtdhe Vollkovë, që janë në kuadër të komunës Gjorçe Petrov, do të lidhen me komunën Karposh dhe lehtësisht do të ndërlidhen edhe me qendrën e qytetit dhe përmbajtjet e tjera të tij. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
9. Parkingu im		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit „Parkingu im“. Me realizimin e projektit “Parkingu im” mundësohet menaxhimi modern me vendparkimet që janë në kompetencë të qytetit. Digjitalizimi i vendparkimeve të qytetit me sistem qendror për monitorim dhe pagesë, do ta rrit efikasitetin e shërbimeve për qytetarët. Nga ana tjetër, do t’u mundësohet që përmes aplikacionit që do ta kenë në dispozicion, të kenë shikueshmëri në një kohë reale për vendet e lira për parkim. Lehtësimi i gjetjes së vendeve të lira për parkim do të thotë kursim i kohës dhe i resurseve të qytetarëve.	2018 – 2020	Vendosja e sistemit qendror për monitorim dhe pagesë Lehtësim gjatë kërimit të vendparkimit të lirë Kursim i kohës dhe i resurseve të qytetarëve.	

		<u>Qëllimi:</u> Digjitalizimi i vendparkimeve të qytetit me sistem qendror për monitorim dhe pagesë. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
10. Urë për këmbësorët "Tjegullorja"		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Ndërtimi i urës për këmbësorë për të lidhur komunën Gazi Babë, komunën Aerodrom Tjegulloren, sallën sportive "Jane Sandanski". Është përgjigje për qytetarët e Tjegullores për ndërlidhjen e tyre me Aerodromin, përmes lumit Vardar. Ndërtimi i urës për këmbësorë dhe çiklistë sipas standardeve më të larta. Urbanizimi shtesë i vendbanimit dhe qasje drejt vendeve të punës dhe institucioneve në komunën Aerodrom. <u>Qëllimi:</u> Ndërlidhje më të mirë midis dy komunave. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Banorët e vendbanimit Tjegullorja Komuna Aerodrom Komuna Gazi Babë Qyteti i Shkupit(100%)	Fundi i vitit 2018	Mundësi për lëvizje më të lirë të banorëve dhe ndërlidhje midis dy vendbanimeve Urbanizimi shtesë i vendbanimit	15.000.000 EUR (2019 – 2022) Viti i parë. – 3.000.000 EUR Viti i II-të - Viti i IV-tënga 4.000.000 EUR

11. Rrugë qarkore nga rruga e vjetër Shkup-Tetovë (postblloku pagesor) deri te stacioni policor Matkë		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për rrugë qarkore nga rruga e vjetër Shkup-Tetovë (postblloku pagesor) deri te stacioni policor Matkë. Lidhja e Matkës me autostradën Shkup-Tetovë me qëllim të qasjes më të lehtë drejt të gjitha pjesëve të Shkupit. Reduktimi i trafikut në rrugën kryesore përmes Sarajit dhe Shishovës. Rritja e sigurisë së fëmijëve të fshatrave dhe përmirësimi i mjedisit jetësor. Aksesimi drejt Matkës ofron shumë më tepër mundësi për zhvillimin e turizmit dhe rekreimit me pasuritë natyrore të saj, gjë që sjell më shumë para dhe vende të reja të punës për vendasit. <u>Qëllimi:</u> Funksionim më të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2021	Funksionim më të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit.	
1. Ndërtimi i rrethrotullimit te ura drejt Sarajit		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e rrethrotullimit te ura drejt Sarajit.	2018 – 2021	Funksionim më të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit.	

		Bëhet fjalë për një vend kritik nga aspekti i sigurisë në trafik. Kyçja kah Saraji, mbi urën, shkakton vonesa dhe bllokime të trafikut. Në këtë vend, do të ndërtohet një rrethrotullim për të rregulluar trafikun drejt më shumë rrugëve. Një zgjidhje që njëkohësisht do t'i pakëson bllokimet në trafik, zhurmën dhe ndotjen, dhe do të rrisë sigurinë e përgjithshme të trafikut. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
2. Ndërtimi i një mbikalimi hekurudhor në vendbanimin "Dame Gruev"		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i një projekti për ndërtimin e një mbikalimi hekurudhor në vendbanimin "Dame Gruev". Mbikalimi i hekurudhës në vendbanimin "Dame Gruev" është i vetmi, por është një lidhje joadekuatë për drejtimin Novosellë - Nikishtan. I ngushtë dhe kritik, sidomos gjatë periudhës së dimrit. Ndërtimi i një mbikalimi të ri, me kapacitet të rritur, korsi këmbësorësh dhe çiklistësh. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të	2019 – 2020	Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit. Lëvizja e sigurt dhe e lehtësuar për këmbësorët e kësaj pjese të qytetit.	

		trafikut si dhe lëvizja e sigurt dhe e lehtësuar për këmbësorët e kësaj pjese të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
2. Mbyllja e trafikut përgjatë breglumi pranë QTQ-së		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për mbylljen e trafikut përgjatë breglumi pranë QTQ-së. Breglumi i Vardarit pranë QTQ-së është shndërruar në kaos trafiku, ku automjetet lëvizin mbi një trotuar të shkatërruar dhe vazhdimisht u pengojnë mysafirëve të restoranteve dhe këmbësorëve të breglumi. Projektimi dhe renovimi i hapësirës, në bashkëpunim me Komunën e Qendrës. <u>Qëllimi:</u> Rikthimi i pamjes së breglumi pranë QTQ-së në pamjen e mëparshme, ashtu siç e njohin qytetarët, të lirë, të gjërë dhe i secilit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2019 – 2020	Mbyllja e trafikut përgjatë breglumi pranë QTQ-së Rikthimi i pamjes së breglumi pranë QTQ-së në pamjen e mëparshme, ashtu siç e njohin qytetarët, të lirë, të gjërë dhe i secilit.	
2. Parkingje të montuara në “Çairçanja” dhe “Xhon Kenedi”		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u>	2018 – 2019	Kushte të përmirësuara për parking të sigurt dhe cilësor.	

		<u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e parkingjeve të montuara në “Çairçanja” dhe “Xhon Kenedi”. <u>Qëllimi:</u> Kushte të përmirësuara për parking të sigurt dhe cilësor. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
3. Zgjerimi i rrugës kryesore në komunën Shuto Orizare		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për zgjerimin e rrugës kryesore në komunën Shuto Orizarë. Zgjidhja e re e trafikut e përshtatur për nevojat e qytetarëve. Riorientimi i trafikut nëpër rrugë të tjera, me qëllim të çlirimit të rrugës kryesore. Rregullim të trotuareve në rrugë, për të siguruar lëvizje më të mirë të këmbësorëve, por edhe shtimin e konsumatorëve për shitësit. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në komunën Shuto Orizarë. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Shuto Orizares</u>	2018 – 2021	Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në komunën Shuto Orizare.	

		<u>Qyteti i Shkupit</u>			
4. Projekti bazë i trafikut për mënyrën e realizimit të trafikut dhe riprogramimin e koordinimit linear (vala e gjelbër) përgjatë bulevardit. "Aradhat partizane" në Shkup.		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit bazë të trafikut për mënyrën e realizimit të trafikut dhe riprogramimin e koordinimit linear (vala e gjelbër) përgjatë bulevardit. "Aradhat partizane" në Shkup. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2019	Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit.	
4. Postbllok për të patur qasje me biçikleta në hapësirat e paarrtshme publike dhe parkingjet e biçikletave.		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për vendosjen e postbllokut për të patur qasje me biçikleta në hapësirat e paarrtshme publike dhe parkingjet e biçikletave. <u>Qëllimi:</u> Stimulimi për shfrytëzimin e biçikletave.	2018 – 2019	Përdorim më masovik i biçikletave Ajër i pastër	

		<u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
4. Projekti bazë i trafikut për vendosjen e regjimit në trafik dhe riprogramimin e koordinimit të vijës (vala e gjelbër) përgjatë blvd. "Ilinden", në lëvizje nga kryqëzimi me blvd. "Goce Dellçev" deri te udhëkryqi me rr. "Lubjanë" në Shkup.		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për projektin bazë të trafikut për vendosjen e regjimit në trafik dhe riprogramimin e koordinimit të vijës (vala e gjelbër) përgjatë blvd. "Ilinden", në lëvizje nga kryqëzimi me blvd. "Goce Dellçev" deri te udhëkryqi me rr. "Lubjanë" në Shkup. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2019	Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit.	
4. Projekti bazë i trafikut për vendosjen e koordinimit të linjës së sinjaleve të dritës (valë e gjelbër) përgjatë rr. "11 Tetori" dhe rr. "Dimitrie Çupovski" në Shkup.		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit bazë të trafikut për vendosjen e koordinimit të linjës së sinjaleve të dritës (valë e gjelbër) përgjatë rr. "11 Tetori" dhe rr. "Dimitrie Çupovski" në Shkup. <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të	2018 – 2019	Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit.	

		trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
4. 4. Projekti bazë i trafikut për koordinimin e linjës (vala e gjelbër) përgjatë blvd "Serbia" dhe blvd."Kiro Gligorov"		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit bazë të trafikut për koordinimin e linjës (vala e gjelbër) përgjatë blvd "Serbia" dhe blvd."Kiro Gligorov". <u>Qëllimi:</u> Funksionimmë të mirë dhe më të sigurt të trafikut në këtë pjesë të qytetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2019	Funksionimmë të mirë e më të sigurt të trafikut si dhe çbllokimin e tij në këtë pjesë të qytetit.	
<u>Efikasiteti energjetik</u>					
Qëllimet, masat dhe projektet	Vlerësimi final/ P ë r p a r ë s i	Përshkrim i shkurtër Qëllimi dhe grupet e synuara /shfrytëzuesit (beneficiary)	Periudha e implementimit /korniza kohore/afatet	Rezultatet e pritura	Konstruksioni financiar (shuma), harxhimet për resurset e nevojshme

1. Ndërrimi i lëndëve djegëse nëpër objektet–Gazifikimi		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Energjia dhe efikasiteti energjetik</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Shkupi gjatë periudhës së dimrit është qytet tejet i ndotur, shkalla e ndotjes është mbi normalen, për faktin se më shumë amvisëri dhe kapacitete industriale, për ngrohjen e hapësirave përdorin dru për ngrohje, naftë dhe derivate tjera të saj, goma, plastikë dhe të tjera. Kyçja e amvisërive në gazpërçuesin e qytetit do ta zvogëlojë përdorimin e lëndëve djegëse të cilat e ndotin ambientin jetësor. Plani i gazifikimit të Qytetit të Shkupit përfshin: - Rindërtimin e rrjetit gazpërçues primar në pjesën perëndimore të Qytetit të Shkupit. - Ndërtimin e rrjetit gazpërçues sekondar, prioritar për vendbanimet e qytetit që nuk janë të kyçura në sistemin qendror të ngrohjes. <u>Qëllimi:</u> Zvogëlimi i përdorimit të lëndëve djegëse të cilat e ndotin ambientin jetësor, zvogëlimi i ndotjes në Qytetin e Shkupit përmes kyçjes së amvisërive dhe kapaciteteve ekonomike në rrjetin gazpërçues. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	Fundi i vitit 2019	Kursimi i energjisë elektrike Zvogëlimi i ndotjes në Qytetin e Shkupit	
--	--	--	---------------------------	--	--

2. Ndriçimi publik		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Energjia dhe efikasiteti energjetik</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Implementimi dhe mirëmbajtja e një sistemi të mençur të menaxhimit për ndriçimin e rrugëve me qëllim të kursimit shtesë të energjisë, mbrojtjen e ambientit jetësor. Furnizimi cilësor me ujë në saje të ndërtimitte ujësjellësve. Zgjidhja e problemit të ujërave të zeza nëpërmjet grumbullimit dhe largimit të ujërave të ndotura atmosferike dhe fekale. Kushtet bashkëkohore dhe më të mira të punës së administratës së qytetit. Përmbytja e detyrimeve kontraktuese pas firmosjes së kontratave për rregullimin e tokës ndërtimore. <u>Qëllimi:</u> Sigurimi i ndriçimit cilësor publik në përputhje me standardet dhe rregulloret ndërkombëtare për rrugët magjistrale dhe anësore që janë në kompetencë të Qytetit të Shkupit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2020	Kursimi i energjisë elektrike	Mbrojtja e ambientit jetësor
3. Masat në parkun e automjeteve : Zëvendësimi i autobusëve të qytetit me autobus elektrik		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Energjia dhe efikasiteti energjetik dhe qyteti i mençur</u>	2018 – 2020	Kursim i karburantëve	

		<u>Përshkrim i shkurtër:</u> Dimensionimi i transportit publik me autobusët elektrikë dhe stacionet e mbushjes, si një zgjidhje e re sistematike, funksionale, ekologjike dhe moderne për transportin publik urban. Autobusët ekzistues me naftë do të konvertohen në autobusë ekologjik me gaz. Reduktim i ndjeshëm i përdorimit të autobusëve të vjetër me naftë. Transporti publik i biçikletave do të jetë gjithashtu pjesë e këtij sistemi. <u>Qëllimi:</u> Mbrojtja e ambientit jetësor dhe kursimi i lëndëve djegëse përmes zëvendësimit të autobusëve të qytetit me autobusë elektrik. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit		Mbrojtja e ambientit jetësor Ajër i pastër	
4. Qendra për efikasitetin energjetik në qytet		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Energjia dhe efikasiteti energjetik</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Hapja e qendrave për efikasitet energjetik në qytetin e Shkupit. Qendrat do t'i japin informacionet dhe drejtimet e duhura për qytetarët në pjesën e mundësive për të marrë subvencione për vendosjen e panelëve diellorë, furnizimin me stufa për ngrohje me peleta dhe do të sigurojnë mjete për zëvendësimin e poqeve ekzistuese me LED poqe nëpër rrugët,	2018 – 2020	Kursimi i energjisë elektrike Mbrojtja e ambientit jetësor Ajër i pastër	

		parkingjet dhe objekte publike. <u>Qëllimi:</u> Plotësim të kërkesave të qytetarëve, institucioneve dhe ndërmarjeve publike për efikasitet energjetik. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
5. Zyra për efikasitet energjetik e lidhur përmes rrjetit qendror kombëtar të EE-së		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Energjia dhe efikasiteti energjetik</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Themelimi i një zyreje për efikasitet energjetik në secilën komunë, e cila do të jetë e ndërlidhur me rrjetin qendror kombëtar të EE-së. Duke iu bashkangjitur programit, secila komunë do të ndërmarrë një obligim publik për të reduktuar konsumin vjetor të energjisë elektrike. Vlerësohet se këto kursime janë të mundshme edhe duke i zbatuar ndryshimet vetëm në organizimin dhe sjelljen. <u>Qëllimi:</u> Reduktimi i konsumit vjetor të energjisë elektrike nga ana e komunave. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u> Komunat e Qytetit të Shkupit Fondi i efikasitetit energjetik	2018 – 2020	Reduktimi i konsumit vjetor të energjisë elektrike nga ana e komunave Mbrojtja e ambientit jetësor	
6. Paketa e softuerit për		<u>Qëllimi strategjik:</u>	2018 – 2020	Kursimi i energjisë	

zbatimin e sistemeve të menaxhimit të energjisë (MES)		<u>Energjia dhe efikasiteti energjetik</u> Përshkrim i shkurtër: Futja e paketës së softuerit për zbatimin e sistemeve të menaxhimit të energjisë (MES). Qëllimi: Lehtësimi i monitorimit dhe analizës së konsumit të energjisë në ndërtesat komunale nga një lokacion qendror. Grupet e synuara / bartës: <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u> <u>Komunat e Qytetit të Shkupit</u> <u>Fondi i efikasitetit energjetik</u>		elektrike Mbrojtja e ambientit jetësor Ajër i pastër	
7. Ditat e efikasitetit energjetik		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Energjia dhe efikasiteti energjetik</u> Përshkrim i shkurtër: Përgatitja e projektit të Ditës së efikasitetit energjetik, me të cilin do të nxitet promovimi i kursimeve të energjisë dhe përdorimi i burimeve alternative të energjisë. Qëllimi: Ngritja e vetëdijes së qytetarëve për rëndësinë e efikasitetit energjetik. Grupet e synuara / bartës: <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2021	Kursimi i energjisë elektrike Mbrojtja e ambientit jetësor	
8. Banka të mençura		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Qyteti i mençur-modernizimi i qytetit</u>	2018 – 2021	Kursimi i energjisë elektrike	

		<u>dheenergija dhe efikasiteti energjetik</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Qyteti i Shkupit do të nisë një program eksperimental për pajisjet urbane, duke vendosur banka të mençura në hapësirat publike, të cilat do të transmetojnë internetin çdo herë që të uleni. Qytetarët do të jenë në gjendje të pushojnë në banka, të përdorin internet falas dhe të ngarkojnë telefonat e tyre dhe kompjuterët portativ (laptopë). Të rinjtë do të jenë në gjendje të përdorin hapësirën publike më shpesh dhe më gjatë, madje edhe për të përfunduar disa nga detyrat e tyre të punës, në një bankë, në një park. <u>Qëllimi:</u> Prezantimi dhe përdorimi i teknologjive të avancuara digjitale në drejtim të përmirësimit të cilësisë së jetës dhe ofrimit të shërbimeve më të mira për qytetarët. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>		Përmirësimi i cilësisë së jetës Sigurimi i shërbimeve më të mira për qytetarët Optimizimi i resurseve të qytetit	
<u>Punët komunale</u>					
Qëllimet, masat dhe projektet	Vlerësimi final / Përp	Përshkrim i shkurtër Qëllimi dhe grupet e synuara /shfrytëzuesit (beneficiary)	Periudha e implementimit /korniza	Rezultatet e pritura	Konstruksioni financiar (shuma), harxhimet për resurset e

	a r ë s i		kohore/afat et		nevojshme
1. Ndërtimi i një stacioni qendror pastrimi të Qytetit të Shkupit në Trubarevë	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e një stacioni qendror pastrimi të Qytetit të Shkupit në Trubarevë. <u>Qëllimi:</u> Pastrimi dhe trajtimi i ujërave të zeza. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2021	Ujërat e zeza të pastruara Mbrojtja e ambientit jetësor	
1. Ndërtimi i kolektorit të djathtë të fekaljeve të lumit Vardar - Qyteti i Shkupit	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e kolektorit të djathtë të fekaljeve të lumit Vardar - Qyteti i Shkupit. Zgjidhje integrale për trajtimin e ujërave të zeza me sistem kolektor për mbledhjen dhe pastrimin e ujërave të zeza, në ujë të kategorisë së dytë. <u>Qëllimi:</u> Ngritja e nivelit të pastërtisë së ujit në lumin	2018 – 2021	Vardari, lum i pastër Mbrojtja e ujërave nëntokësorë Mbrojtja e ambientit jetësor	

		Vardar dhe mbrojtja e ujërave nëntokësore në pellgoren e Shkupit, që përdoren për ujitje dhe pije. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
2. Mirëmbajtja e shtratit të lumit Vardar, degëve të tij dhe kanaleve të hapura në territorin e Qytetit të Shkupit	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për mirëmbajtjen e shtratit të lumit Vardar, degëve të tij dhe kanaleve të hapura në territorin e Qytetit të Shkupit. <u>Qëllimi:</u> Pastrimi dhe mirëmbajtja e rregullt e lumit Vardar dhe degët e saj. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2021	Pastrimi dhe mirëmbajtja e rregullt e lumit Vardar dhe degët e tij. Reduktimi i rrezikut të derdhjes së Vardarit dhe degëve të tij Mbrojtja e ujërave nëntokësore	
2. Përgatitja e dokumentacionit për ndërtimin e kolektorit kryesor fekal në anën e majtë të lumit Vardar	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e dokumentacionit të projektit për ndërtimin e kolektorit kryesor fekal në anën e majtë të lumit Vardar. Projekti duhet të ofrojë një zgjidhje të	2018 – 2021	Vardari, lum i pastër Mbrojtja e ujërave nëntokësore	

		integruar për trajtimin e ujërave të zeza me një sistem të grumbullimit dhe pastrimit të tyre, në ujë të kategorisë së dytë. <u>Qëllimi:</u> Ngritja e nivelit të pastërtisë së ujit në lumin Vardar dhe mbrojtja e ujërave nëntokësore në pellgun e Shkupit, që përdoret për ujitje dhe pije. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>		Mbrojtja e ambientit jetësor	
2. Ndërtimi i kanalizimit fekal për vendbanimet Ergelë, Trubarevë, Goce Dellçev, Jurumleri, Kolonia, Idrizovë dhe Dërma	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e kanalizimit fekal për vendbanimet Ergelë, Trubarevë, Goce Dellçev, Jurumleri, Kolonia, Idrizovë dhe Dërma. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës së banorëve në këto vende. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të vendbanimeve Ergelë, Trubarevë, Goce Dellçev, Jurumleri, Kolonia, Idrizovë dhe Dërma. <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2021	Përmirësimi i cilësisë së jetës së banorëve në këto vende Mbrojtja e ambientit jetësor	
2. 2. Ndërtimi i një rrjeti fekal në blvd. "Aradha partizane", faza e II-të,	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u>	2018 – 2021	Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve	

rr."Moska" deri në urën Kombet e Bashkuara.		<u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e një rrjeti fekal në blvd. "Aradha partizane", faza e II-të, rr."Moska" deri në urën Kombet e Bashkuara. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve dhe mbrojtja e ambientit jetësor. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>		Mbrojtja e ambientit jetësor	
3.Përmirësim i vazhdueshëm i sistemeve të menaxhimit të mbeturinave	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Zbatimi i konceptit të shërbimit qendror komunal si një instancë e centralizuar, ku qytetarët do të jenë në gjendje të raportojnë për një problem në lidhje me shërbimet komunale të Qytetit të Shkupit dhe menjëherë të marrin një përgjigje. Në dispozicion të qytetarëve do të jetë një qendër thirrëse 24 orëshe, aplikim mobil, lajmërimi të rregullta për informacione në sferën komunale, pagesa e shërbimeve komunale dhe monitorimi i statusit të zgjidhjes së problemeve të raportuara. Sigurimi i kontejnerëve të lirë për mbeturinat ndërtimore për qytetarët për të gjetur një zgjidhje për problemet e patejkalueshme me rinovimin e shtëpive të tyre dhe asgjësimin e	2018 – 2021	Përmirësimi i sistemit të përgjithshëm të menaxhimit të mbeturinave Krijimi i një shërbimi komunal të centralizuar Mbrojtja e ambientit jetësor	

		mbeturinave. <u>Qëllimi:</u> Vendosja e një instance të centralizuar, ku qytetarët do të jenë në gjendje të raportojnë një problem në lidhje me shërbimet komunale të Qytetit të Shkupit dhe menjëherë të marrin një përgjigje. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
3. Vendosja e një sistemi për selektim primar të mbeturinave (të thata/të lëngshme), përmes infrastrukturës përkatëse - fillimisht kontejnerë për selektim primar në shtëpitë individuale.	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Vendosja e një sistemi për selektim primar të mbeturinave (të thata/të lëngshme), përmes infrastrukturës përkatëse - fillimisht kontejnerë për selektim primar në shtëpitë individuale. <u>Qëllimi:</u> Ngritjen e nivelit të kulturës për mbledhjen primare të mbeturinave komunale dhe zvogëlimin e saj në sasi nëpër shtëpitë individuale. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2021	Lehtësimi i menaxhimit të mëtejshëm të mbeturinave duke vendosur një selektim primar brenda shtëpive të qytetarëve. Reduktimi i sasisë së mbeturinave komunale Mbrojtja e ambientit jetësor	
3. Kontejnerët nëntokësorë	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit dhe mbrojtja e</u>	2018 – 2021	Reduktimi i sasisë së mbeturinave komunale	

		<u>ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Vendosja e kontejnerëve nëntokësorë. Heqja e mbeturinave komunale nga rrugët e Shkupit, me aktivitete të vogla infrastrukturore. Kontejnerët e rrugëve me mbeturina të shpërndara dhe erë të padurueshme, duhet të zhduken. Me kontejnerët nëntokësorë, përveç ambientit të pastër, mundësohet përzgjedhja e mbeturinave për riciklim. Kontribuohet në pamjen estetike të qytetit, si dhe në aspektin ekologjik, drejt një mjedisi të plotë urban. Kohët moderne kanë sjellë praktika të reja, mbeturinat menaxhohen dhe përpunohen në mënyrë të mençur. <u>Qëllimi:</u> Zvogëlimi i ndotjes së ambientit nëpërmjet përzgjedhjes dhe trajtimit të duhur të mbeturinave. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>		Zvogëlimi i ndotjes së ambientit nëpërmjet përzgjedhjes dhe trajtimit të duhur të mbeturinave Kontribut për estetikën e qytetit.	
3. Instalimi i oborreve mobile të riciklimit për deponimin e mbeturinave të paketuara, mbeturinave elektrike dhe elektronike dhe baterive portative dhe ruajtjen e tyre të	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Instalimi i oborreve mobile të riciklimit për deponimin e mbeturinave të paketuara, mbeturinave elektrike dhe elektronike dhe baterive portative dhe ruajtjen e tyre të	2018 – 2021 година	Selektimi dhe menaxhimi i mbeturinave të paketuara, mbeturinave elektrike dhe elektronike dhe baterive portative	

përkohshme		përkohshme. <u>Qëllimi:</u> Përzgjedhja e këtyre llojeve të mbeturinave në drejtim të menaxhimit të tyre të mëtejme. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>		Mbrojtja e ambientit jetësor	
3. Ngritja dhe ruajtja e gjelbërimit për përdorim publik	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Ngritja dhe ruajtja e gjelbërimit për përdorim publik . <u>Qëllimi:</u> Gjelbërimi i Qytetit të Shkupit dhe mbrojtja e ambientit jetësor. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2021	Gjelbërimi i Qytetit të Shkupit Mbrojtja e ambientit jetësor	
3. Ndërtimi i një infrastrukture komunale në Hipodrom 2	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësive dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e një infrastrukture komunale në Hipodrom 2. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve	2018 – 2020	Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve	800.000 EUR 2019 – 2022 (nga 200.000 EUR në vit)

		<u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të komunës Gazi Babë Qyteti i Shkupit (60%) Komuna Gazi Babë (40%)			
4. Ndërtimi i një kanali të hapur atmosferik mbi Qarkoren Veriore	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e një kanali të hapur atmosferik mbi Qarkoren Veriore. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve dhe mbrojtja e ambientit jetësor. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit (30%)</u> Komuna Gazi Babë (30%) Qeveria e R.së Maqedonisë (40%)	2018 – 2020	Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve Mbrojtja e ambientit jetësor	1.000.000 EUR (2019 – 2020) (nga 500.000 EUR në vit)
4. Ndërtimi i një gypërçuesi primar të ujësjellësit për Hipodromin 2 dhe zonën industriale, Qarkorja Veriore.	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e një gypërçuesi primar të ujësjellësit për Hipodromin 2 dhe zonën industriale, Qarkorja Veriore. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve. <u>Grupet e synuara / bartës:</u>	2018 – 2020	Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve	3.000.000 EUR (2019 – 2021) nga 1.000.000 EUR në vit

		Qytetarë të komunës Gazi Babë Qyteti i Shkupit (100%)			
4. Rindërtimi i gypërçuesit primar për furnizimin me ujë dhe për ujërat e zeza në rrugën "Lazar Pop Trajkov".		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për rindërtimin e gypërçuesit primar për furnizimin me ujë dhe për ujërat e zeza në rrugën "Lazar Pop Trajkov". <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve dhe mbrojtja e ambientit jetësor <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të komunës Gazi Babë Qyteti i Shkupit (100%)	2018 – 2020 година	Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve	1.000.000 EUR (2019 – 2020) Për një vit nga 500.000 EUR
4. Edukimi i anëtarëve të shoqatave të qytetarëve, administratës dhe institucioneve brenda qytetit të Shkupit, edukimit nëpër shkolla dhe institucione parashkollore për mënyrat e selektimit dhe zvogëlimit të mbeturinave të krijuara	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Edukimi i vazhdueshëm i anëtarëve të shoqatave të qytetarëve, administratës dhe institucioneve brenda qytetit të Shkupit, edukimit në shkolla dhe institucione parashkollore për mënyrat e selektimit dhe zvogëlimit të mbeturinave të krijuara. <u>Qëllimi:</u> Ngritja e vetëdijes dhe nivelit të kulturës për zvogëlimin dhe selektimin e mbeturinave, gjë	2018 – 2021	Pakësimi i mbeturinave komunale	Selektimi i duhur i mbeturinave

		që do të mundëson trajtimin të drejtë të mëtejshëm.			
		Grupet e synuara / bartës: <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>			
4. 4. Përfshirja e qytetit të Shkupit dhe komunave të Qytetit të Shkupit në sigurimin e hapësirës së përbashkët dhe infrastrukturës së nevojshme për ruajtjen dhe trajtimin e përkohshëm të mbeturinave komunale, të grumbulluara në mënyrë selektive nëpër qendrat e grumbullimit dhe në oborret e riciklimit.	9	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit dhe mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përfshirja e qytetit të Shkupit dhe komunave të Qytetit të Shkupit në sigurimin e hapësirës së përbashkët dhe infrastrukturës së nevojshme për ruajtjen dhe trajtimin e përkohshëm të mbeturinave komunale, të grumbulluara në mënyrë selektive nëpër qendrat e grumbullimit dhe në oborret e riciklimit. <u>Qëllimi:</u> Reduktimi i kostonë të transportit të mbeturinave deri te numri i vogël i qendrave apo oborreve. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2021	Përmirësimi i selektimit, depozitimit dhe riciklimit të mbeturinave komunale Reduktimi i sasisë së mbeturinave komunale Mbrojtja e ambientit jetësor	
5. Ngritja e kontejnerëve në të gjitha shkollat e mesme për selektimin e mbeturinave me qëllim riciklimin e tyre.		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u>	2018 – 2021	Ndërgjegjësimi i nxënësve dhe krijimi i një kulture për selektimin dhe riciklimin e	

		Vendosja e një sistemi për selektimin e mbeturinave primare në shkollat e mesme, duke vendosur kontejnerë në të gjitha shkollat e mesme për selektimin e mbeturinave, me synim riciklimin e tyre. <u>Qëllimi:</u> Ndërgjegjësimi i nxënësve dhe krijimi i një kulture për selektimin dhe riciklimin e mbeturinave. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Komunat e Qytetit të Shkupit Shkollat e mesme të Qytetit të Shkupit <u>Qyteti i Shkupit</u>		mbeturinave Reduktimi i sasisë së mbeturinave komunale Mbrojtja e ambientit jetësor	
<u>Turizmi</u>					
Qëllimet, masat dhe projektet	Vlerësimi final / Përparesi	Përshkrim i shkurtër Qëllimi dhe grupet e synuara /shfrytëzuesit (beneficiary)	Periudha e implementimit /korniza kohore/afatet	Rezultatet e pritura	Konstruksioni financiar (shuma), harxhimet për resurset e nevojshme
1. Aktiviteti - zhvillimi i një modeli për menaxhimin e Kanionit Matkë	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Zhvillimi i një modeli për menaxhimin e Kanionit Matkë.	2018 – 2019	Krijimi i një ambienti të domosdoshëm për fillimin e zhvillimit institucional dhe zbatimin e projekteve të infrastrukturës	

		Qëllimi i projektit është krijimi i një ambienti të domosdoshëm për fillimin e zhvillimit institucional dhe zbatimin e projekteve të infrastrukturës për zhvillimin e Kanionit Matkë. Menaxhimi i duhur i Kanionit të Matkës hap mundësi shumë më të mëdha për zhvillimin e turizmit dhe përmbajtjen rekreative në vend, poashtu sjell më shumë para dhe vende pune për vendasit. <u>Qëllimi:</u> Zhvillimi i turizmit përmes ofrimit të përmbajtjes rekreative dhe aktiviteteve të tjera të kanionit Matka. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Turistë <u>Qyteti i Shkupit</u>		Zhvillimi i turizmit në Kanionin Matkë Përfitimet financiare dhe vendet e punës për banorët vendas	
Zona e parkimit në Matkë	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Sigurimi i hapësirës adekuate për parkim në Matkë. <u>Qëllimi:</u> Zhvillimi i infrastrukturës adekuate dhe hapësirës për parkim për vizitorët e Matkës. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Turistë	2018 – 2021	Zhvillimi i turizmit në Kanionin Matkë Qasje më të lehtë dhe parkim të sigurt të automjeteve	300000 EUR

		<u>Qyteti i Shkupit</u>			
1. Korsi për biçikleta – downhill në Vodno	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Vendosja e korsisë së biçikletave në Vodno. <u>Qëllimi:</u> Sigurimi i një shtegu dhe infrastrukture të përshtatshme për çiklizëm malor. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Turistë <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2021	Zhvillimi i turizmit Inkurajimi i çiklizmit	22000 EUR
2. Qarkore deri në qendrën rekreative Matkë	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i një projekti për një rrugë qarkore nga rruga e vjetër Shkup - Tetovë deri në stacionin policor Matkë. Lidhja e Matkës me autostradën Shkup-Tetovë, me qëllim të qasjes së lehtë me të gjitha pjesët e Shkupit. Zvogëlimi i trafikut në rrugën kryesore përmes Sarajit dhe Shishovës. Shtimi i sigurisë për fëmijë fshatave dhe përmirësimi i ambientit jetësor. Ky akses i Matkës hap mundësi shumë më të mëdha për zhvillimin e turizmit dhe përmbajtjen	2018 – 2021	Funksionim më i mirë, shkarkim dhe trafik më i sigurt në Matkë Zhvillimi i turizmit	

		rekreative në vend, poashtu sjell më shumë para dhe vende pune për vendasit. <u>Qëllimi:</u> Qasje më e lehtë dhe më e sigurt drejt Kanionit Matkë <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Turistë <u>Qyteti i Shkupit</u>			
2. Organizimi i 4 manifestimeve tremujore që do të prezentojnë aspektin kulturor dhe social të qytetit të Shkupit dhe do të jenë liderë të industrisë së turizmit në rajon	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i volitshëm afarist</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Organizimi i 4 manifestimeve tremujore që do të prezentojnë aspektin kulturor dhe social të qytetit të Shkupit dhe do të jenë liderë të industrisë së turizmit në rajon. <u>Qëllimi:</u> Zhvillimi i turizmit përmes promovimit të aspektit kulturor dhe social të qytetit të Shkupit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Turistë <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2021	Zhvillimi i turizmit	Përmirësimi i aspektit social dhe kulturor i Qytetit të Shkupit.
2. Ndërtimi ilidhjes rrugore dhe infrastrukturës komunale për kompleksin SRC Hipodrom - Argëtim, Zbavitje, VELNES	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u>	2018 – 2020	Zhvillimi i turizmit	2.000.000 EUR (2020 – 2022) Vitin e parë dhe të dytë nga 500.000 EUR

		<u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e lidhjes rrugore dhe infrastrukturës komunale për kompleksin SRC Hipodrom - Argëtim, Zbavitje, VELNES . <u>Qëllimi:</u> Zhvillimi i turizmit përmes investimeve adekuate në Qendrën e Rekreacionit Sportiv. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të komunës Gazi Babë <u>Qyteti i Shkupit</u> (60%) Komuna Gazi Babë (40%)			Viti i tretë 1.000.000 EUR
2. Rivitalizimi dhe komercializimi i Kalasë - simbolit të Shkupit.	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Revitalizimi kulturor e turistik i Kalasë së Shkupit përfshin edhe vende për pushim, dyqane për suvenire, qendra multimediale, etj. Kalaja ka një potencial të madh turistik për promovimin e një trashëgimie të vlefshme kulturore. <u>Qëllimi:</u> Zhvillimi i turizmit përmes promovimit të lokalitetit Kalaja. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Turistë <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2021	Zhvillimi i turizmit në qytetin e Shkupit Rivitalizimi i Kalasë	

		<u>Ministria e Kulturës</u> <u>Drejtoria për mbrojtjen e trashëgimisë kulturore</u>			
2. Muzeu shkencor-natyror dhe stacioni i shpëtimit në lokalitetin Matkë.	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve, standardit jetësor dhe mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Hapja e muzeut shkencor-natyror dhe stacionit të shpëtimit në lokalitetin Matkë. <u>Qëllimi:</u> Zhvillimi i turizmit në Kanionin Matkë. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Turistë <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2021	Zhvillimi i turizmit në kanionin Matkë	300000 Euro
2. Ura e varur në lokalitetin Matka (që lidh korsinë e këmbësorëve me shpellën Burim (Vrelo))	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit dhe përmirësimi i cilësisë së jetës dhe standardit të qytetarëve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e një ure të varur në lokalitetin Matka (lidhje e korsisë së këmbësorëve me shpellën Burim (Vrelo)). <u>Qëllimi:</u> Zhvillimi i turizmit në Kanionin Matkë. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u>	2018 – 2021	Zhvillimi i turizmit në kanionin Matkë	180000 Euro

		Turistë <u>Qyteti i Shkupit</u>			
2. Shtigje alpinizmi për amatorë - Via Ferate	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i përshtatshëm afarist dhe përmirësim të cilësisë së jetës dhe standardit jetësor të qytetarëve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Realizimi i projektit për ndërtimin e shtigjeve të alpinizmit për amatorë - Via Ferate <u>Qëllimi:</u> Zhvillimi i ofertës për turizmin alpinist në Shkup. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Turistë <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2021	Zhvillimi i turizmit alpinist	280000 Euro
2. Fushë e golfit - Komuna e Gazi Babës	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit dhe nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Hapja e fushës së golfit në komunën e Gazi Babës. <u>Qëllimi:</u> Zhvillimi i turizmit në komunën e Gazi Babës. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Turistë <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2021	Zhvillimi i turizmit në komunën e Gazi Babës	

3. Rrëfim i filmuar sipas mitit për Shkupin	3	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i përshtatshëm afarist</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përgatitja e rrëfimit të filmuar sipas mitit për Shkupin. <u>Qëllimi:</u> Promovimi i qytetit të Shkupit dhe nxitja e turizmit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Turistë Qyteti i Shkupit	2018 – 2021	Promovimi i qytetit të Shkupit	
1. Ndriçimi i shpellës Bukuroshe.	2	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Ndriçimi i shpellës Bukuroshe në Kanionin Matkë. <u>Qëllimi:</u> Theksimi i bukurisë së shpellës dhe nxitja e turizmit në Kanionin e Matkës. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Turistë Qyteti i Shkupit	2018 – 2019	Theksimi i bukurisë së shpellës Bukuroshe	
1. Zgjerimi i ofertës turistike / Promovimi i ofertës turistike rajonale	2	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i përshtatshëm afarist</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u>	2018 – 2019	Lidhja me operatorët rajonal turistik	

		Zgjerimi i ofertës turistike / Promovimi i ofertës turistike rajonale. <u>Qëllimi:</u> Lidhja me operatorët rajonalistik për promovimin e R. të Maqedonisë dhe qytetit të Shkupit ,si destinacion turistik. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Turistë <u>Qyteti i Shkupit</u> Tur operatorët		Promovimi i R. së Maqedonisë dhe qytetit të Shkupit si destinacion turistik.	
1. Zonë pikniku KTHESA	2	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit dhe përmirësimi i cilësisë së jetës dhe standardit të qytetarëve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Zona e piknikut pranë lumit Treska dikur ka qenë e njohur, por sot është e neglizhuar dhe e mbushur me mbeturina dhe kullosa të egra. Ky vend është një vend tradicional pikniku për shumë breza. Kthimi i KTHESËS për qytetarët do të bëhet duke e pastruar hapësirën dhe duke e ndërtuar një rrugë hyrëse e duke instaluar më pas pajisje urbane. <u>Qëllimi:</u> Shndërrimi i komunës Saraj bashkë me liqenin Treska dhe Kanionin e Matkës, në një nga destinacionet kryesore turistike dhe rekreative në Shkup.	2018 – 2020	Komuna Saraj-destinacion turistik dhe rekreativ	Zhvillimi i turizmit

		<u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Turistë <u>Qyteti i Shkupit</u> Komuna Saraj			
1. QSR „Treska“		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit dhe përmirësimi i cilësisë së jetës dhe standardit të qytetarëve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> QSR „Treska“ është një nga objektet kapitale të qytetit që u duhet lënë në trashëgimi gjeneratave. Me rigjallërimin e tij qytetarët e Shkupit do të fitojnë një kënd të mirë për rekreim dhe një mundësi për të shpëtuar nga nxehtësia dhe ndotja. Nevojitet ndërtimi i një sistemi kolektor në lumin Treska me qëllim që ujërat e këtij lumi të pastrohen gjatë derdhjes në Vardar si dhe të përshtatet liqeni për not. <u>Qëllimi:</u> Ringjallja e liqenit Treska në formën e një qendre pikniku dhe rekreimi me ujë të pastër për not. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit Komuna e Sarajit me marrëveshje për pjesëmarrje të ndërsjellë	Fundi i vitit 2020	Ringjallja e liqenit Treska në formën e një qendre pikniku dhe rekreimi me ujë të pastër për not Zhvillimi i ambientit jetësor	

2. Tregu i dytë për lule në qytet, në rajonin e Bit Pazarit	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Shkupi do të fitojë një tjetër treg për lule. Qyteti i Shkupit ka mirëkuptim për tregtarët që punojnë në tezga të paligjshme me shumë përpjekje për të fituar mjete për ekzistencë. Prandaj, në bashkëpunim me "Tregun e Shkupit", të gjithë tregtarëve të tezga të vendosura në mënyrë të paligjshme, do t'u ofrohet hapësirë në tregun e Bit pazarit, me disa kushte të favorshme. <u>Qëllimi:</u> Sigurimi i hapësirës për tregtarët e luleve. <u>Grupet e synuara :</u> <u>Qytetarë</u> <u>Tregëtarë</u> <u>Qyteti i Shkupit</u> <u>Komuna Çair</u> <u>Oda e tregëtarëve e R. të Maqedonisë</u>	Deri në vitin 2019	Dy lokalitete për treg të luleve dhe mbështetje për shitësit	
2. Autokampi i qytetit për turistët	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i përshtatshëm afarist</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Auto kampi, si atraksion kryesor turistik, do të mundësojë tërheqjen e turistëve të huaj, të cilëve do t'u prezantohen shërbimet e kampit dhe do të jenë në gjendje të shijojnë kuzhinën tradicionale maqedonase. Si më tërheqëse, do të ndërtohen shtëpizat e drurit, në dy madhësi, për dy njerëz, po edhe	Deri në vitin 2021	Promovimi i turizmit dhe tërheqja e turistëve të huaj	

		për të gjithë familjen, të cilat do të jenë plotësisht të rregulluara me performancë të lartë. <u>Qëllimi:</u> Promovimi i turizmit dhe tërheqja e turistëve të huaj. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Turistë Qyteti i Shkupit			
3. Byroja turistike e Qytetit të Shkupit		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i përshtatshëm afarist</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Ekipimi dhe organizimi i shërbimit turistik me mbështetje cilësore për njerëzit që vizitojnë Shkupin. Hapja e pikave turistike në vendet më të frekuentuara, me rekomandime dhe materiale për informimin rreth akomodimit dhe përmbajtjes kulturore, me qëllim që t'u ofrohet ndihmë hoteleve dhe restoranteve, bizneseve të vogla dhe artistëve, për më shumë akses ndaj klientëve dhe mysafirëve. <u>Qëllimi:</u> Qasje kah informacioni cilësor dhe në kohë për turistët lidhur me kapacitetet e vendosjes, vendet turistike dhe përmbajtjet kulturore të Qytetit të Shkupit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Turistë Qyteti i Shkupit	2018 – 2019	Zhvillimi i turizmit në qytetin e Shkupit Qasje kah informacioni cilësor dhe në kohë për turistët	

4. 4. Rregullimi i hapësirës së AKUADUKT-it në Shkup	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë së jetës së qytetarëve, standardit jetësor dhe mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Akuadukti i Shkupit ka rëndësi historike dhe kulturore për qytetarët e Republikës së Maqedonisë dhe mund të jetë një atraksion i vërtetë turistik. Rehabilitimi i plotë i Akuaduktit të dëmtuar dhe zonës rreth tij, pastrimi dhe rregullimi i lumit, ndërsa hapësira do të mbrohet si një zonë kulturore. <u>Qëllimi:</u> Shndërrimi i Akuaduktit dhe rrethinës së tij në një hapësirë turistike dhe kulturore për të gjithë qytetarët e Maqedonisë, si dhe për turistët që vizitojnë kryeqytetin. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> <u>Qytetarë të Qytetit të Shkupit</u> Turistë <u>Qyteti i Shkupit</u>	2018 – 2020	Zhvillimi i turizmit në qytetin e Shkupit Akuaduk-ti i Shkupit - i revitalizuar në hapësirë turistike dhe kulturore	
5. Tren-teleferik në Kala (Funicular)	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Treni - teleferiku (Funicular) përbëhet nga një palë makina të pasagjerëve (vagonave portativë) që tërhiqen teposhtë nga kabli i njëjtë që rrotullohet rreth rrotës së makarasë	Deri në vitin 2021	Atraksione të reja turistike në qytet	

		në pjesën e sipërme të shtegut. Vagonët e transmisionit janë të lidhur përgjithmonë në skajet e kordonit dhe janë kundërbalancuar me njëri-tjetrin. Ata lëvizin në mënyrë sinkrone: derisa një makinë ngjitet, tjetra shkon poshtë drejt shtegut .Përmes realizimit të këtij projekti, do të krijohet edhe një atraksion turistik. <u>Qëllimi:</u> Atraksion turistik dhe promovimi i Kalasë. <u>Grupet e synuara:</u> Qytetarë Turistë Qyteti i Shkupit			
6. Regjistri i objekteve hotelierike		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i përshtatshëm afarist</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Objektet hotelierike për vendosje (hotel, motel, pansion, apartament turistik, shtëpi mali dhe gjuetie) si dhe objektet hotelierike për ushqim - restoranti dhe restoranti tavernë, i kategorizuar me yje, sipas kushteve dhe standardeve të përcaktuara për lloje të caktuara të objekteve të tilla në drejtim të shtrirjes, pajisjes dhe cilësisë së shërbimeve . Regjistri i objekteve hotelierike do të ndihmojë që të ketë një pasqyrë më të mirë për objektet hotelierike, gjendjen e tyre, shërbimet cilësore dhe notat e tyre të marra nga mysafirët e shërbyer.	Mesi i vitit 2019	Objekte të regjistruara hotelierike	

		<u>Qëllimi:</u> Pasqyrimi gjendjes ekzistuese të objekteve hotelierike. <u>Grupet e synuara:</u> Qytetarë Turistë Qyteti i Shkupit Ministria e ekonomisë- Sektori i turizmit dhe hotelierisë			
7. Regjistri i turistëve		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i përshtatshëm afarist</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Nëpërmjet krijimit të një regjistri turistësh do të jemi në gjendje të ofrojmë një pasqyrë më të detajuar për vizitat e turistëve të huaj brenda vendit tonë dhe qytetit tonë. Do të merren të dhënat se si dhe ku qëndrojnë, nga cili vend janë dhe sa janë të kënaqur nga qëndrimi në Republikën e Maqedonisë. Në këtë mënyrë do të përcaktohen destinacionet e dëshiruara dhe do të bëhen statistika se sa të huajt pretendojnë të qëndrojnë në vendin tonë, me qëllimin përfundimtar - përmirësimin e shërbimeve të hotelierisë dhe promovimin më të madh të destinacioneve të dëshiruara. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i shërbimeve të hotelierisë. <u>Grupet e synuara:</u> Turistë Ofruesit e shërbimeve hotelierike			

		Qyteti i Shkupit			
<u>Zejtaria</u>					
Qëllimet, masat dhe projektet	Vlerësimi final/ P ë r p a r ë s i	Përshkrim i shkurtër Qëllimi dhe grupet e synuara/ shfrytëzues (beneficiary)	Periudha e implementi mit/ korniza kohore/ afatet	Rezultatet e pritura	Konstruksioni financiar (shuma), harxhimet për resurset e nevojshme
1. 1. Fushata imazhi për zejtari dhe arsimit mesëm profesional	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxjtja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Një fushatë që promovon zejtarinë dhe rëndësinë e saj, arsimin e mesëm profesional, mësimin tërë jetësor dhe arsimin e të rriturve, për të rritur imazhin e zejtarisë dhe arsimit të mesëm profesional dhe rëndësinë e tij për krijimin e një fuqie punëtore cilësore në tregun e punës me qëllim krijimin e profesionit të duhur të mesëm profesional, një edukim që prodhon kuadër cilësor. <u>Qëllimi:</u>	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Arsimimi i duhur profesional dhe kuadër cilësor	

		Arsimi i duhur profesional. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qyteti i Shkupit Ministria e arsimit			
2. Mbështetje financiare për trajnimin e praktikantëve dhe çirakëve në zejtari	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Trajnimi i praktikantëve dhe çirakëve në zejtari, përmes lehtësimeve të ndryshme dhe mbështetjes financiare, me qëllim të rikualifikimit dhe mbikualifikimit të mëtejshëm. Qëllimi kryesor i projektit është rrjetëzimi i nxënësve të shkollave të mesme dhe çirakëve përmes krijimit të një rrjeti sipërmarrësish të rinj si dhe realizimi i trajnimeve për zhvillimin e biznesit dhe planit garues në biznes. <u>Qëllimi:</u> Rikualifikimi dhe mbikualifikimi i çirakëve dhe praktikantëve. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> APRM Qyteti i Shkupit	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Rikualifikim dhe mbikualifikim	
3. Përmirësimi i arsimit profesional që krijon një fuqi punëtore e cila do t'i zbatojë njohuritë, aftësitë dhe	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u>	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Përmirësimi i arsimit të mesëm profesional	

kompetencat		Përshtatje graduale e rrjetit të shkollave profesionale me nevojat e ekonomisë lokale dhe planet e zhvillimit lokal. Zhvillimi i fuqisë punëtore dhe aftësive duhet të ndjekë rëndësinë logjike të zhvillimit lokal dhe të ekonomisë lokale në kontekstin e zhvillimit ekonomik të vendit. Përmirësimi i bashkëpunimit ndërmjet sektorit të biznesit dhe shkollave që ofrojnë kuadër profesional. <u>Qëllimi:</u> Fuqi punëtore e gatshme për të aplikuar njohuritë dhe aftësitë. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Ministria e Arsimit dhe Shkencës Qyteti i Shkupit Oda e zejtarëve			
4. Mbështetje për zejtarët në komunat ku nuk ka apo në komunat rurale, me dhënien falas të hapësirës dhe lirimin nga taksat komunale etj.	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxiti e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Mbështetje për zejtarët nga profesionet deficitare dhe zanatet që janë në shuarje e sipër duke i liruar na pagesa e taksës komunale si masë stimuluese për gjallërimin e zanateve. <u>Qëllimi:</u> Stimulimi i zejtarisë. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Zejtarë	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Zejtari e stimuluar dhe e zhvilluar	

		Qyteti i Shkupit			
5. Trajnim praktik tek punëdhënësit - sistem dual në arsimin e mesëm profesional, mbështetje financiare për nxënësit dhe punëdhënësit	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Sistemi arsimor dual ofron një korrelacion të përmbajtjes teorike dhe praktike të arsimit në mënyrë që përmes këtij sistemi edukohen kuadro që do të korrespondojnë me nevojat aktuale të tregut të punës. Vendosja e të ashtuquajturit "trekëndësh i artë". nënkuptohet bashkëpunimi ndërmjet sektorit privat, institucioneve shtetërore (Ministria e Arsimit dhe Shkencës, shkollat e mesme, fakultetet) dhe komunitetit të biznesit. Sigurim të kuadrit profesional nga nxënësit, të cilët gjatë shkollimit të tyre të mesëm do të jenë të përgatitur për të punuar në një kompani të caktuar. Për të dyja palët ka një situatë fituese, kompanitë nuk do të humbin kohë dhe mjete për edukimin e kuadrit të ri, ndërsa nxënësit mund të ndjehen të sigurt se pas përfundimit të arsimimit të tyre të mesëm do të punësohen në kompani, në të cilat kanë fituar praktikën gjatë shkollës së mesme. <u>Qëllimi:</u> Trajtime dhe edukim adekuat nëpër shkollat e mesme profesionale për të krijuar kuadër	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Sistem i zhvilluar dual në arsimin e mesëm profesional	

		kompetent. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Nxënësit, kompani me kuadër të pamjaftueshëm profesional Persona të papunësuar Nxënësit e shkollave të mesme Qyteti i Shkupit Oda e zejtarëve Sektori privat			
6. Përzgjedhja e një suvenirit të Qytetit të Shkupit dhe mbështetja	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i përshtatshëm afarist dhe nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Disejnim dhe përzgjedhja e një suvenirit që do të jetë një shenjë e unifikuar e qytetit të Shkupit, përmes konkursit me mbështetjen e qytetit. Krijimi i një rrëfimi të brenduar dhe të unifikuar për qytetin, sipas shembullit të metropoleve të botës, do të përhapet në të gjithë botën si shenjë dalluese për Shkupin. Inkurajim i inovacionit dhe krijimtarisë, vlerës kulturore, praktikës dhe mundësisë reale për prodhimin e disejnit / suvenirit, si dhe qëndrueshmëria ekologjike e prodhimit. <u>Qëllimi:</u> Zhvillimi dhe nxitja e zejeve kreative dhe promovimi i Qytetit të Shkupit <u>Grupet e synuara / bartës:</u>	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Nxitja e zejeve kreative dhe promovimi i Qytetit të Shkupit	300 000 den (fond shpërblyes) 6 muaj

		Zejtare, artizanë, disajnerë, zejtare kreativ Qyteti i shkupit, Shoqata të qytetarëve, Institucionet arsimore, Oda e zejtareve			
7. 7. Manifestime për përzgjedhjen e zejtarit të vitit	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Një manifestim që synon të promovojë zejtarinë dhe rëndësinë e saj, të promovojë arsimin e mesëm profesional dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës dhe arsimin e të rriturve, të rrisë imazhin e zanatit dhe të arsimit të mesëm profesional dhe rëndësinë e tij për krijimin e një fuqie punëtore cilësore në tregun e punës. Përmes përzgjedhjes së zejtareve të vitit, konkurrenca mes zejtareve do të nxitet dhe do të ketë një ndikim pozitiv në inovacionin e përgjithshëm. <u>Qëllimi:</u> Promovimi i zejtarisë dhe nxitja. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Zejtare Oda e zejtareve Qyteti i Shkupit Shoqata e qytetarëve			500.000den.
8. 8. Bashkëfinancimi i "Ditës së hapur të zejtarisë" me promovimin e zejeve	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i përshtatshëm afarist dhe nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe</u>	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Ngritja e imazhit të zejtarisë dhe arsimit të mesëm profesional dhe roli i tij për krijimin e fuqisë	

dhe arsimit të mesëm profesional		<u>sipërmarrësisë</u> Përshkrim i shkurtër: Projekti "Ditët e Zejtarëve" është një manifestim që do të synojë të promovojë mundësitë dhe shërbimet e ofruara nga Oda e zejtarëve -Shkup, si dhe të sjellë zejtarinë më pranë rinisë, qytetarit të zakonshëm dhe institucioneve të sistemit. Fushata për promovimin e zanateve si një faktor për zhvillimin ekonomik, ruajtjen e traditës dhe kulturës së vendit tonë, si dhe mundësinë për kualifikimin e kuadrit të ardhshëm zejtar. <u>Qëllimi:</u> Ngritja e imazhit të zejtarisë dhe arsimit të mesëm profesional dhe roli i tij për krijimin e fuqisë cilësore të punës në tregun e punës. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Shkollat e mesme profesionale Zejtarë Perona të papunë Oda e zejtarëve Qyteti i Shkupit		cilësore të punës në tregun e punës.	
9. Shitore për suvenire dhe punime artizanale në qendrën e qytetit ose të shfrytëzohen dyqanet ekzistuese të suvenirëve që i posedon Ministria e Kulturës në qendër të Shkupit	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i përshtatshëm afarist dhe nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> Përshkrim i shkurtër: Hapja e dyqanit/ dyqaneve për artizanate dhe suvenire maqedonase që është karakteristike e kulturave tradicionale dhe mënyrës së jetesës, ose vendosjen e bashkëpunimit midis dyqaneve për suvenire	2019	Nxitja e inovacionit dhe bashkëpunimit	

		të Ministrisë së Kulturës, për promovim më të mirë dhe inkurajimin e inovacionit në zejet kreative. <u>Qëllimi:</u> Nxitja e inovacionit dhe bashkëpunimit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Zehtarë kreativ, qytetarët dhe turistët, vizitorë, Oda e zehtarëve-Shkup dhe Qyteti i Shkupit si dhe Ministria e Kulturës, Shoqatat e qytetarëve, zehtarë etj.			
9. Mbështetje financiare për zehtarët për furnizim me pajisje, mjete, rinovimin e hapësirës afariste	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Dhënia e mbështetjes financiare do të paraprihet nga një proces trajnimi prej dy ditësh në ambientet e Odës së Zehtarëve në Shkup, nga zehtarët e Shkupit për detyrimet ligjore të zehtarëve, rregullativën tatimore dhe trajnimin për marketing. Financimi për projektet artizanale pritet të kontribuojë në objektivat e mëposhtme: • Prokurimi i pajisjeve dhe mjeteve. • Rregullimii dhe përmirësimi i hapësirës afariste. • Krijimi i një ueb faqeje apo materiali promovues. • Disejnim i produktit. • Subvencionimi për punësime të reja. • Fitimi i njohurive themelore për fillimin, menaxhimin, mirëmbajtjen dhe zhvillimin e	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Hapja e vendeve të reja të punës që do të japin shtysë për mundësitë potenciale të punësimit dhe vetëpunësimit.	

		zejtarisë. <u>Qëllimi:</u> Hapja e vendeve të reja të punës që do të japin shtysë për mundësitë potenciale të punësimit dhe vetëpunësimit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Zejtarë, Ministria e ekonomisë, komunat, Qyteti i Shkupit			
10. Mbështetja financiare për trajnimet e zejtarëve (provimi i mjeshtrit, mentorimi)	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxjtja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Projekti përfshin bashkëfinancimin nga ana e vetëqeverisjes lokale dhe shtetit për kualifikim dhe rikualifikim si një investim për zhvillimin e ekonomisë, uljen e papunësisë dhe ofrimin e produkteve dhe shërbimeve cilësore si dhe përmirësimin e produktivitetit. <u>Qëllimi:</u> Ulja e papunësisë dhe ofrimi i produkteve dhe shërbimeve cilësore si dhe përmirësimi i produktivitetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Zejtarë Oda e zejtarëve Ministria e Kulturës Ministria e Arsimit dhe Shkencës Qyteti i Shkupit Komunat	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Zvogëlimi i papunësisë	
11. 11. Mbështetja	27	<u>Qëllimi strategjik:</u>	Në	Ulja e papunësisë	

financiare për rikualifikim dhe mbikualifikim për profesionet zejtare, të kërkuara në tregun e punës		<u>Nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përmes mbështetjes financiare për trajnime për zhvillimin profesional të zejtarëve, do të sigurohet një trajnim i plotë për rikualifikim, pa shpenzime financiare për zejtarët, gjë që do të rrisë produktivitetin e kërkesës në tregun e punës. <u>Qëllimi:</u> Ulja e papunësisë dhe ofrimi i produkteve dhe shërbimeve cilësore si dhe përmirësimi i produktivitetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Zejtarë Oda e zejtarëve Ministria e Kulturës Ministria e Arsimit dhe Shkencës Qyteti i Shkupit Komunat	vazhdimësi deri në vitin 2021	dhe ofrimi i produkteve dhe shërbimeve cilësore si dhe përmirësimi i produktivitetit	
12. Përfshirja e Odës gjatë marrjes së vendimeve për zejtarët.	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i përshtatshëm afarist</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përfshirja e Odës së Zejtarëve në vendimmarrje nënkupton që në fushën e zejtarisë të krijohet mundësi që palët e interesuara të ndikojnë në zhvillimin e politikave në nivel kombëtar dhe lokal. Në këtë mënyrë do të krijohet një transparencë dhe llogaridhënie, përgjegjësi (përgjigje ndaj situatave të caktuara dhe	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Bashkëpunimi i përmirësuar midis Institucioneve dhe Qytetit.	

		zgjidhjen e problemeve), efikasitet më të mirë gjatë menaxhimit si dhe rritje e mundësisë për ndjekjen e punës së pushtetit, vetëdije e rritur publike, njohuri dhe aftësi për të përcaktuar dhe përfaqësuar interesat individuale dhe interesat e komunitetit lokal; rritje e besimit në institucionet e sistemit. <u>Qëllimi:</u> Bashkëpunim për të patur përgjegjësi më të madhe dhe efektivitet gjatë punës, duke i detektuar nevojat e vërteta. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Oda e zejtarëve Qyteti i Shkupit			
13. Brendimi tradicional i ushqimit (peta, byrek, ëmbëlsira...)	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Maqedonia ka prodhime specifike bujqësore dhe ushqime tradicionale, me përbërës autentikë dhe shije karakteristike vetëm për disa rajone. Dashamirët e kuzhinës së mirë dhe recetave të vjetra të përgatitura në shtëpi, udhëtojnë nga distanca të largëta për të provuar ushqimin maqedonas. Interesi për ushqimet tradicionale maqedonase në botë rritet për shkak të shijes së veçantë, pamjes së vërtetë dhe aromës. Recetat për përgatitjen e ushqimit që barten nga brezi në brez, dallojnë nga ato industriale, siç është shija e djathit	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Ushqim i brenduar tradicional	

		tradicional të staneve që është më i kërkuar se prodhimet e marketeve. Këto prodhime, ashtu si dhe në Evropë, edhe në Maqedoni mund të mbrohen me ligj. <u>Qëllimi:</u> Brendimi i ushqimit tradicional. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Objektet hotelierike Furrat Pastiçeritë			
14. Gjetja e lokacioneve-punëtorive për zejtarët	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i përshtatshëm afarist dhe nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Punëtoritë për praktikë dhe përgatitje etj. janë pjesë e programeve për rikualifikim dhe mbikualifikim, në të cilat fitohen njohuritë dhe praktikat e duhura për bërjen e gjëseneve zejtare. Në këtë mënyrë, nxënësve të shkollave të mesme, studentëve dhe njerëzve të tjerë u prezantohen mundësinë për të mësuar diç të re, si dhe mundësinë për të filluar biznesin vetanak apo hapjen e punëtorisë për zeje. <u>Qëllimi:</u> Lokacione përkatëse për punëtori zejesh. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Zejtarë Oda e zejtarëve	Deri në vitin 2019	Lokacione për punëtori	

		Ministria e Kulturës Qyteti i Shkupit			
15. Mbështetje për zejtarët për vendosjen e panelëve diellorë	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë dhe energjia dhe efikasiteti energjetik</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Panelët diellorë mundësojnë kursime të konsiderueshme dhe energji falas. Nëpërmjet mbështetjes së zejtarëve për vendosjen e panelëve diellorë, kontribuohet në reduktimin e kostove të energjisë elektrike, si dhe në mbrojtjen nga ndryshimet klimatike. <u>Qëllimi:</u> Reduktimi i kostove të energjisë elektrike dhe mbrojtja e mjedisit jetësor. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Dyqanet zejtare Qyteti i Shkupit Komunat Ministria e ekonomisë	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Reduktimi i kostove të energjisë elektrike dhe mbrojtja e mjedisit.	
16. Vendosja e shtëpizave për artizanate kreative	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Vendosja e shtëpizave në vende atraktive, tërheqëse për turistët, në të cilat mund të ekspozohen artizanatet kreative.	Deri në vitin 2019	Promovimi i artizanatave kreative	2 000 000den.

		<u>Qëllimi:</u> Promovimi i artizanatave kreative. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Zejtarë Artizanë Të papunët Qyteti i Shkupit Komunat			
17. Përgatitja e materialit promovues, broshurave, për zejet tradicionale	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Materiale promovuese dhe broshura për zejet tradicionale, përmes të cilave opinioni do të informohet për mundësitë dhe shërbimet e ofruara nga zejtarët, të cilët janë faktorë për zhvillimin ekonomik, ruajtjen e traditës dhe kulturës së vendit tonë, si dhe mësues të kuadrit të rizejtarësh. <u>Qëllimi:</u> Promovimi i zejtarisë. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Turistë dhe vizitorë Qyteti i Shkupit Oda e zejtarëve		Promovimi i zejtarisë	
18. Zhvillimi i industrive kreative që do të nxisin zhvillimin lokal	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u>	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Inkurajimi i zhvillimit rajonal dhe lokal dhe promovimi i diversitetit të	

		<u>Përshkrim i shkurtër:</u> Inkurajimi i zhvillimit të industrive kreative nëpërmjet popullarizimit, animimit dhe përfshirjes së potencialit kreativ të disajnerëve, artistëve e individëve nga njëra anë dhe kompanive dhe personave juridik nga ana tjetër, të cilët japin një kontribut të veçantë në zhvillimin e industrive kreative në metropolin tonë. <u>Qëllimi:</u> Inkurajimi i zhvillimit rajonal dhe lokal dhe promovimi i diversitetit të shprehjes kulturore. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Artistë Artizanë Persona të papunë Qyteti i Shkupit Shoqata të qytetarëve Shoqata për zhvillimin e zejtarisë dhe artizanateve "Mata" Oda e zejtarëve		shprehjes kulturore	
19. Qendra e Arsimit për zejet e kërkuara në tregun e punës	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Qendra e Arsimit është themeluar me qëllim që t'u mundësojë pjesëmarrësve të fitojnë shkathtësi dhe kompetenca në fushën e arsimit profesional për kryerjen e veprimtarive zejtare. Aktivitetet e Qendrës do të synojnë	Deri në fund të vitit 2019	Kandidatë tërheqës për tregun e punës	

		drejtpërdrejt monitorimin e nevojave të zejtarëve dhe ekonomisë. Përmes ngjarjeve të ndryshme, takimeve dhe mbledhjeve të organizuara në nivel të seksioneve të grupuara sipas aktiviteteve adekuate ose të ngjashme, kompanitë do të shprehin nevojat dhe problemet e tyre me të cilat përballen me nivelin e përgatitjes së kuadrit, që kërkohet për t'u përfshirë në procesin e punës. <u>Qëllimi:</u> Përfitimi i kualifikimeve profesionale, shkathtësive dhe kompetencave për profile të caktuara zejtarësh, me çka kandidatët bëhen tërheqës në tregun e punës. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Zejtarë Të papunët Universiteti i Punëtorëve Oda e zejtarëve Shkollat e mesme profesionale			
20. Zhvillimi i bashkëpunimit të qyteteve të vëllazëruara me Qytetin e Shkupit	12	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Ambient i përshtatshëm afarist</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Bashkëpunimi me qytetet e vëllazëruara kontribuon në përmirësimin e rrjedhës së informacionit, teknologjive, know-how, në kuadër të ekonomisë së globalizuar. <u>Qëllimi:</u> Thëllimi i bashkëpunimit me qytetet e vëllazëruara.	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Bashkëpunimi me qytetet e vëllazëruara	

		<u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qyteti i Shkupit Bashkëpunim ndërkombëtar			
21. Mbështetje financiare për trajnimin e çirakëve dhe praktikantëve në zeytari	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Projekti e përfshin bashkëfinancimin nga ana e vetëqeverisjes lokale dhe shtetit për trajnimet për kualifikim dhe rikualifikim të çirakëve dhe praktikantëve në zeytari, si një investim afatgjatë për zhvillimin e ekonomisë, reduktimin e papunësisë dhe ofrimin e produkteve dhe shërbimeve cilësore si dhe përmirësimin e produktivitetit. <u>Qëllimi:</u> Reduktimi i papunësisë dhe ofrimi i produkteve dhe shërbimeve cilësore si dhe përmirësimi i produktivitetit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Zeytarë Oda e zeytarëve Ministria e Kulturës Ministria e Arsimit dhe Shkencës Qyteti i Shkupit Komunat Shoqata të qytetarëve			
22. Arsimi i mesëm profesional i cili krijon një fuqi punëtore që mund t'i zbatojë	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u>	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Kuadër cilësor profesionist	

njohuritë, shkathtësitë dhe kompetencat.		<u>Përshkrim i shkurtër:</u> Grupimi profesional ka për qëllim krijimin e një baze më të gjerë arsimore, që do të ofrojë fleksibilitet më të madh kualifikimi dhe përshtatje më të madhe. Në rast të ndryshimeve teknologjike, ekonomike dhe strukturore, fuqia punëtore do të përshtatet lehtësisht me nevojat e tregut, me pak trajnime shtesë dhe rikualifikime. <u>Qëllimi:</u> Krijimi i kuadrit cilësor profesionist <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Nxënës Qyteti i Shkupit			
23. Mbështetje për zejtarët në komunat ku ata nuk janë	4	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxiti e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përmes mbështetjes financiare, organizative apo afariste për zejtarët nëpër komunat ku ata nuk janë, do të mundësohet dhe do të nxitet zhvillimi i zejtarëve të ri, ideve të reja të biznesit, zejtarisë kreative dhe të ngjashme. Financimi për projektet e zejtarisë pritet të kontribuojë në objektivat e mëposhtme: • Prokurimi i pajisjeve dhe mjeteve. • Rregullim dhe përmirësimi i hapësirës afariste. • Krijimi i një ueb faqeje apo materiali promovues.	Në vazhdimësi deri në vitin 2021	Hapja e vendeve të reja të punës	

		• Disejnim i produktit. • Subvencionimi për punësime të reja. • Fitimi i njohurive themelore për fillimin, menaxhimin, mirëmbajtjen dhe zhvillimin e zejtarisë. <u>Qëllimi:</u> Hapja e vendeve të reja të punës që do t'u japin impuls mundësive tjera potenciale për punësim dhe vetëpunësim. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Persona të papunë Zejtarë Komunat Oda e zejtarëve Qyteti i Shkupit			
24. Zvogëlimi i tarifave komunale për zejtarët në zonat rurale	4	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxitja e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Përmes përcaktimit të profesioneve deficitare dhe zejeve që janë në zhdukje e sipër në territorin e komunave dhe zonave rurale, do të ndërmerren masat e duhura për të hequr apo zvogëluar taksën komunale për zejtarët në zonat rurale. <u>Qëllimi:</u> Stimulim për rigjallërimin e zejeve. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Persona të papunë	Deri në vitin 2019	Stimulim për rigjallërimin e zejeve	

		Zejtare Komunat Oda e zejtareve Qyteti i Shkupit			
Arsimi					
Qëllimet, masat dhe projektet	Vlerësimi final/ P ë r p a r ë s i	Përshkrim i shkurtër Qëllimi dhe grupet e synuara/ shfrytëzues (beneficiary)	Periudha e implementi mit/ korniza kohore/ afatet	Rezultatet e pritura	Konstruksioni financiar (shuma), harxhimet për resurset e nevojshme
1. Financimi i projekteve, aktiviteteve, ngjarjeve dhe garave për të përmirësuar njohuritë e studentëve, nxitjen e interesimit dhe gjetjen e talentëve në mesin e nxënësve, në procesin e edukimit të përditshëm.	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë së jetës dhe standardit jetësor të qytetarëve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Fond i veçantë në buxhetin e qytetit për të mbështetur talentët e rinjë në qytet. Mbështetja për studentët dhe të rinjtë më të mirë do të thotë një investim për të ardhmen e qytetit. <u>Qëllimi:</u> Investimi, përkrahja dhe inkurajimi i interesimit dhe detektimit të talentëve midis nxënësve, mbajtja e tyre në shtëpi dhe investimi i tyre në të ardhmen e Qytetit të Shkupit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u>	2018 – 2021	Investimi dhe mbështetja e talentëve të ri. Mbajtja e të rinjëve në shtëpi dhe investimi i tyre për të ardhmen e Qytetit të Shkupit	

		Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit Ministria e Arsimit dhe Shkencës Institucione arsimore në Qytetin e Shkupit			
1. Modernizimi i kushteve të punës nëpër shkolla, përmirësimi i efikasitetit të energjisë dhe sigurisë së nxënësve.	18	<u>Qëllimi strategjik:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës dhe standardit jetësor të qytetarëve, energjia dhe efikasiteti energjetik <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Investime për modernizimin dhe përmirësimin e kushteve për punë në shkolla. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i efikasitetit energjetik nëpër shkolla dhe përmirësimi i sigurisë nëpër shkolla. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit Ministria e Arsimit dhe Shkencës Institucione arsimore në Qytetin e Shkupit	2018 – 2021	Modernizimi i shkollave Përmirësimi i efikasitetit energjetik nëpër shkolla Përmirësimi i sigurisë nëpër shkolla	
1. Fillimi i procedurave për verifikimin e profileve të reja arsimore	8	<u>Qëllimi strategjik:</u> Përmirësimi i cilësisë së jetës dhe standardit jetësor të qytetarëve <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Fillimi i procedurave për verifikimin e profileve të reja arsimore. <u>Qëllimi:</u> Nxitja përinteresim më të madh të nxënësve për arsimin profesional.	2018 – 2021	Interesimi më i madh i nxënësve për arsimin profesional	

		<u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit Ministria e Arsimit dhe Shkencës Institucione arsimore në Qytetin e Shkupit			
1. Pajisja e punëtorive dhe laboratorëve në shkollat profesionale me pajisje shkollore, mjete mësimore dhe pajisje ndihmëse.		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë së jetës dhe standardit jetësor të qytetarëve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Pajisja e punëtorive dhe laboratorëve në shkollat profesionale me pajisje shkollore, mjete mësimore dhe pajisje ndihmëse. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi i kushteve për punë praktike në punëtoritë dhe laboratorët e shkollave profesionale <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit Ministria e Arsimit dhe Shkencës Institucione arsimore në Qytetin e Shkupit	2018 – 2021	Përmirësimi i kushteve për punë praktike në punëtoritë dhe laboratorët e shkollave profesionale Punëtori dhe laboratorë të pajisur në shkollat profesionale	
1. 1. Shkolla e re e mesme në K. Aerodrom - Gjimnazi "KUZMAN JOSIFOVSKI PITU"		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Hapja e një shkolle të re të mesme në K. Aerodrom - Gjimnazi "Kuzman Josifovski Pitu" si një zgjidhje për përqendrimin e	2018 – 2019	Ulja e koncentritimit të nxënësve të shkollave të mesme në gjimnazet ekzistuese	

		numrit të madh të nxënësve të shkollave të mesme në gjimnazet ekzistuese. Ndërtimi i një shkolle të re të mesme sipas standardeve evropiane dhe sipas nevojave bashkëkohore të nxënësve të shkollave të mesme, për standarde më të larta të kushteve në institucionet arsimore - për arsimim evropian si në shtëpi. <u>Qëllimi:</u> Zvogëlimi i përqëndrimit të numrit të madh të nxënësve të shkollave të mesme në gjimnazet ekzistuese, përmes hapjes së gjimnazit të ri, me standarde evropiane. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit Ministria e Arsimit dhe Shkencës		Shkollë e re e mesme në përputhje me nevojat moderne të nxënësve të shkollave të mesme.	
2. 2. Gjmnazi i ri "KOCO RACIN" në K.Gjorçe Petrov		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Ndërtimi i godinës së re për gjimnazin "Koço Racin" në komunën Gjorçe Petrov. Përmirësimi i kushteve në të cilat mësojnë nxënësit, duke i zëvendësuar barakat e shkatërruara të shkollës së mesme ekzistuese me një godinë të re, moderne, dhe me efikasitet energjetik. <u>Qëllimi:</u>	2018 – 2019	Modernizimi i shkollës Përmirësimi i efikasitetit energjetik në shkollë Përmirësimi i sigurisë së nxënësve	

		Përmirësimi dhe modernizimi i kushteve në të cilat mësojnë nxënësit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit Ministria e Arsimit dhe Shkencës			
<u>Kultura</u>					
Qëllimet, masat dhe projektet	Vlerësimi final/ P ë r p a r ë s i	Përshkrim i shkurtër Qëllimi dhe grupet e synuara/ shfrytëzues (beneficiary)	Periudha e implementi mit/ korniza kohore/ afatet	Rezultatet e pritura	Konstruksioni financiar (shuma), harxhimet për resurset e nevojshme
1. Demetropolizimi dhe decentralizimi i kulturës		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë së jetës dhe standardit jetësor të qytetarëve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Demetropolizimi dhe decentralizimi i kulturës. <u>Qëllimi:</u> Qasja e barabartë në kulturë për të gjithë qytetarët. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit	2018 – 2021	Qasja e barabartë në kulturë për të gjithë qytetarët	

		Ministria e Kulturës			
1. Rigjallërimi i skenës kulturore në të gjitha komunat		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë së jetës dhe standardit jetësor të qytetarëve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Rigjallërimi i skenës kulturore në të gjitha komunatpërmes ofertave të përmbajtjeve përkatëse kuluturore. <u>Qëllimi:</u> Qasja e barabartë në kulturë për të gjithë qytetarët <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit Ministria e Kulturës	2018 – 2021	Qasja e barabartë në kulturë për të gjithë qytetarët Ofertë e përmbajtjeve të përshtatshme kulturore në secilën komunë	
1. Ngritja e Shtëpive të kulturës nëpër komunat, ku nuk i kanë patur		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë së jetës dhe standardit jetësor të qytetarëve</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Decentralizimi i kulturës në Qytetin e Shkupit, përmes hapjes së Shtëpive të kulturës në komunat që nuk i kanë patur, me një program dhe buxhet të paracaktuar. Në to, të rinjtë do të mund të anëtarësohen në sekcionet e dramës,vallëzimit, artit dhe muzikës por, gjithashtu do të mund t'i kenë paraqitjet e tyre të para para audiencës. Këto Shtëpi kulturore do të shfrytëzohen edhe për mbajtjen e manifestimeve të ndryshme kulturore për të rriturit.	2018 – 2021	Qasja e barabartë në kulturë për të gjithë qytetarët Ofertë e përmbajtjeve të përshtatshme kulturore në secilën komunë	

		<u>Qëllimi:</u> Qasja e barabartë në kulturë për të gjithë qytetarët. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit Ministria e Kulturës			
1. Inkurajimi për zhvillimin e ideve dhe iniciativave të reja për biznes kreativ kulturor në fushat e muzikës, arteve të bukura, botimeve, dizajnit, mediave të reja si dhe gjetjes së formave të tjera që do të mundësojnë zhvillimin e industrive kreative.		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Nxiti e zhvillimit të NVM-së dhe sipërmarrësisë</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Vendosja e masave stimuluese zhvillimore të ideve dhe iniciativave të reja për biznes kreativ kulturor në fushat e muzikës, arteve të bukura, botimeve, dizajnit, mediave të reja si dhe gjetjes së formave të tjera që do të mundësojnë zhvillimin e industrive kreative. <u>Qëllimi:</u> Nxiti e zhvillimit të bizneseve të reja në sferën e kulturës dhe artit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit Ministria e Kulturës	2018 – 2021	Zhvillimi i bizneseve të reja në sferën e kulturës dhe artit	
1. Rivitalizimi / ndërtimi i Sallës Universale		<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Përmirësimi i cilësisë dhe funksioneve hapësinore të qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Rivitalizimi / ndërtimi i Sallës Universale, sipas standardeve bashkëkohore të sigurisë,	Deri në fund të vitit 2019	Vënia në lëvizje e skenës kulturore dhe kthimi i shkëlqimit të Sallës Universale si një nga institucionet e preferuara kulturore në Qytetin e Shkupit	

		komoditet dhe qasje e lehtë për vizitorët. <u>Qëllimi:</u> Vënia në lëvizje e skenës kulturore dhe kthimi i shkëlqimit të Sallës Universale, si një nga institucionet e preferuara kulturore në Qytetin e Shkupit. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qytetarë të Qytetit të Shkupit Qyteti i Shkupit Ministria e Kulturës			
Sektori për teknologjitë informatike dhe modernizimi					
Qëllimet, masat dhe projektet	Vlerësimi final/ P ë r p a r ë s i	Përshkrim i shkurtër Qëllimi dhe grupet e synuara/ shfrytëzues (beneficiary)	Periudha e implementimit/ korniza kohore/ afatet	Rezultatet e pritura	Konstruksioni financiar (shuma), harxhimet për resurset e nevojshme
1. E-Këshilli	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Qyteti i mençur-modernizimi i qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Sendërtimi i sistemit për mbajtje elektronike të seancave nëpërmjet vendosjes së një sistemi për votim elektronik në Këshillin e	Viti 2020	E-sistem i vendosur dhe funksional dhe modernizimi i plotë i punës dhe digjitalizimit të shërbimeve të ofruara për qytetarët dhe komunitetin e	

		Qytetit. Zbatimi i sistemit të menaxhimit elektronik në seancën e Këshillit të Qytetit të Shkupit, me mundësi për të shkëmbyer mendime mes administratës, Këshillit të Qytetit të Shkupit dhe institucioneve, përmes rrugës elektronike. Do të jetë e mundur që procesi i krijimit të tekstit narrativ të dokumenteve, të automatizohet qysh në fazën fillestare të përgatitjes së materialeve për seanca. <u>Qëllimi:</u> Përmirësimi dhe modernizimi i funksionimit të administratës së qytetit dhe thellimi i bashkëpunimit me institucionet dhe ndërmarrjet publike. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qyteti i Shkupit		biznesit	
2. Sistem i integruar informatik	27	<u>Qëllimi strategjik:</u> <u>Qyteti i mençur-modernizimi i qytetit</u> <u>Përshkrim i shkurtër:</u> Një sistem që do ta integrojë sistemin e menaxhimit të dokumenteve, sistemin e menaxhimit financiar dhe SIGJ-it dhe do të lejojë monitorimin e statuseve të objekteve në Internet. Sistemi i integruar informatik me nënsistemet e ndërlidhura, shërbimet dhe të dhënat e unifikuara dhe kontabile do të jenë në gjendje të marrin pjesë në shkëmbimin e të dhënave dhe dokumenteve me institucionet e tjera në Republikën e Maqedonisë. <u>Qëllimi:</u>	Deri në vitin 2021	Modernizimi i plotë i punës dhe digjitalizimi i shërbimeve që u ofrohen qytetarëve dhe komunitetit të biznesit	

		Përmirësimi dhe modernizimi i funksionimit të administratës së qytetit dhe thellimi i bashkëpunimit me institucionet dhe ndërmarrjet publike. <u>Grupet e synuara / bartës:</u> Qyteti i Shkupit			
--	--	--	--	--	--

Aneksi 1 - Pjesëmarrësit në projekt

	Pjesëmarrës	Personi për kontakt
	Qyteti i Shkupit dhe komunat në qytet	
1.	Qyteti i Shkupit t – Kabineti i Kryetarit	Marko Todorov, Toni Masevski
2.	Qyteti i Shkupit – Sektori për zhvillim lokal ekonomik	Sllobodan Qosev, Daniella Trimçevska
3.	Qyteti i Shkupit - отделение туризам	Dimçe Smilev
4.	Qyteti i Shkupit – отделение енергетска ефикасност	Ognen Dimitrov
5.	Qyteti i Shkupit – отделение занаетчиство	Dragana Spasovska
6.		
7.	Qyteti i Shkupit - Сектори i arsimit образование	Biljana Paunovska
8.	Qyteti i Shkupit - Сектори i çështjeve komunale	Hristina Tripunovska
9.	Qyteti i Shkupit - Сектори i Ambientit jetësor	Liljana Onçevska, Aleksandra Dimitrievska
10.	Qyteti i Shkupit - Сектори i komunikacionit	Mile Boshkovski, Sllavçe Vllahov
11.	Qyteti i Shkupit - Сектори i kulturës	Shukran Sali, Xhevdet Vejseli
12.	Qyteti i Shkupit - Сектори i planifikimit dhe rregullimit të hapësirës	Aleksandar Janakievski, Snezhana Sotirovska
13.	Qyteti i Shkupit - Сектори i bashkëpunimit ndërkombëtar dhe OJQ-të	Sasho Mitrov
14.	Qyteti i Shkupit – Сектори i TI-së dhe modernizimit	Olivera Jakshiq-Trantalovska-
15.	Komisioni për zhvillimin lokal ekonomik të Qytetit të Shkupit	Svetlana Kollariq
16.	Komuna Qendër	Emir Qoriq, Ivana Spasovska, Ivan Minovski, Anastazija Babullovaska
17.	Komuna Karposh	Maja Filipçeva, Aleksandra Teova, Robert Janovski
18.	Komuna Gazi Babë	Sasho Trajkov
19.	Komuna Gjorçe Petrov	Sasha Maksimovski, Vaska Trpkovska
20.	Komuna Kisella Voda	Pavlina Ribarska, Katerina Siljanoska
21.	Komuna Aerodrom	Vladimir Stevkov, Dana Gapkovska
22.	Komuna Shuto Orizare	Erhan Fejzov
23.	Komuna Butel	Ivana Rajçinova,
24.	Komuna Çair	Sonja Gjorgievska
25.	Komuna Saraj	Bajram Duraku,, Fari Rexhepi

Ministritë dhe institucionet tjera të nivelit qendror		
26.	Ministria e ekonomisë	Suzana Arsova -Kostandinovska
	Ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, respektivisht shoqatat e tyre, asociacionet, odat, fondacionet, OJQ-të	
27.	Lidhja e Odave Ekonomike të Maqedonisë	Maja Saveska
28.	Oda Ekonomike e Maqedonisë	
29.	Oda e Zejtarëve të Republikës së Maqedonisë	Snezhana Denkovska
30.	Oda e Zejtarëve Shkup	Snezhana Denkovska
31.	Organizata e punëdhënësve të Maqedonisë	
32.	Fondi i zhvillimit tëNVM-së	Svetlana Kirevska
33.	Fondi i menaxhimit dhe hulumtimit industrial	
34.	Fondi SSR –YES inkubatorit	Olivera
35.	Qendra kombëtaree inovacioneve	Tamara Çolloviq
36.	Qendra e menaxhimit me ndryshimet	Martin Todevski
37.	Shoqata e qytetarëve - Qendra për zhvillim rural	
38.	Shoqata e nanomaterialeve dhe nanoteknologjive NANOMAK	
39.	Shoqata CELOR -qendra për zhvillim lokal	
40.	Shoqata e Qytetarëve për Avancimin e Zejeve Artistike dhe Artizanatit - MATA	Vesna Avramovska
41.	Instituti për zhvillimin të qëndrueshëm rajonal rural-BELA VISTA-IZHQRR	Sasho Matovski
42.	Qendra për hulumtimin dhe krijimin e politikave QHKP	
43.	Shoqata e volunterizmit -Qendra Voluntere	
44.	Legurat e Shkupit	Goran Mitevski
45.	Shkup Lab	Sofija Bogeve
Institucione arsimore dhe shkencore		
46.	Instituti ekonomik	

Dispozitat përfundimtare

Strategjia për zhvillim lokal ekonomik të Qytetit të Shkupit, me planin e aksionit, për periudhën 2018 - 2021, hyn në fuqi me ditën e shpalljes në "Gazetën zyrtare të Qytetit të Shkupit".